

CSUKÁS ISTVÁN

CSICSÓKA ÉS A MOSZKITÓK

MÓRA FERENC KÖNYVKIADÓ

SAJDIK FERENC RAJZAIVAL

© Csukás István, 1982

Kilenc éven felülieknek

ISBN 963 11 3202 1

Móra Ferenc Ifjúsági Könyvkiadó, Budapest
Felelős kiadó: Szilvásy György igazgató
Alföldi Nyomda (6627.66-15-1), Debrecen, 1982
Felelős vezető: Benkő István igazgató
Szedte a Nyomdaipari Fényszedő Üzem
Felelős szerkesztő: Rónaszegi Miklós
Műszaki vezető: Haas Pál
Képszerkesztő: Árva Ilona
Műszaki szerkesztő: Tóth Endre
60 000 példány.
Terjedelem: 12,06 (A/5) ív. IF 4659

ELSŐ FEJEZET

Elkoboznak egy engedélyt

Mint mindennek a világon, ennek a történetnek is van eleje és vége. Igen ám, de az a nagy kérdés, hogy hol kell elkezdni egy történetet. Nem kezdhetjük a legelején, úgy értem, hogy nem kezdhetjük ott, hogy valaki megszületett, kinőtt a foga, megtanult beszélni, és már egyedül is be tudja fűzni a cipőjét. Nem, nem, hiszen nincs annyi papír, hogy mindezt leírjuk, és nincs annyi időnk sem, hogy elolvassuk.

Azonkívül nemcsak egy személyről szól ez a történet, hanem többről, és most hát melyikkel is kezdjük? Kezdhethénk a főhőssel is, Csicsókával, de hát az a helyzet, hogy a történet egy kicsit előbb kezdődik, és Csicsóka is csak később lesz főhős. Vagyis időrend is van a világon, ami azt jelenti, hogy a *tegnap* tegnap volt, a *ma* meg ma, és a *holnap* csak ezután következik. És ha nem muszáj, ne keverjük össze őket, úgyis elég nagy kavarodás van mindenhol, amerre csak nézünk.

Vagyis vágjunk bele ott, amikor az első szereplők színre lépnek, és szögezzük le gyorsan, hogy nyár van, épp most kezdődött a szünet, amelynél gyönyörűbb és vidámabb évszakot el sem tudnánk képzelni!

Alsó-Kukucs főterén is tombol a nyár, amit igen sok jelből meg lehet állapítani. Rögtön abból például, hogy rekkenő meleg van, a kutyák és a macskák az árnyékba húzódtak, és a tanácsháza minden ablaka sarkig kitárva. Sokkal több látnivaló nincs is a Főtéren, mivel Alsó-Kukucs igen kis város, már alig-alig nevezhető önálló városnak, túl közel esik Budapesthez, és már csak évek kérdése, hogy magába szippantsa a főváros. Szinte érezni lehet a hatalmas mágneses erőt, ahogy egy nagyváros, sőt világváros magához szippant egy kis várost. De még nem szippantotta, még saját HÉV-megállója van, s a megállónál saját tábla a saját nevével. Még mindene saját! Az itt lakó emberek személyi igazolványába a lakóhely rovatnál alsó-kukucsi pecsét van beütve, a mozira az van kiírva, hogy Alsó-Kukucsi Mozgófilmszínház, a múzeumra, mert az is van, Alsó-Kukucsi Hadi- és Fegyvermúzeum, a tanácsházára meg Alsó-Kukucsi Városi Tanács. Felmerülhet a kérdés, hogy mi lett Felső-Kukucssal, de mivel ez nem tartozik a történethez, röviden elintézzhetjük: Alsó-Kukucs bekebelezte!

Ennél sokkal többet első pillantásra nem is kell tudni Alsó-Kukucsról, a többi majd úgyis kiderül menet közben, ezt is csak azért mondtuk el előre, mert ez történetünk első színhelye.

Még pontosabban: a Főtér.

Az álmos nyári melegben három férfi jelent meg a Főtéren. Szemre is fura figurák voltak, egy tömzsi kövér, egy hosszú kóró és egy komor fekete, dagadó izmú. Megálltak a Főtéren, körülnéztek, a kövér egy aprót sóhajtott, majd gyors, gyakorlott mozdulatokkal kipakoltak egy kopott hátizsákból.

A tömzsi kövér, akit Pancának hívtak, előszedett egy szuszogó tangóharmonikát. Majd aprókat sóhajtván levetette a kabátját, kifordította s újra felvette. A kabát bélésére nagy, rikító csillagok és egy kiflire hasonlító hold volt varrva, a csillagok összevissza ráncolódtak, a hold meg bánatosan leffegett, ahol elengedte a férc.

A hosszú sovány, akit nem véletlenül hívtak Kórónak, és aki olyan is volt, mint egy kiszáradt babkóró, egy ütött-kopott réztrombitát vett elő, bánatosan megnézte, megtörölgette a könyökével. Majd levette a kalapját, kifordította, s újra feltette a fejére. A kalap belseje aranyszínű volt, s úgy ült Kóró fején, mint egy korona.

Végül a komor fekete, dagadó izmú, akit Riminyáknak hívtak, nyúlt a hátizsákba, kivett egy foltos lópokrócot, leterítette, majd egy hatalmas patkót kotort elő, a pokrócra tette. Ezután maga is ráállt a pokrócra, levetette a kabátját. A kabát alatt csak egy csíkos trikó volt, s a

kivágott trikó látni engedte hatalmas, dagadt izmait. Riminyák felvette, s komoran lógatta a térdénél a patkót, s várakozóan álldogált a lópokrócon.

Csend volt, nyár volt, a tér üres volt, egyelőre senki se vette észre a fura társaságot.

Panca a jobb lábával a taktust ütötte, majd halkán számolt.

– Egy-két-hár! Rajta!

Kóró szájához emelte a trombitát, és belefűjt. A trombitába por mehetett vagy kenyérmorzsa, mert először rettenetes hangokat adott, mintha valakit fojtogatnának, és az utolsókat hörögné, majd a hörgés egy éles lónyerítésbe ment át, mikor végre kitisztult a hang, és már ki lehetett venni a dallamot is.

Panca lemondó mosollyal huzigálta a harmonikát, a harmonika asztmásan nyekergett, szuszogott, s egy-egy gyorsabb rántásnál nagyokat köhögött. Köhögve-szuszogva, mint egy kifulladt hegymászó, kísérte a trombitát.

A hörgő, szuszogó, nyerítő zene szétáradt a téren, nekiütközött a házfalaknak, s csámpázva elfutott a mellékutcákon.

Egy-két járókelő megrezzent, visszanézett, majd innen is, onnan is gyülekeztek a zenebonára.

Panca intett a szemöldökével Kórónak, hogy csak fújja tovább, ő pedig összecsukva hasán a harmonikát, rezes, borízú hangon nagyokat kurjantott:

– Ide! Ide! Hölgyeim és uraim! Ide! Ide! Itt látható a vasember! Katonáknak, úttörőknek féláron! Ide! Ide! Csak bátran! A vasember erősebb a vasnál! A vasembernek vasból vannak az izmai!

Egyet-kettőt nyekergett még a harmonikán, majd mikor látta, hogy többen már nemigen jönnek, újra összecsukta, és a komoran álldogáló Riminyákra mutatott.

– Nézzék meg a nyakizmát! Nézzék meg a karizmát! Nézzék meg a lábizmát!

Félszájjal a lópokrócon álló Riminyákra pissegette.

– Húzd fel egy kicsit a nadrágod!

Riminyák komoran felhúzta az egyik lábán a nadrágszárát.

A gyér számú közönség mérsékelt érdeklődéssel nézte. Egy-két nő állt ott bevásárlószatyorral meg három-négy unatkozó nyugdíjas férfi.

– Táncoltasd egy kicsit az izmokat! – sziszegett tovább Panca.

Riminyák komoran táncoltatta az izmait a karján és a szőrös lába szárán.

Panca tovább hadart körbe-körbe nézegetve, hátha jön még valaki.

– Itt látható a világhírű vándorcirkusz! Egyenesen Európából! London, Párizs hevert a lábunk előtt!

Kóró aranyló kalapjára mutatott.

– A műsor után ide kérjük a támogatást!

A trombita egy utolsót nyerített, Panca egy nagyot kiáltott:

– Figyelem! Kezdődik a műsor! Kérjük a köhögést mellőzni, mert bármelyik pillanatban megpattanhat egy izom!

Riminyák fölemelte a patkót, megmutatta, s komoran körbenézett. Majd a másik kezével is megmarkolta, nagy levegőt vett, felfűjta a mellét, kimeresztette a szemét.

Úgy is maradt. Kimeresztett szemével egy energikusan lépkedő férfit látott meg, aki feléje tartott, és olyan szúrósan nézett, mintha hipnotizálna. Riminyák mindenesetre hipnotizáltan követte kimeresztett szemével.

A férfi félretaszigálta a közönséget, a lópokróchoz lépett, és szigorúan így szólt:

– Van engedélyük?

Panca alázatosan, hízelkedően mosolygott, megtanulta hányatott élete során, hogy soha senkivel se szabad vitatkozni, belenyúlt a kifordított kabát zsebébe, és átnyújtotta az engedélyt. Majd intett a szemével Kórónak és Riminyáknak is, hogy cselekedjenek hasonlóan!

Kóró kisimította a papírt, s úgy nyújtotta át.

Riminyák komoran a nyakába akasztotta a patkót, s a nadrágzsebében turkált. A férfi szúrósan nézett Riminyákra, aki ettől még idegesebb lett, s komoran kifordította mind a két nadrágzsebet.

Panca rendületlenül mosolyogva kiszedte Riminyák ledobott kabátjából az engedélyt, és átnyújtotta.

– Tessék! Itt van! Aláírás, dátum, pecsét!

A férfi bele se nézett az engedélyekbe, zsebre vágta őket, és éles fejhargon kiáltotta:

– Az engedélyeket elkobzom! Maguk pedig tűnjenek el! Itt, Alsó-Kukucson nem fogják rombolni az ízlést! Kifelé! És meg ne lássam még egyszer ezt a cirkuszt itt a városban!

Majd a nézőkhöz fordult, s rájuk ripakodott:

– Maguk meg olvassanak verseket! Hallgassanak zenét! És járjanak múzeumba!

Majd megfordult, és ahogy jött, energikusan ellépkedett. Nyakát megfeszítette, mint az elszánt emberek, s most lehetett látni, hogy a feje búbján már kissé kopaszodik.

A mutatványosok meghunyászkodva gyorsan összehajoltak. Panca szaporán pislogva megkérdezte az egyik nyugdíjastól, hogy ki volt ez.

A nyugdíjas a vállát vonogatta, mint aki nem tehet semmiről. Majd megmondta a férfi nevét.

– Zombereky Tivadar. Népművelési főelőadó!

Pancáék visszafordították a kabátjukat, kalapjukat, s elhúzták a csíkot, hátul ment a félmeztelen Riminyák a patkóval a nyakában, kezében lógatta a kabátját.

A közönség is szétszéledt, és nem nevetett senki.

MÁSODIK FEJEZET

A moszkító plakát

Alsó-Kukucs szélén, egészen kiszorulva a városból, a sínek mellett volt a gyerekjátszótér, illetve az a földdarab, térség, amelyet nagy kegyesen még meghagytak a gyerekeknek. Amelyre még nem építettek házat, amelyre még nem vetett szemet senki, hogy beaszfaltozza, bebetonozza, kikövezze, felássza, és kerítést húzzon köré. Még senkié se volt, gazdátlan és elhagyatott, vagyis megtúrték rajta a gyerekeket, és nem zavarták el őket.

Ne is keressünk itt pirosra festett hintát, lakkozott cölöpökből készített művrat s egyéb csodajátékot, nem, nem, itt ilyesmi nincs – itt csak kirugdalt gyep van, kilőtt villanykörtéjű lámpa, egy-két bokor, amelynek a magját valami madár hozhatta a csórében, és itt leejtette. Egy-két fa nőtt szabadon, összevissza dőlve és görbülve, megcsavarodva a széltől, és törzsük fényesre koptatva a sok fára mászástól.

Az itt élő gyerekek, habár erről soha nem beszéltek, ócska terület mégsem cserélnék el semmilyen focipályás, fémcsúszdás, elegáns tornaszerekkel teletömött térrel. Talán azért szeretik annyira, mert itt kezdték el a csúszkálást, nadrág- és térdkoptatást, vagyis itt tették meg az első lépéseket, itt hallották az első, bátran kimondott csúnya szót, itt adták-kapták az első pofont. Gyerekszobájuk volt a tér, óvodájuk, iskolájuk, tornatermük és klubszobájuk.

Mivel nyáron egész nap teljesen egyedül voltak, hibátlan és megtámadhatatlan törvények alakultak ki. Nem sok cikkelye volt e játszótéri törvénykönyvnek, egy-kettő csak, mint ilyenek, hogy mindenki idejöhett, aki a környéken lakott, meg a kisebbeknek tisztelni kell a nagyokat, meg árulkodni tilos! E szabályokat senki se foglalta írásba, szájról szájra szálltak egyik nemzedékről a másikra. Nem lehet azt mondani, hogy valami tanárszemet gyönyörködtetően illedelmesek voltak az itteni gyerekek, de őszinték és nyíltak és bátor szívűek és szabadok – amilyen az ember ebben a korban lehet! Ha volt is bennük vadság és szertelenség, ez csak az élet jele volt!

A teret jelenleg, ezen a nyáron, négy fiú uralta korlátlan hatalommal: Jóska, Karesz, Zotyó és Ricsi. Ez úgy valahogy kialakult, szinte észrevétlenül. Igaz, hogy ők négyen már régebben is barátok voltak, még az iskolában, de hát az iskola egész más! Meg a tér is más, és a szünidő is más! A szünidőben nem érvényesek az iskola szabályai, itt mindenért újra meg kell harcolni, itt újra rendeződnek a rangok és a viszonyok, új barátságok és szövetségek alakulnak, ez itt az élet, a vad, a szabad, a szünidei élet!

És a szünidőben egy kicsit az emberfia is megváltozik. Új, eddig ismeretlen képességek bukkannak a felszínre, új tulajdonságok törnek maguknak utat a lélekben, új érzések születnek a szívben! És a régi barátságokat is felül kell vizsgálni és meg kell erősíteni! Az új barátság és szövetség azzal kezdődött, hogy Jóska, aki az iskolában különben szelíd és hallgatag gyerek volt, a szünidő első napján felfedezett a bokrok mögött egy nagy homokozóládát. Olyat, amilyenben a homokot szokták tartani a villamosok végállomásán. Hogy került ide a láda? Nem lehet tudni. De ezt nem is firtatta senki. Szép nagy láda volt, és teljesen üres. Jóska hümmögve körbejárta, felnyitotta a fedelét, ellenőrizte a sarokvasakat meg a lakat helyét. Majd egy hirtelen ötlettel megtisztogatta a láda körül a terepet, leguggolt, és bicskájával egy tízcentis árkot kezdett ásni. Először Zotyó jött oda, egy percig figyelt, majd szó nélkül ő is elővette a bicskáját, és a másik saroknál ásni kezdett. Másodszor az elegáns, finnyás Ricsi slattyogott oda, rájuk nézett, elismerően köhintett, de ő se szólt egy szót se, minek annyit beszélni, a harmadik saroknál kezdte az ásást. Utoljára Karesz robogott be, vagy kétszer-háromszor megsimogatta teljesen kopaszra nyírt fejét, olyan kopasz volt a feje, mint a villanykörte. Kareszt ugyanis minden nyáron kopaszra nyírátták, talán, hogy ne legyen annyi gondja a fésülködéssel, vagy hogy erősödjön a haja, ezt senki se tudta, mert Karesznek nem

nagyon lehetett ilyen kérdéseket feltenni, sőt még nevetgélni se nagyon volt ajánlatos! Karesz eleinte szégyellte világító biliárdgolyófejét, de később büszke volt a kopaszágára, és férfiasan viselte. Mert Karesz kemény jellem volt! És a kopasz fej csak edzette a jellemét!

Szűrös szemmel megnézte a ládát, leguggolt a negyedik saroknál, elővette a bicskáját, és ázott.

Mindnyájan tudták, érezték szó nélkül is, hogy valami fontos dolgot csinálnak. És azt is pontosan leszögezték magukban, hogy elegen vannak, kész a csapat, nem hiányzik senki, és nem is fér már senki bele, mivel a ládának is négy sarka van.

Mikor befejezték az árokásást, és megtisztították a bicskákat, Jóska büszkén kijelentette:

– Ez lesz a főhadiszállás!

Némán bólintottak erre is. Ez a kijelentés megpecsételte a szövetséget, egybeforrasztotta a kis csapatot, hiszen ez a főhadiszállás csakis az övék volt!

A téren is hamar elterjedt a főhadiszállás híre és az is, hogy ez kizárólag a négy fiúé, és senki se tiltakozott, mindenki tudomásul vette, mint egy megdönthetetlen igazságot. Elkerülték a bokrot, és a tízcentis árkot senki se merte átlépni.

Kareszék nem választottak maguk közül főnököt, egyenlők voltak az elsőségben. Egyszerre jöttek, egyszerre mentek, csakis egymás között játszottak, s mindenüket megosztották egymással.

A tér ezt is tudomásul vette, a nagyobbak közömbösen, a kisebbek hízelegve engedelmeskedtek.

Csak egy gyerek próbálkozott fáradhatatlanul és szívósan, hogy beférközzön a csapatba, vagy legalábbis olyan kültagféle legyen. És úgy érezte, hogy erre minden joga megvan, hiszen osztálytársuk volt, sőt Ricsivel egy padban is ült. És nem vette észre, nem akarta tudomásul venni, hogy ez itt és most nem számít, hogy a szünetben más törvények vannak, nincs protekció!

Pedig különben elég álomszuszék gyerek volt, folyton ásítózott, csúfolták is érte eleget, azonnal felhangzott a csúfolódó kórus, ahol megjelent: „Alszik, mint a földben a csicsóka!” így ragadt rá a gúnynév letörölhetetlenül, sokan már azt se tudták, hogy is hívják valójában. Csicsóka nem sokat törődött vele, a kórusra is csak a vállát rángatta: álmos vagyok és kész! Eleinte még ilyesfélét motyogott, hogy ti is álmosak lennétek a helyemben, de miután senki se figyelt a motyogásra, azt is abbahagyta.

Csicsóka egy fának támaszkodott lazán és olyan kényelmesen, hogy egy pillanatra az ember azt hihette: a fa egy függőleges ágy! Szeplős arca bágyadt volt, és már éppen ásítani akart, mikor meglátta Kareszékát.

Kareszék ruganyos léptekkel vonultak be a térre. Nem „mentek”, nem „slattyogtak”, nem „sétáltak”, hanem vonultak, mint egy ünnepi menet, fensőbbségesen, mereven maguk elé nézve.

Karesz könnyedén meghajlított karjában egy labda ült, kopasz feje fehéren világított.

Csicsóka kicsit elvált a fától, és túl harsányra és hangosra sikerült fejhangon odakiáltott:

– Sziasztok! Fociztok?

Olyan volt, mint egy hangját próbálgató kis kakas kukorékolása. De Kareszék még csak oda se néztek, nem is válaszoltak, vonultak tovább. A kukorékolás elhalt a levegőben, Csicsóka a fatörzsnél maradt kicsit megroggyant térddel, mint aki ugrani akar, majd legyintett, és újra a fának dőlt.

A négy fiú a tér másik sarkához ért, megálltak, körülnéztek. Nem szóltak egy szót sem, mégis az a három-négy kisebb ribizli, akik ott fogócskáltak, azonnal elhúzták a csíkot, szabad lett a hely.

Némán négyszögbe álltak, Karez elindította a labdát, s passzolgatták ide-oda. Először csak lassan gurigatták, bemelegítettek. Ricsi trükközött, váltogatta a lábát, hol jobbal, hol ballal passzolt, mind a két lábával egyformán tudott rúgni. Zotyó minden második labdánál hátat fordított, és sarokkal rúgta vissza. Jóska le se nézve hol belsővel, hol külsővel passzolgatott. Karez nem trükközött, csőrrel hegyesen adogatta a lasztit. Kezdték belemelegedni, a labdamenet is felgyorsult.

Csicsóka szólalt meg a közelből, valahonnan Ricsi háta mögül:

– Rúgd ide! Passzold ide! Beszállhatok?

A kiáltás megint elhervadt a levegőben, egy ideig senki se válaszolt, majd Karez vetette oda, rá se nézve:

– Nem.

A focizók köré gyűlt közönség halkán kuncogott, de Csicsóka csak legyintett, s visszaballagott a fához.

A passzogatás elérte a megfelelő gyorsaságot, lehetett kezdeni a kiszorítást. Karez egy éleset sziszegett, ami azt jelentette, hogy innentől kezdve kiesésre megy a játék. Aki nem bírja elcsípni, akitől elmegy a foci, az kiesik.

A közönség is megértette, hogy megkezdődött a küzdelem, lehet drukkolni! Harsányan biztatta ki-ki a kedvencét:

– Hajrá, Zotyó! – rikkantott egy kerek fejű nokedli.

Zotyó egy pillanatra odamosolygott, vágott egy gyors bohócfintort, majd a labdára figyelt összehúzott szemmel.

– Gyerünk, Ricsi! Nyomd meg, Ricsi! – kiáltották kórusban a ribizlik, akik imádták a mindig udvarias Ricsit.

Ricsi fél kézzel futtában integetett nekik de nem vette le szemét a labdáról.

– Csípd el, Karez! – visította egy nagyfülű éles malachangon.

Karez lihegve elcsípte a labdát, majd idegesen simogatta kopasz fejét.

– Jóska! Jóska! Vigyázz! Jaj, jaj! – kiáltotta egy piszeorrú kétségbeesve. De már késő volt, Karez éles passzát Jóska nem tudta elcsípni, a labda elgurult.

Éppen Csicsóka felé. Csicsóka ugró mozdulatot vett fel, megrogyasztotta a térdét, felsőteste előredőlt olyan lett, mint egy régi görög szobor. Így előredőlvé megkérdezte a kényelmesen ballagó Jóskától:

– Elcsíphetem?

– Nem – mondta Jóska közömbös hangon.

A görög szobor visszatámaszkodott a fának, tettetett közönnyel rángatta a vállát, hogy én csak jót akartam, majd bánatosan lehunyta a szemét.

A közönség, a drukkoló ribizlik és nokedlik, kerek fejűek, nagy fülűek és pisze orrúak, mivel a fociban szünet volt, Csicsókát vették körül. Éles hangon kiabáltak, ugrándozva csúfolták, némelyik nagyot horkolt erőltetetten.

– Alszik, mint a földben a csicsóka! Alszik, mint a földben a csicsóka! Csicsóka, ne aludj! Csicsóka, ébresztő!

Csicsóka legyintett, és arrébb somfordált.

Jóska követte a labdát. A labda a bokrok mögé gurult, ahol a homokozóláda volt. Szép szelíden megállt a tízcentis árokban.

De Jóska nem törődött a labdával, a felnyitott ládafedelelet nézte a homlokát ráncolva. Mert először is, a láda fedelét valaki felnyitotta! És nem elég, hogy felnyitotta, hanem rá is ragasztott valamit! Egy plakátot! Egy fura plakátot. Egy rovarirtó plakátot! Ezt könnyű volt felismerni. A plakáton vigyorgó moszkítók röpködtek egy degenerált képű rovarirtó pacák feje körül, a dagadt fejű egy nagy pumpával spriccelt. Felül írás is volt, csupa nagybetűvel:

RESZKESS A MOSZKITÓKTÓL! Alul kisebb betűkkel meg a következő: Felelős kiadó: Zombereky Tivadar.

Jóska még egyszer megnézte a plakátot, de nem nyúlt hozzá.

Szájába vette összegörbített hüvelyk- és mutatóujját, egy hosszút és egy élelet füttyentett.

Kareszék odaügettek, s kérdően néztek Jóskára.

– Mi van? – kérdezte Karesz.

Jóska felelet helyett a plakátra mutatott.

Elbűvölten bámulták a moszkitókat, a dagadt fejű spriccelőt, a pumpát. Majd Ricsi finnyásan megkaparta körmével a szélét, s megtörölte az ujját.

– Még egész friss a csiriz!

– Persze! – csapott a fejére Karesz. – Hiszen tegnap még nem volt itt!

– Gyönyörű! – suttogta Zotyó vigyorogva. – Én még ilyen gyönyörűt nem láttam! Pedig láttam már egy-két dolgot! Például egyszer tévedésből a bűnügyi kiállítást. Csupa hulla meg revolver. De ez még annál is gyönyörűbb!

Karesz hangosan olvasta a felírást:

– Reszkeless a moszkitóktól! Felelős kiadó: Zombereky Tivadar!

Jóska nem szólt semmit, csak büszkén bólogatott az elragadtatott nyögésekre meg közbekialításokra, mintha ő rajzolta volna a plakátot.

Ricsi töprengve nézte a plakátot, valami mocorgott a fejében.

– Mondok valamit! Ezt direkt nekünk ragasztották ide! Érzem!

Zotyó Ricsire nézett vigyorogva, majd a plakátra, majd megint Ricsire, neki is kigyulladt valami.

– Égi jel! – suttogta.

Karesz kopasz fejét simogatta, vakargatta elmerülten, majd bólintott.

– Világos!

Jóska idegesen kapkodta a fejét, ráncolta a homlokát, a vigyorgókra és a suttogókra nézett, nem értett semmit az egészből.

– Mi a világos? Mi az égi jel?

Ricsi hümmögött, meg a foga között mormogott, mint egy nagy feltaláló. Zotyó állhatatosan vigyorogott, mint egy szomszárától félőruült sivatagi felfedező, aki megpillantott egy üveg szódavizet. Karesz visszafelé simogatta a hajhagymákat a tején, finom ujjakkal és türelmesen, mint egy híres agysebész.

Közben elbűvölten nézték a plakátot, s szinte érezni lehetett, hogyan dolgozik az agyuk, futnak a szeniális gondolatok, mint villanyáram a drótban.

Jóska egyre idegesebben meresztette a szemét, hol a plakátra nézett, hol a pofákat vágó barátaira, nem értett semmit, még mindig nem esett le neki semmiféle húszfilléres! Majd türelmetlenül megbökte a nagy feltalálót.

– Mi van? Mi van? Nekem is mondjátok meg!

A nagy feltaláló villogó tekintettel a sivatagi felfedezőre nézett, és titokzatos hangon kérdezte:

– Te is arra gondolsz?

A sivatagi felfedező vigyorogva bólintott.

Majd a hajhagymákat masszírozó agysebészre nézett.

– Te is?

A híres agysebész is bólintott.

– Arra!

Ricsi elégedetten összegezte az egyetértő bólintásokat. Majd komoly hangon közölte az ötletet, a nagy ötletet, a szeniális ötletet:

– Felvesszük a moszkító nevet! Mától kezdve mi leszünk a moszkítók! Érted már? Zseniális! És hátorzongató! Reszkess a moszkítóktól! Ez lesz a jelszavunk!

Jóska szemében is kigyulladt a fény, lelkesen bólogatott. Ez valóban óriási ötlet! Kipirult az arcuk, csillogott a szemük. Érezték, hogy ez a sors különös ajándéka, hogy már csak ez hiányzott a nyári összeverődéshez, egy név, egy titokzatos név, amelyet ez a titokzatosan idekerült plakát sugallt nekik! Ez a név még jobban összeforrasztja őket, célt és értelmet ad a kis csapatnak, megjelöli és elválasztja őket a közönséges halandóktól!

Karesz a moszkítózümmögést próbálgatta, félelmetes sziszegő hangokat adott ki: ziuu-ziuuu-zii-zim!

Zotyó harciasán rikkangatott:

– Reszkess a moszkítóktól! Reszkess a moszkítóktól!

Ricsi újra a homlokát ráncolta, s töprengve nézte a plakátot. Végre mindenki felfigyelt, és sürgetően megkérdezték:

– Mi van? Mi jutott az eszedbe?

Ricsi egy ceruzacsonkot vett elő a nadrágzsebéből, s elmagyarázta az újabb ötletet:

– Négy! Négy moszkító van a plakáton! És mi is négyen vagyunk! Ez is égi jel! Mindnyájan választunk egy moszkítót, és odaírjuk a nevünket! Én ide írom, úgy érzem, hogy ez hasonlít rám a legjobban!

Fogta a ceruzacsonkot, és odaírta a nevét egy vékony dongájú moszkítóhoz. Senki se tiltakozott, világos, hogy ő választ először, hiszen neki jutott az eszébe.

Türelmesen várakoztak a sorukra. Ricsi után Karesz firkantotta oda a nevét egy kopasznak látszó moszkítóhoz. Hátrább lépett, és megnézte a hasonmását. Majd elégedetten dűnnyögött:

– Egyforma a jellemünk!

Zotyó egy vigyorgó moszkítóhoz firkantotta oda a nevét. Majd mint egy szülő a gyermekének, komoly hangon jelentette ki:

– Aztán ne hozz szégyent rám!

Jóskának az utolsó moszkító maradt, de nem elégedetlenkedett, odaírta szépen a nevét. Bölcsen dűnnyögte:

– Egyik olyan, mint a másik!

Mikor befejezték az írást, elégedetten nézegették a plakátot. A Ricsi moszkító, a Karesz moszkító, a Zotyó moszkító és a Jóska moszkító harciasan röpködött a dagadt képű spriccelő feje körül!

Ricsi krákogott, mint egy szónok az ünnepélyen, s komor hangon megszólalt:

– Most pedig tegyük le az esküt!

A moszkítók csillogó szemmel néztek rá. Az ám! Eskü is kell! Eskü nélkül nem ér semmit az egész! Elismerően pillogtak Ricsire. Igen, az az igazság, hogy Ricsinek határozottan van érzéke a nagy dolgokhoz!

Ricsi leplezetlen örömmel élvezte a feléje áradó elismerést, a néma dicséretet, nem adta volna oda egy kitűnő bizonyítványért ezt a pillanatot, amely az ő dicsőségét sugározta, s amely a legtöbbet ér a világon, mert a barátaitól kapta!

Majd mikor már úgy érezte, hogy learatott mindent, nincs több dicsőség meg elismerés, szívére tette a bal kezét, és előre mormogta az eskü szövegét.

– Én, Ricsi moszkító esküszöm...

A többiek utána morogták szívre tett kézzel: „Karesz moszkító, Zotyó moszkító, Jóska moszkító esküszöm...”

Ricsi folytatta tovább:

– ...hogy nem árulom el a moszkítókat! És jóban-rosszban összetartunk! Reszkess a moszkítóktól! Ez lesz a csatakiáltásunk – tette hozzá magyarázólag.

A többi is elkurjantotta a csatakiáltást, szétfoslott az ünnepélyes pillanat, s gyakorlati dolgok, hétköznapi tennivalók következtek.

– Nincs egy lakatod? – kérdezte Ricsi Karesztől.

Karesz turkált a zsebében, majd a másokban. Az egyikből elővett egy lakatot, de a kulcsot nem találta. Kirakott mindent a földre, és ez nem is volt olyan kevés, ez a minden! Karesz zsebei egy mozgóárusnak is becsületére váltak volna! Karesznek egyszerűen nem volt szíve semmit otthagyni, amit meglátott szanaszét heverni! Felszedett és zsebre vágott mindent, s ha már nem fért a nadrágzsebében, új zsebet nyitott az ingén, a kabátján, mint ahogy a nagy áruházak szoktak új fiókot nyitni.

Végre megtalálta a kulcsot is a lakathoz.

– Csak ez az egy kulcs van hozzá! – mondta sajnálkozva.

– Nem baj! – mondta Ricsi. – A kulcs mindennap másnál lesz.

Ettől a kijelentéstől is egy kis borzongás futott át a moszkító bőrén! Ez is olyan titokzatos és nagyszerű dolog!

Még egyszer elgyönyörködtek a plakátban, majd lecsukták a láda fedelelet, és lelakatolták.

– A kulcs először nálam lesz! – jelentette ki Ricsi, majd kért egy kis madzagot Karesztől, ráfűzte a kulcsot, és a nyakába akasztotta.

– Nézzünk szét a környéken! – javasolta Karesz. – És tépjünk el minden moszkító plakátot! Nincs szükség több moszkítóra!

Ricsi elismerően bólintott!

– Jó gondolat! Okos gondolat! Gyerünk!

Kifelé csörtettek a bokorból, mikor a hallgatózó, meglapuló Csicsókába ütköztek.

Karesz összeráncolta a homlokát, szeme villámokat szórt.

– Te hallgatóztál!

Csicsóka dadogva mentegetődzött:

– Csak erre já-jártam...

Fenyegetően álltak körül Csicsókát, majd Ricsi nagylelkűen legyintett.

– Úgyse mer árulkodni!

De Karesznek ez nem volt elég. Fogát csikorgatva förmedt Csicsókára:

– Ki ne ejtsd a szádon a moszkító nevet! Mert megnyúzunk!

– Reszkess a moszkítóktól! – tette hozzá Zotyó vigyorogva, és elrobogtak.

Csicsóka a vállát vonogatta, a bokor felé pislogott, majd nagyot sóhajtott, és elindult hazafelé.

HARMADIK FEJEZET

Mi lenne, ha eltűnnék?

Csicsóka egy kis kertés házban lakott éjjeliőr nagyapjával. Más nem is lakott a házban, szülei egy távoli országban dolgoztak kiküldetésben már két éve. Havonta kapott tőlük egy levelet, a leveleket szépen sorban berakta egy nagy papírdobozba. Ha a dobozra nézett, mindig felrémlt előtte szülei arca, de már egyre halványabban. Különben jól megvoltak a nagyapjával, a dirmegő-dörmögő éjjeliőr kifogástalanul ellátta meleg paprikás krumplival meg öregtarhonyával meg egy-két ilyen furcsa étellel, amit meg tudott főzni. A ruhákat a Patyolatban mosatták, a házat meg felváltva takarították.

– Úgy élünk, mint két agglegény! – dörmögte az öreg, ha nagy ritkán ébren találkoztak, ugyanis általában alvással töltötte a nappalokat.

Most is kihallatszott nyugodt horkolása, mintha egy dohogó, előregedett fűrészgép zakatolna.

Csicsóka befülelt, majd leült az ajtó elé, a lépcsőre. Lustán nézegette a kertet, a foghíjas kerítést, a rózsakaróokra húzott színes üveggömböket.

Majd a tenyerébe támasztotta az állat, s elmerengve képzelgetett. Olyan volt, mintha moziban ülne, mintha a könnyű nyári levegő mozivászon lenne, egymást kergették a képzelgés képei.

A moszkító körül jártak a gondolatai, s látta is őket, ahogy fölényesen, elutasítóan vonulnak.

Megrázta a fejét, hogy elhessegesse a képet, ez nem tetszett neki. S mivel ez az ő mozija volt, új képeket képzelt el.

Az új képek is a moszkítókat ábrázolták, de már egészen más helyzetben! Először egy nagy vizet látott, valami tenger lehetett, vagy legalább egy mély tó, s a moszkítókat fuldokoltak benne. Ez igen, ez már jobban tetszett, mégpedig azért, mert rögtön odaképzelte magát is a partra, amint sorban mentőöveket dobál a kétségbeesetten kapálódzó és könyörgő szemmel néző moszkítóknak. A moszkítókat megmenekülnek, kirázzák a vizet a fülükből, és őt ölelgetik, veregetik a hátát...

Csicsóka egy kicsit kihúzta magát a lépcsőn, és boldog mosoly terült szét az arcán. Egész jó ötlet ez a képzelet-mozi!

Újra a tenyerébe támasztotta az állat, s mintha közben a gépész új tekercset tett volna a vetítógépbe, egy másik film indult meg.

Most is a moszkítókat látta. Félelemtől eltorzult arccal futottak, s egy tátott pofájú, sárga fogú oroszlán üldözte őket. Hagyta őket egy kis ideig eltorzult arccal futni, lassan, élvezettel vette szemügyre mindegyiket, aztán külön az oroszlánt a tátott pofájával és a sárga fogával, majd tovább pergette a képet. Magát látta, ahogy a menekülők és az oroszlán közé ugrik vakmerően. Ezen is el akart egy kicsit merengeni, de elkapta az izgalom, érezte, hogy nincs idő, tenni kell valamit! Egy zseniális ötlettel kinyújtotta a két kezét, mint a híres hipnotizőrök, vagyis szuggerálók, és szúrósan ránézett az oroszlánra! Mégpedig pontosan a szemébe! „Átviszem az akaratomat! Átviszem az akaratomat!” – suttozta a hipnotizáló szöveget, ahogy egyszer a tévében látta. Kifogástalan volt a szöveg és hatalmas a delejes erő, amely a szeméből áradt, mert az oroszlán megtorpant, mint akinek a farkára léptek, lerogyott a hátsó felére, és remegve visszafele mászott. És nem elég, hogy visszafele mászott, hanem óriásikat ásított, megállt, és félrecsukló fejjel elaludt, és mély, kurrogó hangon horkolt.

Csicsóka vigyorogva hallgatta a horkolást – krr-hrr, krr-hrr –, mikor rájött, hogy a nagyapja húzza bent a lóbórt, az ő horkolását hallja. Felriadt a képzelgésből, és befogta a fülét. Majd elvette, hallgatózott, de a horkolás nem szűnt meg.

Általában nem szokta zavarni, de most úgy érezte, hogy belegázoltak a képzelgésébe! Dühösen hátranyúlt, és dörömbölt az ajtón. A horkolás egy riadt csuklás után abbamaradt.

De a képzelet-mozit már nem lehetett visszahozni, teljesen kiesett a hangulatból. Nagyot sóhajtott, majd tűnődve nézett maga elé.

A tűnődés mélyén valami mocorgott, majd alakot öltött egy gondolat, szavakká formálódott, és Csicsóka félhangosan ki is mondta:

– És ha eltűnnék?

A gondolat izgalommal töltötte el, az izgalom tette serkentette, felállt, befülelt a házba, majd mikor újra hallotta az egyenletes horkolást, bement.

A ház kicsi volt, épp hogy elfért benne egy szoba és egy konyha, a konyha felől volt a bejárat. Csicsóka a konyhában kenyeret, szárazkolbászt tömött a zsebébe, tűnődve forgatgatótt egy fej vöröshagymát, de aztán visszarakta a kosárba.

Bement a szobába. Nagyapja subával betakarva horkolt az egyik ágyon. Csicsóka óvatosan mozogva, csendben kivett egy füzetet és egy ceruzát a táskájából, az asztalra tette, s állva egy búcsúlevelet akart írni. De nem jutott eszébe semmi, összecsupka a füzetet, az ágyra nézett, s motyogott az orra alatt.

– Úgyse találkozunk sose ébren!

Lassan lépkedve kiment a szobából, s halkan becsukta az ajtót.

Nagy ívben elkerülte a játszóteret, kicsit meghajolva lopakodott, mint az indiánok, tíz lépést ügetett, tíz lépést lassan ment, majd megunt a számolást, és kényelmesen slattyogott.

A játszótér mögött egy villamosvakvágány húzódott, a síneket belepte a rozsdá, a talpfák közét felverte a gyom. A vakvágány végén egy rozoga bódé állt. Keskeny, szűk bódé volt, csak állni lehetett benne, vagy legfeljebb guggolni. Kétoldalt két kis ablaka volt, az ablakokból rég kipotyogott az üveg.

Csicsóka belépett a bódéba, a hátát kényelmesen megtámasztotta, kétoldalt kilesett az ablakokon, nem látott senkit. „Az a jó! – gondolta. – Ez a hely elég magányosnak látszik. Ez kell az eltűnéshez!”

Próbálgatta, ízlelgette, hogy milyen érzés eltűnni. Nem érzett semmi különösebbet, illetve mintha egy kicsit éhes lenne!

Előszedte a szárazkolbászt és a kenyeret, eszegetett egypár falatot. A maradékot visszatette a zsebébe. „Sose lehet tudni – gondolta –, hogy meddig maradok itt! Jó, ha van tartalék!”

Majd előszedte a füzetet és a ceruzát, forgolódott, kereste a helyet, majd a falnak támasztott füzetbe leveleket írt. Csupa nagybetűvel írta, hogy ne lehessen felismerni:

figyelem! eltűnt csicsóka!
a becsületes megtaláló
magas jutalomban részesül!

Elolvasta a szöveget, elégedett volt vele. Kitépte a füzetből a lapot, összehajtogatta s megcímezte:

moszkitó i-nek!

A címmel is elégedett volt.

– Csak azt fogadtam meg, hogy nem ejtem ki a moszkitó nevet! Írásról nem volt szó! – dünnyögte.

Még három levelet írt ugyanazzal a szöveggel, azokat is kitépte, és megcímezte moszkitó kettőnek, háromnak és négynek.

Mikor kész volt a levelekkel, kilesett az ablakokon, egyszer jobbra, egyszer balra, de nem látott senkit.

Várt még egy kis ideig, leselkedett, fülelt. Ámulva vette észre, hogy milyen nagy csend van! A meleg levegőben a fonnyadt fű illata keveredett a bódé enyhe kátrányszagával. Fent, nagyon magasan egy madár lebegett kitért szárnyal, mintha a nyári ég tetején csücsülne.

Nézte a madarat, majd mikor megfájdult a nyaka, sóhajtva kimászott a bódéból, s kicsit körbeportyázta a környéket.

Végre megpillantott egy dugó formájú gyereket, amint elmerülten vakarta a sínről a rozsdát egy kavicsal. A levakart rozsdát összesöpörte, és egy zacskóba öntötte.

Csicsóka pisszegett, integetett neki. A dugóformájú kényelmesen odajött.

– Mi van? – kérdezte.

– El kéne vinni ezt a pár levelet Kareszéknek – mondta Csicsóka.

– Két forint! – mondta a dugó formájú.

Csicsóka a zsebében kotorászott, odaadta a két forintot és a leveleket.

– De titkos! Senkinek egy szót se! Azt se, hogy engem láttál!

A dugó gondolkodás nélkül rávágta:

– Akkor három forint!

Csicsóka előszedett még egy forintot, és odaadta.

A dugó elvágatott a levelekkel, Csicsóka meg visszaballagott a bódéba.

Nyögve leguggolt, de hamar elzsibbadt a lába. Fogta magát, és kényelmesen leült, a lábát kinyújtotta a bódéból. „Ki tudja, meddig kell várni!” – gondolta.

A dugó beszáguldott a térre, körbeszaladt, majd mikor nem látta Kareszékát, a bokor felé vette a kanyart. Megállt a bokor előtt, a szájával trombitált, mint a postakocsisok, majd várt.

– Dugd ide az orrod! – kiáltott Karesz.

A dugó bement a bokor mögé.

A moszkitók a homokozóládán ültek, Jóska egy szájharmonikát piszkált, bele-belefújta. A dugó felmutatta a füzetlapokat.

– Levél!

De nem nyúlt érte senki. Végre Karesz megszólalt:

– Olvasd fel! Vagy nem tudsz olvasni?

– De tudok! – mondta a dugó.

Kinyitotta az egyik levelet, s lassan felolvasta:

– „Figyelem! Eltűnt Csicsóka! A becsületes megtaláló magas jutalomban részesül!” A többiben is ugyanez van!

A moszkitók egymásra néztek, majd nyerítve felröhögtek. Zotyó rádőlt Ricsire, majd leestek a ládáról. Ricsi a homlokát ütögette, ami azt jelentette, hogy Csicsókának agyára ment a hőség. Jóska vastag hangon rötyögött: hö-hö!

A dugó nézte őket, majd elröhögte magát.

Karesz szúrósan nézett rá, összevonta a szemöldökét.

– Te mit rötyögsz?! Vidd vissza! Futás!

A dugó azonnal abbahagyta a röhögést, megfordult, és elhúzta a csíkot.

Futott a sínek mentén, mikor az őrbódéhoz ért, bedobta az ablakon a leveleket Csicsóka fejére, futtában bekiáltott:

– Vissza a feladónak!

Majd dühösen belerúgott a bódéba, és elrobogott.

Csicsóka leszedte a tejéről a leveleket, nyögve felegyenesedett, és kimászott a bódéból. Értetlenül bámult a távolban robogó dugó után.

Majd visszaült a bódéba, és törte a fejét.

„Nincs más hátra, nekem kell eljuttatni a leveleket! – motyogott maga elé, majd pihent egy keveset elégedetten. – Csak az a nagy kérdés, hogyan.”

Felnézett az égre, kereste a lebegő madarat, de az már nem volt ott, más tájakra evezett. Csicsóka elképzelte, hogy hol lehet most. Az Alföldön? Vagy a Dunántúlon? Vagy az is lehet, hogy már nincs az országban? Könnyű a madárnak! – gondolta irigyen. Nem kell neki se vonatjegy, se buszjegy! Oda megy, ahova akar! Még enivalót se kell neki cipelni, ott eszik, ahol megéhezik.

Az evésről eszébe jutott valami! Gyorsan elfelejtette a madarat, s igyekezett elcsípni a fejében felbukkant gondolatot. „Ez az! – motyogott, mikor megvolt az ötlet. – Ebédidőben kell elvinni a leveleket!”

Majd megint felnézett az égre. Most hány óra lehet? Kíváncsian a gyomra felé is fülelt, de a gyomra most nem jelzett semmit! „Persze, hiszen most ettem!”

Feltápáskodott, kimászott a bódéból. „Próbáljuk meg!”

A leveleket bedugta az ingébe, s elindult a tér felé.

Szerencséje volt, majdnem eltalálta az ebédidőt, a téren nem volt senki. Csicsóka gyorsan cselekedett, sose lehet tudni, hogy mikor jön valaki. Mikor végzett, felmászott a fára, s onnan leselkedett, mint egy nagy madár.

Nemsokára özönlöttek is a gyerekek kiabálva, veszekedve, füttyörészve és visítva.

Utoljára a moszkitók lépkedtek kényelmesen, odaértek a fához. Megálltak egy pillanatra. A fa törzsére, mint az alkalmi hirdetések, a négy levél volt kitűzve. Elolvasták közönyösen, de nem nyúltak hozzá. Nem szóltak egy szót sem, nem röhögtek, mintha összebeszéltek volna, fapofával továbbmentek. Eltűntek a bokor mögött, a főhadiszálláson.

Csicsóka várt még egy kicsit, de senki se érdeklődött a kitűzött levelek iránt. Leereszkedett a fáról lomhán, mint egy álmos coalamedve. Leszedte a leveleket, apró darabokra tépte, s szétszórta a fűvön. De erre se figyelt senki.

Csicsóka előszedte a zsebéből a kolbász- és kenyérmaradékot, s lassan eszegetve kiballagott a térről. Nem volt mérges, nem haragudott, csak most nem tudta elviselni a lármázó, füttyörésző, visító teret.

NEGYEDIK FEJEZET

Mi lenne, ha valaki helyett tűnnék el?

Ahogy kiért a térről, három egymás mellett nőtt fa alatt meglátott egy kis leponyvázott teherautót. Közelebb ment, kíváncsian korbejárta, elolvasta az autó oldalára pingált felírást: *Tehertaxi*. Benézett óvatosan a sofőrfülkébe, nem volt ott senki. Majd hátrasomfordált, kicsit felemelte a ponyvát, és bekukkantott. Ott sem volt senki. Hátát nekidöntötte a tehertaxinak, s lassan rágcsálva körülnézett a környéken. A környéken se volt senki.

Lenyelte az utolsó falatot, még egyszer körülnézett, majd bemászott a ponyva alá. Kényelmesen elhelyezkedett, a ponyva alatt kellemes félhomály volt, fejét nekitámasztotta a deszkának, és elnehezedett szemhéjjal úszott a félálom felé.

Arra riadt fel, hogy megnyekkent az autó rugója. Gyorsan lejjebb csúszott és fülelt. Izgatott hangokat hallott:

– Siess már! Add ide a kosarat! Nyomás befelé!

Óvatosan a hátsó kis ablakhoz kúszott, és belesett a sofőrfülkébe. Három atlétatrikós férfi nyomakodott be a fülkébe, egy alacsony tömzsi, egy hosszú kóró és egy komor fekete. A hosszú a volánhoz ült, a tömzsi középre, egy nagy kosár körtét szorongatott az ölében, s legszélre a komor fekete mászott fel. Becsukták az ajtót, és izgatott hangon magyaráztak:

– Nem látott meg senki? Nem szeretném, ha ezen a vacak körtén buknánk le! – hadarta a tömzsi, és beleharapott egy körtébe.

– Nekem is adj! Ma még nem ettem semmit! – morogta a komor fekete.

– Pfuj! Lopott körte! – finnyáskodott a hosszú, de azért ő is beleharapott egy körtébe.

– Lesz ez még másképp is! – vigasztalta őket a tömzsi.

Majd megtörölte a száját, és közelebb intette a másik kettőt.

– Ezzel a két fülemmel hallottam! – mutatott a két fülére. – És ne legyek boldog, ha most nem sikerül!

Babonából jobbra-balra kiköpött egy aprót: Ptü! Ptü!

A másik kettő dühösen törölgette a képét, de nem szóltak, figyeltek tovább.

– Vége a kényszerpihenőnek! Jöhet a művészet! – folytatta a tömzsi. – Panca bácsi mindent kikémlelt, és mindent tud. Nyugodtan kezet csókolhattok nekem. Még szerencse, hogy valaki gondolkozik helyettetek is. Mi is lenne belőletek nélkülem?

– Rakodó! Bagóért! Lopott körtéért! – morogta a komor fekete.

De a tömzsi vidáman leintette.

– Ne károgj, Riminyák! Ennek vége! És még nem fejeztem be!

– Mondd már! – sürgette a hosszú. Panca vidáman nézett rájuk, és közelebb intette őket.

– Most figyeljete! Van egy gyereke! Értitek?

– Nem – mondta komoran Riminyák.

– Ne károgj! – legyintett Panca. – Inkább figyelj! Ezt a gyereket: sitty!

Panca csenő mozdulatot tett a kezével. Ezt értették, ezt világosan értették.

– Sitty! – mondta Kóró.

– Sitty! – mondta Riminyák is. Panca vihogva folytatta:

– Sitty, elraboljuk! És cserébe visszaadja az engedélyünket. De vissza ám! Majd úgy táncol, ahogy mi füttyülünk! Tisztelt főelőadó úr!

– Hö-hö! – rötyögött közbe vastag hangon Kóró.

Panca álmodozva hátradőlt az ülésen.

– Ne legyek boldog, ha nem látom magunkat újra a porondon! A három cirkuszművész! Panca! Kóró! Riminyák!

Babonából újra aprókat köpött jobbra-balra. De most nem bánták, áhítattal figyeltek az álmodozóra. Panca tovább merengett.

– És miénk az ország és minden kis falu. Ide, ide, hölgyeim és uraim!

Riminyák komoran félbeszakította:

– Engem is látsz?

– Téged is – nyugtatta meg Panca. – Patkóval a nyakadban, engedéllyel a zsebedben.

Kóró figyelmeztetően felemelte az ujját.

– A gyerek még szabadlábon van! Panca helyeslően bólintott.

– Igaz. Indulás! Gázt bele! Ptü! Ptü!

Kóró bedugta a slusszkulcsot, beindította a motort, járatta egy kicsit, a három cirkuszművész álmodozva hallgatta.

Hátul a ponyva alatt Csicsóka moccsanatlanul hallgatózott. Mikor megértette az izgatott párbeszédéből, hogy miről van szó, rögtön tudta, hogy itt a nagy alkalom! A nagy kaland, amit tálcán hozott eléje a véletlen! És érezte azt is, hogy ezt nem szabad kihagyni. Ebbe be kell szállni. Ez olyan fantasztikus, ez olyan hajmeresztően fantasztikus, hogy nem lehet kihagyni! Felvillanyozódott, a szíve gyorsabban vert, az arca kipirult, egy csapásra éber lett, és határozott. Tudta, hogy gyorsan kell cselekedni!

Elővette a füzetet, sietve pár sort firkantott bele, óvatosan kitepte a lapot, összehajtotta, megcímezte és kidobta.

Az autó nagyot ugorva elindult.

A levél fehérlett a földön.

Két gyerek poroszkált arra, megtorpantak a levél előtt, állva elolvasták a nagybetűs címzést:

a moszkítóknak!
szigorúan bizalmas!!!

Álltak, töprengtek, majd az egyik így szólt:

– Megkeresem őket. Te addig vigyázz rá!

És elügetett.

Eszükbe se jutott, hogy a levélhez nyúljanak vagy pláne felbontsák! Pontosan tudták, hogy kik rejtőznek a moszkító név mögött, az ilyesmit nem lehet sokáig titokban tartani egy zárt közösségben, elterjedt, kiszivárgott. És miután tudták, hogy kik a moszkítók, eszük ágában sem volt ujjat húzni velük. Sőt inkább azt keresték, hogyan járjanak a kedvükben. Mint most is. És nem volt ebben semmi szolgálalkúság, önként és örömmel vettek részt a nagyok játékaiban, kalandjaiban, és arról meg senki se tehet, hogy ők a kisebbek. Majd ők is lesznek nagyobbak, és akkor ők parancsolnak a kisebbeknek.

A főhadiszálláson csak Ricsi tartózkodott, hanyatt fekve napozott a homokozóládán.

A hírvivő dugó pissegett neki.

– Mi van? – kérdezte Ricsi, ki se nyitotta a szemét.

– Egy levél! Szigorúan bizalmas!

– Add ide! – nyújtotta ki a kezét Ricsi.

– Nem nyúltunk hozzá! Mondtam, hogy szigorúan bizalmas! – fontoskodott a hírvivő. – Ott van, a földön.

Arrafelé mutatott, ahol a levelet hagyták.

Ricsi felült, megnézte a dugót, látta, hogy nem hülyéskedik.

– Jól van – morogta. – Megszólaltatjuk a moszkító-láncot!

Töprengett egy pillanatig, hogy ne zavarja-e el a dugót, de akkor ki mutatja meg a helyet? Így csak rászólt szigorúan:

– A moszkitolánc titok! Egy szót se senkinek!

A dugó komoly képpel bólogatott.

– Nem árulom el senkinek. – Majd hozzátette ünnepélyesen: – Esküszöm!

Ricsi megeresztett egy enyhe vigyort az esküdöző dugóra. Majd felállt a homokozóládán, szájába vette hüvelyk- és mutatóujját, egy rövidet és egy hosszút füttyült élesen: ti-tá!

Átszállt a füttyszó a téren. A tér másik végén Karesz fejelt Zotyóval. Megálltak, hallgatóztak. Majd Karesz odaadta a labdát Zotyónak.

– Menj a főhadiszállásra! Én megkeresem Jóskát.

Zotyó a bokor felé indult a labdával, Karesz könnyű léptekkel elügetett.

Kifordult a térről, végigtrappolt az álmos nyári utcákon, megállt egy magas deszkakerítésnél, s óvatosan körülnézett. Az utcán nem volt senki. Megkereste a kilazított deszkát, félrehajtotta, és becsúszott a kertbe.

Jóska a lépcsőn ült, olvasott, néha-néha megringatta az előtte álló gyerekkocsit.

– Pssz! – pissegett Karesz a kerítéstől. – Tiszta a levegő?

Jóska bólintott, majd intett, hogy csendben jöjjön oda.

Karesz odament, belenézett a gyerekkocsiba. Egy mosolygós képű csecsemő aludt benne, szuszogott, mint egy jóllakott sün.

– Az öcsém – mutatta be halkán Jóska. – Vigyáznom rá. Mi van?

– Riadó! – suttogta Karesz.

Jóska tétován felállt, a gyerekkocsira mutatott.

– Vele mi legyen?

– Magunkkal visszük – döntött gyorsan Karesz. – Nem árt neki egy kis jó levegő.

Óvatosan kitolták a gyerekkocsit az utcára, s lassan slattyogtak a főhadiszállás felé. A csecsemő édesen aludt, mint a tej. Karesz meg is dicsérte:

– Jó alvókája van!

Jóska az orra alatt dűnnyögött.

– Nappal alszik, mint a bunda. Csak éjszaka nyivákol!

– Fordítva működik a szervezete – állapította meg Karesz vigyorogva. – Még nem állt át a nyári időszámításra.

A főhadiszálláson Ricsi beszámolt, hogy szigorúan bizalmas levelet kaptak. Majd a dugóra nézett.

– Mutasd az utat! Nyomás!

A dugó előreügetett, a moszkitók utána. Jóska egy kicsit lemaradva követte őket a gyerekkocsival.

A három összenőtt fánál a másik dugó hasalt a földön, és óvatosan aláfujkált a levélnek, hogy szétnyíljon egy kicsit.

A moszkitók megálltak felette. A fujkáló dugó védekező mozdulattal felnézett, és gyorsan hadarta:

– Nem nyúltam hozzá! Nem nyúltam hozzá!

A moszkitók nem szóltak semmit, csak álltak. Jóska is odaért a gyerekkocsival, beállt a moszkitók közé.

A guggoló dugó végre észbe kapott, kimászott a körből, és elhúzták a csíkot a másik hírvivővel.

Mikor tiszta lett a terep, Ricsi felvette a levelet, kinyitotta és felolvasta:

– „Figyelem! Gyerekrablás! Folytatása következik! Elolvasás után elégetendő!”

– Aláírás? – kérdezte Karesz suttogva.

Ricsi megfordította a levelet.

– Nincs aláírás!

– Mindenesetre égessük el – mondta Karez. Elővett egy doboz gyufát, meggyújtott egy szálat, és a levél alá tartotta.

A levél elhamvadt. A moszkítók töprengve ballagtak vissza a főhadiszállásra. Sejtették, hogy Csicsóka küldhette, de valahogy ennek a levélnek más volt a hangja. Parancsoló és sürgető és titokzatos!

ÖTÖDIK FEJEZET

Egy kis terepszemle

Rázkódott, zötykölődött a kis teherautó, rázkódott, zötykölődött a sofőrfülkében a három atlétatrikós és hátul a ponyva alatt Csicsóka. Kanyarogtak az alsó-kukucsi utcákon, majd megálltak a Főtéren egy nagy gesztenyefa alatt, szemben a tanácsházával.

Izgatott mocorgás kezdődött a sofőrfülkében, Csicsóka óvatosan előrelesett.

– Mindenki álcázza magát! – suttogta Panca, s elöl járt a jó példával, egy kötött jambósapkát vett elő, feltette a fejére, és lehúzta a szemöldökéig.

Kóró egy álbajuszt szedett elő a zsebéből, kisimogatta, majd a ragasztós felével az orra alá nyomkodta, a kis tükör felé kígyózott, tekergett. Csicsóka villámgyorsan lebukott az ablak alá, nehogy észrevegyék. Panca nyögve és dühösen visszanyomta Kórót, aki teljesen ráfeküdt a nagy maszkírozásban. Csicsóka újra belesett óvatosan a kis ablakon. Riminyák komoran nézett maga elé, és így dörmögött:

– Nekem nincs álcám!

Panca vidáman méregette Riminyákat, vigyorogva suttogott neki:

– Kend be a képed!

Riminyák lenyúlt a padlóra, és olajos porral bemázolta a képét. Olyan lett, mint egy kéményseprő.

– Így jó? – kérdezte mély hangon. Panca visszafojtotta a nevetetnékjét, s komoly hangon megdicsérte Riminyákat:

– Így jó! Nem ismer rád senki.

Majd megszemlélte Kóró bajuszt is, s meg volt elégedve vele. A hatalmas bajusz teljesen befedte Kóró száját, úgy nézett ki, mint egy rozsmár.

Mikor befejezték az álcázást, minden figyelmüket a tanácsházának szentelték. Megnézték az ablakot, a bejáratot, a felírást. A bejárat mellett egy nagy láda függött a falon, a ládára piros festékekkel rápingálták: ÖTLETLÁDA. Ezt is elolvasták.

Az ablakok mögül írógépek tücsökciripelése hallatszott, különben csend volt a téren, álmos, nyári csend, néha-néha ment arra egy járókelő.

A három álcázott atlétatrikós mégis suttogva beszélt, talán az izgatottságtól, úgyhogy Csicsókának igencsak hegyezni kellett a fülét, hogy ne szalajtszon el egy szót se.

– Ott dolgozik – suttogott Panca.

– Hogy hívják? – kérdezte Kóró tompán a nagy bajusz mögül.

– Zombereky Tivadar – világosította fel Panca.

– Azt tudom – morogta Kóró. – A gyereket hogy hívják?

– Ifjabb Zombereky Tivadar – kuncogott Panca. – Legalább nem kell két nevet megjegyezni.

Csicsóka óvatosan előszedte a füzetet, s beleírta a két nevet, majd hallgatózott tovább.

Riminyák dörmögő hangját hallotta:

– A gyerek is itt dolgozik?

Gúnyosan lehurrogták, Panca a fejéhez kapott.

– Jaj! Egy népművelési előadó gyereke nem dolgozik!

Riminyák a nyakába húzta a fejét.

– Hát mit csinál? – kérdezte bután.

– Nyaral! – vetette oda Panca.

– Hol? – nézett rá Riminyák bután az olajos képével.

Panca az égre emelte a szemét ennyi ostobaság hallatára, Kóró idegesen markolászta a kormányt, s a rozsmárbaajusz alól ráförmedt Riminyákra:

– Te csak figyelj! A gondolkodást bízd ránk! Ne erőlted az agyad, mert még megreped. Mozgasd a vasizmaidat, de némán! Te patkóharapó erőművész!

Riminyák két hatalmas válla közé húzta olajos fejét, nem szólt, de nem is haragudott, megszokta már, hogy folyton rászólnak és ráripakodnak és kioktatják a társai. Tudta jól magáról, hogy nem valami nagy lángész, bár erős volt, mint a bivaly, de béketűrő is, és sose élt vissza az erejével. Meg aztán mi is lenne belőle a társai nélkül, a cirkusz nélkül? Mert a cirkusz volt az élete értelme! Ott igen, ott ő is valaki! Szó nélkül, komoran maga elé meredt, még az ablakon se nézett ki, majd szólnak a nagyokosok, ha csinálni kell valamit.

Panca nevetős szemmel méregette oldalról a komor Riminyákot, belelátott a lelkébe, a gondolataiba, úgy olvasott bennük, mint egy nyitott könyvben.

Kuncogva oldalba bökte az olajosképűt.

– Majd megkeressük, hogy hol nyaral. Kinyomozzuk és sitty!

De miután Riminyák továbbra is a padlót nézte mereven, legyintett, s minden figyelmét újra a Főtérre fordította.

Ekkor halk kopogás hallatszott a sofőrfülke ajtaján. Összerezzenek, majd Kóró óvatosan, fél szemmel kipislogott az ablakon.

Egy ravasz szemű, mosolygós szücsmester állt ott kötényben, s az ujjával integetett, hogy hajoljon csak közelebb.

Kóró legyűrte idegességét, s megkérdezte a rozmárbajusz alól:

– Mi tetszik?

De a szücsmester integetett, hogy hajoljon csak még közelebb.

Kóró kidugta a fejét az ablakon, s kérdőn ráncolta a homlokát. A szücsmester azonban mielőtt megszólalt volna, óvatosan körbenézett, s ezzel furcsa módon egyből megnyerte Kóró bizalmát. Szerette az óvatos embereket, s kifinomult érzéssel megszimatolta, hogy itt valami görbe dolog készülődik. Kifejezést is adott bizalmának, rámosolygott a kötényes szücsmesterre.

– Halljuk, mi az óhaj!

A szücsmester benézett a sofőrfülkébe, megszemlélte Panca kötött sapkáját, figyelmesen megvizsgálta Riminyák összekent képét, majd halkán így szólt:

– Egy-két köteg kucsmárol lenne szó. Ugyanis én szücsmester vagyok, aranykoszorús! A kucsmákat ide kéne nem messze szállítani, és nem muszáj bekapcsolni a taxiórát. Számla se kell! Csak szállítás kell!

Kuncogott egy sort, s ravasz szemével Kórót figyelte. Kóró is mosolyra húzta a száját, de ez nem nagyon látszott a rozmárbajusztól.

Az aranykoszorús szücsmester a zsebébe nyúlt. Ott megmarkolt valamit, majd kihúzott egy köteg pénzt, s megmutatta óvatosan.

– Megfizetem.

Kóró némán, megbűvölten nézte a pénzt. Gyönyörködött a látványában, próbálta megsaccolni, hogy mennyi lehet.

A sofőrfülkében nyugtalan mocorgás támadt, Panca az ablakhoz nyomakodott, Riminyák meg felemelkedett egy kicsit, hogy lásson. Nézték a pénzt, áhítattal, izgatottan, mintha megbabonázták volna őket. Kóró megnyalta a szája szélét, s észre se vette, hogy a bajuszát nyalogatja. Panca gyorsan becsukta, kinyitotta a szemét, mint aki ellenőrzi, hogy nem álmodik-e. Riminyák hatalmasat nyelt, ádámcutkája mint egy gumilabda járt fel-alá.

Hónapok óta nem láttak pénzt, hetek óta nem esznek rendesen, és most itt kínálgatja nekik a ravasz szemű szücsmester, mint egy kötényes tündér!

Kóró már éppen nyitotta álomittas mozdulattal az ajtót, Panca megfeszült testtel készülődött, hogy kiszálljon a nyomában, a szücsmester jobbra-balra lengette előttük a pénzcsoomagot, mint

a horgász a csalit. De mielőtt még érdemben válaszoltak volna, illetve kinyitották volna az ajtót teljesen, valami érthetetlen, ijesztő dolog történt.

Pont a fejük fölött recsegés, krákogás hallatszott, olyan volt, mint egy felerősített túlvilági üzenet. A recsegés, krákogás egyre erősödött, majd megszűnt, s egy rövid bűgő hang után tiszta, tagolt, szenvedélyes szavalat hallatszott.

Megmerevedve hallgatták a verset, mintha hirtelen megfagytak volna, vagy megbénult volna minden porcikájuk.

Szederinda gyolcs ruháját szakasztja,
Tövis, talló piros vérit fakasztja;
Hova jár, mint kósza lélek,
Ha alusznak más cselédek?...
– Soha, mennyi csillag hull ma! –
Ti, leányok, ne tegyétek.

Az utolsó sort megnyomta a felhevült hangú szavaló, úgy hangzott, mint egy égből jött üzenet, fenyegető prófécia, amelyet hátborzongató recsegés és krákogás követett.

A fejük fölött, a fa ágai közé volt szerelve a hangszóró, nem láthatták a fülke fedelétől, és nem is számítottak a szavalásra. Érthető, ha úgy érte őket, mint derült égből a villámcsapás! Reszkettek, remegtek a váratlan hangtól, babonás lelkük megriadt, s vészjelzéseket zakatolt.

S ekkor, mintha csak valaki tovább akarta volna feszíteni a már úgymint pattanásig feszült idegük húrját, óriási csengés-bongással és zúgással harangozni kezdtek a toronyban.

Riminyák hangtalanul vacogott, Panca rémulten pislogott, Kóró becsapta az ajtót, remegő kézzel rángatta a slusszkulcsot, majd nagy nehezen beindította a motort.

A motor végre beindult, az autó megugrott. A szücsmester értetlenül kiabált utánuk, hiszen ő már megszokta ezt a zenebonát.

– De hát miért? De hát miért?!

Kóró egy kicsit már megnyugodott, visszakiáltott a hadonászó szücsmesternek:

– Nyáron nem szállítunk kucsmát!

Riminyák egyáltalán nem nyugodott meg, komoran károgtatta maga elé:

– Rossz jel!

Zúgott-zengett a harangszó, az autó csikorogva kanyarodott, Csicsóka ide-oda hánykolódott hátul a ponyva alatt, s összeráncolt homlokkal töprengett, próbálta összerakni az eseményeket, nem értett semmit. Érezte, hogy ott elől pánikban vannak, de nem értette, hogy egy verstől hogy lehet ennyire megijedni. Azt tudta, hogy egy hangszóróból jött a szavalat, de azt egyáltalán nem értette, hogy miért hatott ez a költemény ilyen rettenetes erővel a hétpróbás cirkuszosokra. Hogy még a pénzről is lemondtak!

Mint a szücsmester, ő is megszokta már ezt a mindennapos szavalást. Alsó-Kukucs lakói már oda se figyeltek, ha felhangzott a vers a hangszóróból. Pedig felhangzott! Keményen, makacsul és mindennap! Télen-nyáron. És minden évszakban. És mindennap más vers. A magyar költészet színe-java elhangzott már Alsó-Kukucson, a vidám versektől a komor balladáig. És nem volt mese, és nem volt pardon, csakis a ritka áramszünet szakíthatta meg a szavalásokat.

De Zombereky Tivadar az áramszünetet is legyőzte! Mert ez a mindennapos szavalás is az ő termékeny agyából pattant ki, mint oly sok más ötlet. És mikor megszületett az ötlet, Zombereky Tivadar nem habozott, felszereltette a hangszórókat, a mikrofont a hivatali szobájába tetette. Bár egy pillanatig megfordult a tejében, hogy hivatásos színészt szerződtet a versmondásra, esetleg egy Kossuth-díjast, de aztán úgy döntött, hogy maga vállalja ezt a nemes feladatot. Hiszen valamikor, többek között, nagyon tehetséges amatőr színjátész is volt.

Beszerezte a verseskönyveket, s most már csak az volt a kérdés, hogy milyen időpontban vegyék magukhoz az alsó-kukucsiak a mindennapi versadagot. És erre is talált egy zseniális megoldást, amellyel két legyet üthetett egy csapásra. Hogy mikor? Hát délben! Amikor harangoznak! Így legalább elvonja a lakosság figyelmét az egyházi propagandától, vagyis a harangozástól. Régóta folyt már ez a verseny a harangszó és Zombereky Tivadar között. És általában mindig Zombereky Tivadar győzött, mivel pontosabb volt, mint az óra, s lassan-lassan az emberek nem a harangszóhoz igazították az órájukat, hanem a szavaláshoz. Kivéve, mikor áramszünet volt, de Zombereky Tivadar az áramszünetet is legyőzte! Ugyanis áramszünetkor kitérte a hivatali szobája ablakát, és egy kézi hangszóróból szavalt Alsó-Kukucs lakosságának.

Senki se mert szólni a szavalások ellen, különösen azután nem, hogy Zombereky Tivadar kapott érte egy oklevelet, amit nagy büszkén kitűzött az iroda falára a számtalan oklevél mellé.

Így hát inkább megszokták az alsó-kukucsiak, s bölcsen besorolták a mindennapos szavalást az élet megváltoztathatatlan dolgai közé, mint amilyen a napsütés, a jégverés és a himlőoltás.

Vagyis zúgott-zengett a harangszó, a hangszóró rátért a következő versszakra:

Tuba Ferkó a legelőt megunta,
Tovahajtott, furulyáját se fűtta!

A cirkuszosok egy kicsit lecsillapodtak, Kóró se csikorgatta már olyan idegesen a fékeket, Csicsóka se hányódott összevissza hátul, a ponyva alatt.

– Mi ez? – suttogta Kóró, mintha attól félne, hogy valaki kihallgatja, fejével az ég felé bökött.

– Nem tudom – mormogott Panca. – De a hang ismerős! Nagyon ismerős!

Majd összeszedte magát, megpróbált egy mosolyt is, hogy lelket öntsön a vacogókba. Krákogott egy-kettőt, hogy ércesen csengjen a hangja.

– Akármilyen is, ne törődjünk vele. És ne ártsuk bele magunkat. Nekünk itt más dolgunk van! Ezt ne felejtsetek! Összedőlhet a világ, lehet tűzvész, lehet árvíz, de az engedélyt akkor is meg kell szerezni! Szavalhatnak a verebek a fán, és fütyülhetnek a macskák a háztetőn, de az engedély akkor is a miénk lesz!

Az arca lassan kipirult, a szeme újra csillogott, és vidáman hátra vágta a komor Riminyákot.

– Világos?

Riminyák komoran ingatta olajos fejét.

– A macskák nem fütyülnek!

De Pancát már nem lehetett megingatni, visszatért az életkedve, vigyorogva leintette Riminyákot:

– Rá se ránts! Majd valaki úgy fog táncolni, ahogy mi fütyülünk!

És a száját csücsörítve fütyült egyet, aztán még egyet. Kóróra is ráragadt a jó hangulat, csücsörített, és egy nagyot füttyentett. De a füttyentés túl nagyra sikerült, levált tőle az álbajusz egyik szára. De nem vette észre, fütyörészett tovább, mint egy megkerült sárgarigó. A levált fél bajusz finoman lebegett a kifújó levegőtől.

Panca intett Kórónak, hogy lassítson.

– Ne rohanjunk! Még felírnak gyorshajtásért. Szép lassan vezess, hadd nézzek körül.

Kóró visszavette a sebességet, szép lassan gurultak az álmos nyári utcákon. A földszintes házak ablakán a redőnyök le voltak engedve, a kapuk tárva-nyitva, itt-ott a fa derekához egy-egy kerékpár volt támasztva, de ezen kívül nem volt semmi különösebb látnivaló.

A harangszó halkulva zengett a házak felett, a hangszórók egy utolsót krákogtak, majd elhallgattak. Álmos nyári csend terült Alsó-Kukucsra.

Most már teljesen megnyugodva, fel-alá gurultak az utcákon, mikor Panca meglátott egy hegyesre pödört bajuszú öreget.

Intett Kórónak, hogy óvatosan kövesse.

Nem ártott az óvatosság, mivel a hőscincérbajuszú öreg nem a járdán ment, hanem a kövesúton. Peckesen rakta a lábát, mint aki megszokta, hogy úgy lépked, ahogy akar, és az is világossá vált, hogy kicsinyelli a girbegurba, szűk járdát.

Kóro óvatosan egész közel gurult hozzá, és megnyomta a dudát. A hatás, nyugodtan mondhatjuk, kirobbanó volt. A hőscincérbajuszú öreg megugrott, mint egy bakkecske, majd vissza se nézve szaporán kocogott az úttesten.

Kóro kihajolt az ablakon, s az öreg után kiáltott:

– Hé, tata! Álljon meg!

Az öreg a felszólításra se nézett vissza, hanem egy dacosat kiáltott, csak úgy remegett az alsó-kukucsi levegő:

– Nem adom a kardomat!

A sofőrfülkében értetlenül néztek össze a cirkuszosok, az előbb a szavalás, most meg ez a karddolog, hát itt már mindenki megőrült! Úgy érezték, mintha egy elvarázsolt városban járnának. Panca idegesen nyomkodta a homlokát, s odasúgta Kórónak.

– Szelíden beszélj vele! Ne ingereld!

Kóro bólintott, lebegett a levált fél bajusz, s ügyesen a kocogó öreg mellé irányította az autót. Lépést tartott vele, és menet közben kiszólt, olyan szelíden, amilyen szelíden csak tudott.

– Hé, tata! Nekünk nem kell a maga kardja. Esküszöm! Itt vakuljak meg!

Az öreg lassított, elnyújtva válaszolt, de még mindig feneketlen gyanakvás volt a hangjában:

– Nem?!

– Csak beszélni szeretnék magával!

– Nem a kardról? – vakkantotta az öreg, de még mindig nem állt meg.

– Nem! Esküszöm! Itt csapjon belém a mennykő!

Az öreg végre megállt, nagyot fújtatott, s szúrósan nézte Kóro levált fél bajuszát.

– Akkor beszélhetünk!

Kóro is fékezett, s nyájasan társalgott tovább:

– Azt mondja meg, tata, hogy hol szoktak nyáron lenni a gyerekek?

Ám az öreg nem barátkozott, ügyet se vetett a nyájas hangra, mogorván válaszolt:

– Itt is, meg ott is... Milyen gyerekek?

Kóro elengedte a füle mellett a kérdést, nem akarta kiteríteni a lapjait, tovább kérdezett:

– És még hol szoktak lenni?

Ekkor valami váratlan dolog történt, az öreg csikorogva elnevette magát, olyan volt, mintha egy vaslemezen végighúztak volna egy szöveget. Kóro ijedten kapta vissza a fejét.

– Hiiii! Hát arra, ott, abban a híres Napsugár táborban! Már akinek sikerült bejutni! Már akinek nem volt bolhája! Hiii!

Kóro nem firtatta a bolhákat, megjegyezte az irányt, amelyet a csikorogva vihogó öreg mutatott. Gázt adott, s búcsúzóul kikiáltott az ablakon:

– Kösz, tata! Vigyázzon a kardjára! Meg ne egye a rozsdát!

Az öreg abbahagyta a hihizést, arca megmerevedett, s újra dacosan kiáltott bele az alsó-kukucsi levegőbe:

– Inkább egye meg! De akkor se adom!

A cirkuszosok bekanyarodtak egy másik kis utcába, nem törődtek tovább a kiabáló öreggel meg a kardjával. Hátról a ponyva alatt Csicsóka beírta a füzetébe az újabb adatot, hogy: „Nem adom a kardomat!”, sose lehet tudni, hogy mikor lesz rá szükség. Majd beírta azt is, hogy Napsugár tábor. Kicsit tűnődött, hogy beírja-e a bolhákat. Aztán úgy döntött, hogy nem írja be, mivel nem értette, hogy kerülnek ide.

A Napsugár tábort nem lehetett eltéveszteni! A kis utca végén egy tűzfal meredezett, a tűzfal előtt az utca szelíden kétfelé vált, s úgy futott tovább, mint a patak, ha akadályba ütközik.

A tűzfal legtetejére egy hatalmas, narancssárga nap volt festve, a napból vastag sugarak álltak ki, mint a kocsikerékből a küllők. A narancssárga nap alá óriási fákat pingáltak zöld festékkel. A nap és a fák között a levegő fehérre volt hagyva, a fehér levegőben viszont különböző színű festett madarak röpködtek. A madarak fajtáját nem lehetett felismerni, lehetek varjak is, gólyák is, volt olyan, amelyik kopasz nyakával leginkább egy keselyűre hasonlított, mindenesetre mindegyiknek volt két szárnya, volt feje és csőre. Az, hogy melyik madár miféle, láthatólag a képzeletre volt bízva, képzeljen mindenki olyat, amilyet akar! Lejjebb, a fák törzsei között őzek, rókák, farkasok bámészkodtak. Az őzek őzbarnák voltak, a rókák vörösek, a farkasok meg olyan szőke színű szürkék. Békésen meresztgették a szemüket, csóválták a farkukat, s egy kicsit a levegőben álltak, mivel még lejjebb voltak a nyulak és a vadmalacok. A nyulak macskákra hasonlítottak, a vadmalacok meg csíkos díványpárnákra. Lábuk alatt vastag avar terült el, ami azért volt csodálatos, mert a fákon a levelek hiánytalanul megvoltak. Nem baj, biztos tavalyi avar volt, és így is gyönyörű volt az egész!

A tűzfal alatt egy elkerített üres telken volt a tábor. A kapu felett egy hatalmas táblára ki is volt írva:

napsugár napközi tábor

Rögtön alatta egy másik tábla is volt, azon meg ez állt:

be a higiénikus természetet a falak közé!

Mindjárt meg fogjuk érteni ezt a felírást is. Először nézzük tovább, hogy mi volt a táborban.

A tábor közepén két hosszú asztal futott párhuzamosan a tűzfalig. Az asztal mellett kényelmes székek álltak. Az asztalok közt egy hatalmas akvárium magasodott, tele volt aranyhállal, sárgán csillogott-villogott a fényben. Lent a földön futószőnyegek voltak kiterítve, a futószőnyegek mellett nagy dézsákban pálmák bólogtak.

Hátul, a nyulak és a vadmalacok előtt egy kis hűtőpult volt, halkan zümmögött, hűtötte a limonádét. A hűtőpultnak támaszkodtak a fehér köpenyes nevelők, halkán, finoman beszélgettek. Majd egyik-másik szúrósan nézett a levegőbe, s egy-egy rovarirtós pumpával üldözőbe vettek egy legyet.

Csodálatos volt a Napsugár tábor! Tiszta, halk, fertőtlenített! És higiénikus! Ahogy a második táblára ki volt írva. A falra pingált őzek, rókák, farkasok nem köhögtek, nem terjesztették a bacilust, a festett fákon nem volt kullancs s egyéb fertőző bogár, s a csíkos vadmalacokban nem volt bolha.

Tökéletes volt a tábor, az Alsó-Kukucsai Művelődési Osztály büszkesége! Ha eddig nem találtuk volna ki, hogy kinek a fejéből pattant ki ez a remekmű, most elárulhatjuk, hogy ez is Zombereky Tivadar ötlete volt. Pénzt, időt, pedagógust nem sajnálva hozta létre, s a gyerekek csak komoly szűrővizsgálat után kerülhettek a táborba.

Mert természetesen gyerekek is vannak itt, fegyelmezetten ülnek az asztaloknál, társasjátékot játszanak. Társasjáték után csoportosan kezet mosnak, uzsonnáznak, limonádét isznak, és a falra erősített mosdókagylók fölött gargarizálnak.

A gyerekek ruhája kifogástalan, cipőjük tiszta, hajuk lenyírva, körmük kipucolva.

A leponyvázott kis autó kétszer-háromszor elgurult a tábor előtt, a sofőrfülkéből a cirkuszosok leelkedtek óvatosan kifelé, hátul a ponyva alól meg Csicsóka vetett egy-egy pillantást a Napsugár táborra.

Kóró mustrálgatta a gyerekeket, és suttogva kérdezte:

– Melyik lehet ifjabb Zombereky Tivadar? Talán az a dagadt?

Panca is merengve találgatott:

– Inkább az a sovány. Az jobban hasonlít az apjára.

Riminyák nem szólt semmit, megbűvölve bámulta a kipingált tűzfalat, ügyet se vetett a gyerekekre, a rókákra, a farkasokra meresztgette a szemét.

Majd mikor már harmadszor gurultak el a tábor előtt, Panca odasúgta Kórónak:

– Elég volt a terepszemléből! Még gyanút fognak! Majd holnap reggel kiszűrjük az igazi gyereket, amikor szállingóznak a táborba. Nyomás haza!

Kóro gázt adott, kirobogtak a kis utcából. Útközben leszedték az álcákat is, Riminyák kivételével.

Némán kanyarogtak hazafelé, a holnapi napon töprengett mindenki.

Csicsóka zsebre gyűrte a füzetet, hátramászott, és a ponyvát kicsit félrehajtva leste az alkalmas pillanatot.

Egy kereszteződésnél lassított a kis teherautó, majd türelmetlenül dudálva megállt, megvárta, míg egy óvodáscsoportot átvezet a dadus az úton.

Csicsóka nem habozott, óvatosan kimászott a ponyva alól, s nagy hidegvérrel beállt az óvodáscsoport végére, és elbaktatott velük a sarokig. Nem nézett hátra, de hallotta, hogy felbúg a motor, s a kis teherautó berregve elrobog.

Búcsút intett a csodálkozó óvodásoknak, s hazaügetett.

HATODIK FEJEZET

Kiugrasztják az ágyból a moszkítókat

Csicsóka a tűzhelyről levett egy lábost, a konyhaasztalra tette, kivett az asztalfiókból egy kanalat, és homlokát ráncolva ette a hideg paprikás krumplit. A ház üres volt, az éjjeliőr nagypapa elment a fatelepre örködni, magával vitte nagy subáját. Csicsóka elgondolkozva rágott, kanalát automatikusan merítette a lábosba, és egyáltalán nem érzékelte, hogy mit eszik. Pedig a paprikás krumplit melegen se szerette, nemhogy hidegen, most mégis úgy nyelte a megdermedt krumplit és kolbászdarabokat, mint egy éhezöművész, aki már harminc napja nem evett. Rágás közben a szeme körbekalandozott a kis szobán, megnézte nagypapa üres ágyát, a leveles dobozt, de most nem látta, amit nézett, annyira elmerült a gondolataiban. Arca kipirult, a vére zakatolt, s időnként szélesen elmosolyodott.

Végiggondolta, hogy mi történt, sorba rakta az eseményeket, vigyorogva elidőzött egy-egy részleten, majd hozzáfogott a nagy ötlet kidolgozásához!

Mert, ugye, az egyszer világos, hogy valami nagy dolog csöppent az ölébe! Azon csak egy pillanatig tűnődött, hogy miért pont az ő ölébe pottyant ez a nagy ajándék, úgy érezte, hogy megérdemelte, mivel neki van itt a legtöbb esze, akkor is, ha ezt nem mindig veszik észre. Majd most észre veszik! Csak sikerüljön!

– Sikerülni fog! – suttogta maga elé.

Harapott egyet a kenyérből, és rátért a második gondolatra. Az is világos, hogy egyedül nem tudja megvalósítani az ötletet, társakra van szüksége.

Ennél a gondolatnál hosszasan elidőzött. Egy kicsit el is szomorodott. Eszébe jutott a sok-sok magányos ténfergés, hogy hányszor próbált bejutni egy-egy csapatba, és sohasem sikerült. Ha egészen őszinte akar lenni, sose voltak barátai, sose voltak társai. Gyorsan elhessegette a szomorúságot, szeplős arca kivirult, szeme csillogott. Most majd lesz! Nem is egy! Még válogathat is, hogy kiket vonjon be ebbe a nagy kalandba! A nagy ötletbe, ami most még egyedül az övé!

Ráérősen vette sorra a játszótérről a gyerekeket. Úgy érezte magát, mint egy kapitány, aki hű katonákat válogat egy portyához.

Ráérősen válogatott képzeletben a hű katonák között, felidézte az arcukat, vizsla szemmel méregette őket, nagyon élvezte ezt a válogatást. De aztán mindegyikben talált valami hibát, mindegyik ellen volt valami kifogása, és képzeletben sorban elbocsátotta őket. Az elbocsátott hű katonák lehorgasztott fejjel kullogtak el.

Izgatóttan fészkelődött a széken, elérkezett a kényes ponthoz. Tudat alatt mindig is tisztában volt vele, hogy ide fog érkezni, hogy az egész mustra meg válogatás csak időhúzás, hogy igazán szívből csakis egy társaságra gondolt. A moszkítókra!

Mert harmadszor az is világos, hogy ezt az egész dolgot, a nagy ötletet csakis a moszkítókkal lehet megcsinálni!

Nem töprengett, nem válogatott, nem habozott tovább, félretolta a kiürült lábost, maga elé húzta a füzetet, és kitépett belőle négy lapot.

Egy pillanatra még átsuhant agyán a kétely, hogy szóba állnak-e vele, de legyűrte a kishitúséget, az ötletre gondolt, és diadalmasan suttogta maga elé:

– Be fogják kapni a horgot!

Gyorsan megírta a négy levelet, összehajtotta a füzetlapokat. A lábost a tűzhely mellett álló mosogatóba tette, vizet engedett bele, s egy pillanatig eltűnődött, hogy mit is evett. De nem foglalkozott ilyen csip-csup dolgokkal sokáig, zsebre vágta a leveleket, és kibattyogott a házból.

A kertre leszállt az este, az égen nyári csillagok hunyorogtak barátságosan, biztatóan, Csicsóka fölnézett rájuk, és visszahunyorogott mosolyogva.

Behúzta maga mögött a kertkaput, s végignézett az esti utcán. Az utcán nem volt senki, a házak ablakán kéken villogott ki a televízió fénye. Lassú léptekkel elindult, még rengeteg ideje volt.

Ahogy kényelmesen ballagott, fejben haditervet készített, hogy milyen sorrendben kézbesítse a leveleket. Finom ösztönnel megérezte, hogy nem mindegy, ki mikor kapja meg a levelet! Azokat, akik könnyebben hisznek, előbbre kell venni, a gyanakvókat, a makacsokat pedig később kell értesíteni, hogy annál nagyobb legyen a meglepetés és a titokzatosság. Értékelte és mérlegelte a moszkítók jellemét. A nehéz eseteknél kezdte, mint egy előrelátó és megfontolt hadvezér. Vagyis ki a legmakacsabb, a legkeményebb fejű? Ez nem is volt vitás, ezen nem is kellett sokat gondolkodni. Csicsóka képzeletében egy kopaszra borotvált koponya jelent meg. Hát igen, Karesznál keményebb és makacsabb jellemet nemigen lehet találni. Őt kell utoljára értesíteni, lehetőleg első álmából felébresztve kiugrasztani az ágyból. Amikor csökken az ember ellenálló képessége, és még nem tiszta a feje teljesen.

Karesz után viszont a makacsságban rögtön Jóska következik. Habár nem borotváltatta kopaszra a fejét, de Csicsóka pontosan érezte, hogy ettől függetlenül Jóska olyan megrendíthetetlen, mint egy kőszikla. Lassú mozgású és megfontolt, akiről leperregnek a csacska ötletek. Világos, hogy ezt a kősziklát is álmából kell felébreszteni! Tehát őt is későbbre kell hagyni.

De ki legyen az első? Csicsóka megállt egy lámpaoszlop alatt, amelyről meg, csodák csodája, senki nem csúszta le a villanykörtét. Nekidőlt az oszlopnak, s úgy töprengett. A villanykörte körül eleven, zizegő gyűrűt vontak az éji bogarak, Csicsóka felnézett, de aztán elkapta a pillantását, mert szédülni kezdett.

Zotyó vagy Ricsi legyen az első, ez a kérdés. Az örökké bolondozó Zotyó vagy a finom, mindig elegáns Ricsi? Melyik a hiszékenyebb, melyik jön el az első szóra? Csicsókában babonás érzés mocorgott, hogy nem mindegy, kit választ elsőnek, mert ha az elsőt jól választja meg, a többi is el fog jönni! Azután úgy döntött, hogy Ricsit választja, a mindig udvarias Ricsit, mert éppen udvariasságból meg jó modorból el fog menni, ha valahová hívják.

Elégedetten vált el a villanyoszloptól, úgy érezte, hogy mindent megfontolt és átgondolt, és a dolog sikerülni fog. Egy futó pillantást vetett a villanykörte körül zümmögő gyűrűre, s elmosolyodott. „Mint a moszkítók – gondolta. – A fény odavonzotta őket!”

Ricsiéknél nagy vendégség volt, a nyitott tornácon ültek, ettek-ittak, nevetgéltek, a mennyezeten égő lámpa fénybe vonta őket, olyan volt, mintha egy fénybuborékban ülnének.

Csicsóka jó jelnek tartotta a vendégséget, s örült, hogy Ricsit választotta elsőnek, mert ebben a nagy nyüzsgésben könnyebb lesz meglépni. A kerítésen leselkedett befelé, kereste a szemével Ricsit, de egyelőre még nem látta. Majd Ricsi apja egy vidámat kurjantott:

– Ricsi, csinálj szódát, mert nagyon fogy a bor!

Ricsi előbukkant a házból, összeszedte a szódásüvegeket, s a konyhába ment.

Csicsóka nesztelenül átmászott a kerítésen, vigyázva, hogy mindig a fénykörön kívül maradjon, a konyhaablakhoz osont.

Ricsi halkán füttyörészve töltögette a szódásüvegeket a csapnál, patront csavart beléjük, nézegette a buborékokat, majd hegyeseket spriccelt a kagylóba.

Csicsóka megvárta, amíg végez, majd a levelet kinyitva, óvatosan a konyhaablak üvegére tapasztotta, a szélét bedugta a keresztléc alá, behajtotta az ablakot, és halkán megkocogtatta. Gyorsan leguggolt, és négykézláb egy bokor alá mászott.

Ricsi az ablakhoz ment, elolvasta az üvegre tapasztott levelet, egy halkat füttyentett. Kihajolt az ablakon, körülnézett a sötétben, de nem látott senkit. Hangok hallatszottak a szoba felől, nem volt ideje leszedni a világító levelet, ezért gyorsan kihajtotta újra az ablakszárnyat.

Felkapta a szódásüvegeket, és elindult velük. A levél sejtelmesen világított az ablaküvegen. Csicsóka elégedetten nézte, majd odakúszott és leszedte.

– Nehogy illetéktelen kezekbe jusson! – morogta, zsebre vágta, és kimászott a kertből.

Ricsi újra kisetett a konyhába, kereste a levelet, de nem találta, kihajolt az ablakon is, hogy hátha leesett, de a levél nem volt sehol. Töprengve ráncolta a homlokát, majd megvonta a vállát.

– Majd kiderül! – morogta. – Majd éjjélkor minden kiderül!

Csicsóka Zotyóék házához ért, a házban még égett a villany, a tárt ablakok mögött árnyak nyüzsögtek fel-alá. Csicsóka hátra került, ahol a kerítésen volt egy nagy lyuk, bemászott a kertbe, s megkereste Zotyó szobáját. Benézett az ablakon, a szoba üres volt, Zotyó nagy támlás ágya meg volt vetve. Csicsóka nagyon jól ismerte a ház beosztását, a szobák fekvését, hiszen többször is járt már ott nappal, de most mégis olyan furcsa volt az üres szoba a megvetett ágygal. Fülelt befelé, távolról, a konyha felől hallotta a tompa hangokat. „Biztosan vacsoráznak – gondolta. – A párnájára tűzöm!” – határozta el, s elmosolyodott, mert elképzelte, milyen képeket vág Zotyó, ha a párnájára tűzve megtalálja a levelet.

Fülelt még egy kicsit, majd halkán bemászott a szobába. Lábujjhegyen járt, mert a padló egy kicsit nyikorgott. Megállt az ágy fejénél, az inge gallérjából előszedte a gombostűt, és a párnára akarta tűzni a levelet, mikor lépteket hallott.

Gyorsan az ablakra nézett, de a léptek már az ajtónál kopogtak. Tudta, hogy nem lesz ideje az ablakhoz menni! Felkapta a levelet, s bebújt az ágy alá.

Behúzódott egész a falig, s onnan leselkedett kifelé. Egy pár cipőt látott, de nem a Zotyóét! Nagy, kitaposott férfiszandál volt, álldogált az ágy szélénél. Majd a szandál tulajdonosa hatalmasat ásított, hallani lehetett, hogy csikorog az állkapcsa. Á-á! Majd rekedtes, borízú hangon dünnyögött:

– Jaj de elálmosodtam!

A szobaaajtón Zotyó mamája szólt be:

– Aludj jól, Tihamér! Ez még a nagypapa ágya volt. Zotyó majd kint alszik a kis díványon. Azon te nem férnél el.

Tihamér dünnyögött valamit két ásítás között, majd lassú mozdulatokkal vetkőzött, a székre dobálta a nadrágját, az ingét, s végül lerúgta a lábáról a szandált. Majd eloltotta a villanyt.

Az ágy hatalmasat nyögött, ahogy belefeküdt, panaszosan nyikorgott meg nyekergett, ami nem csoda, hiszen Zotyó súlyához volt szokva. Tihamér forgolódva helyezkedett, majd fájdalmasan felsziszegett:

– Jaj! Megszúrt valami!

Csicsóka mérgesen motyogott az ágy alatt: „A gombostű! Ott felejtettem a gombostűt! Remélem, nem találja meg!”

Tihamér dühösen paskolta, tapogatta a párnát a feje alatt, majd lassan elcsendesedett, úgy látszik, belepofozta a toll közé a gombostűt, mert nem gyújtotta fel a villanyt.

– Remélem, jó alvó – morgott Csicsóka. – És azt is remélem, hogy több hálóvendég már nem jön.

Fülelt, morgott az ágy alatt, még az is megfordult a fejében, hogy micsoda nevetséges dolog lenne, ha elaludna. Vagy ha ez a bizonyos Tihamér bácsi nem tudna elaludni éjjél, és ő nem bújhatna ki az ágy alól. Erre a gondolatra ideges lett, megizzadt a tenyere. Majd meg az jutott az eszébe, hogy nincsenek-e itt pókok vagy egyéb rovarok, vagy hullók és csúszómászók, amelyek halálra csipkedik.

De mielőtt még elhatalmasodott volna benne a félelem, megnyugtató és ismerős hangokat hallott felülről. Mintha egy gőzfűrészes zakatolna, s mintha hatalmas bükkfatörzseket darabolna meg-megakadva, felhorkanva, sivítva és hörögve.

Ezt a hangot jól ismerte, s lassan megnyugodott. Semmi vész, alszik, mint a bunda. Vagy mint a tej. Vagy mint a mormota.

Nem fokozta tovább, hogy még hogyan is lehet aludni, megnyugodva mormogott, hogy elszámol még tizenötig, és kimászik. Lassan elszámolt tizenötig, és négykézláb kimászott az ágy alól. Megnézte az alvó Tihamér bácsit, szép nagy bajusza volt, rezgett, mint a kukoricaselyem a szélben.

Továbbkúszott, majd gondolkozva megállt a szoba közepén. Mit is mondtak, hol alszik Zotyó? Majd eszébe jutott: a kis díványon. Tudta, hogy a kis dívány kint van az előszobában. Most az a kérdés, töprengett tovább, hogy kívülről közelítsem meg vagy belülről.

Ez nem is volt olyan egyszerű kérdés, mert nem lehet tudni, hogy még hány vendég tartózkodik a házban.

Csicsóka úgy döntött, hogy biztonságosabb, ha kívülről kézbesíti a levelet. Óvatosan az ablakhoz kúszott, kimászott rajta, meg egy búcsúpillantást vetett a horkoló Tihamér bácsira. „Tente, tente!” – dűnyögte elégedetten, majd előre került a beüvegezett verandához.

A veranda ablaka is tárva-nyitva volt, Csicsóka belesett, s meglátta a mosolyogva alvó Zotyót a kis díványon. Behajolt az ablakon, Zotyó mellére tette óvatosan a levelet, majd leguggolt az ablak alá.

Tartott egy-két hangpróbát, majd keservesen nyávogni kezdett. Először csak halkán, de Zotyó olyan mélyen aludt, hogy a füle botját se mozdította. Ekkor rákapcsolt, a kertet és az éjszakát betöltötte a panaszos macskanyávogás.

Innen is, onnan is dühödött, álmittas hangok hallatszottak, hogy sicc! Meg hogy a nyavalya törje ki ezt a kandúrt! Meg hogy kiirtom az összes macskát a környékről! Mikor végre Zotyó is felriadt, álmosan böngészte a levelet, elvigyorodott, feltérdelt a kis díványra, és kisuttogott az éjszakába:

– Abbahagyhatod. Elolvastam. Ott leszek!

Csicsóka némán megkerülte a házat, és kimászott a kertből.

Nem tudta, hány óra lehet, de érezte, hogy sok időt elvacakolt Tihamér bácsi miatt, vagyis sietni kell, ha még mindenkit időben akar értesíteni. „Most már mindnyájan alszanak! – gondolta vigyorogva. – Mindnyájan mélyen alukálnak!”

Mosolyogva trappolt az üres utcákon, a nyári éjszaka meleg volt, a villanykörték és a csillagok barátságosan hunyorogtak.

Jóskák háza sötét volt és néma, Csicsóka töprengve szemlélte, hogyan is juttassa be a levelet. Lehetőleg észrevétlenül és lehetőleg titkosan! Szeplős arca megfeszült a gondolkodástól.

Ekkor a csendet éles csecsemősírás vágta ketté, kigyulladtak a fények, s nagy sürgés-forgás támadt az ablakok mögött.

„Most! – gondolta Csicsóka. – Fel kell használnom a zűrzavart.”

Átmászott a kerítésen, s Jóska ablaka alá lopakodott.

Óvatosan belesett az ablakon.

Jóska dühödten húzta fejére a pokrócot, belecsavarodott, s még a párnát is a fülére tette.

Csicsóka élvezettel nézte, hogyan védekezik Jóska a csecsemősírás ellen. Majd támadt egy ötlete. A bokrokhoz ment, s letört egy hosszú gallyat. A gally végére tűzte a levelet, s visszalattogott az ablakhoz.

Benyúlt a gallyal, s megcsiklandozta Jóska meztelen talpát.

A pokrócráncigálás, párnagyömöszölés azonnal abbamaradt, s Jóska csodálkozó, értetlen arccal kukkantott ki a takaró alól.

Csicsóka gyorsan visszahúzta az ágat.

Jóska a szemét dörzsölte, majd megvonta a vállát, s újra a fejére húzta a takarót, arra meg a kispárnát.

A csecsemő fáradhatatlanul, éles hangon sírt, mint az orgona, ha beszorul egy billentyű.

Csicsóka újra benyúlt a gallyal, és megcsiklandozta a meztelen talpakat.

Jóska rémülten felült az ágyban, és nagyon bután nézett maga elé.

Csicsóka gyorsan visszahúzta a gallyat.

A levél leesett a gallyról, és ott virított az ágy végében.

Jóska tétovázva vakargatta a talpát, s végre észrevette a levelet. Nagyon bamba képet vágott, két ujja közt fogta a levelet, és felhúzott szemöldökkel nézett ki az ablakon a sötét éjszakába. Majd a mennyezetre is felpislantott, de ott se látott semmit, mire végre teljesen felébredt, s elolvasta a levelet. Dünnyögött meg mormogott, majd az éles csecsemősírás hangja mellett lassú mozdulatokkal felöltözött.

Csicsóka már Kareszék házánál járt, s tudta, hogy nincs sok idő finomabb manőverekre meg óvatos cselekre. Megkereste Karesz ablakát, s szívből örült neki, hogy nyitva van.

Egy alkalmas kő után kutatott, majd belecsavarta a levélbe, és célozgatva, gondolatban számíttatva a távolságot, bedobta az ablakon.

Hallgatózott, egy nagy csobbanást hallott: placcs! Elvigyorodott, mert tudta, hogy Karesz akváriumát találta el. „Remélem, nem törtem össze! Remélem, nem száradnak ki a halak!”

Várt még egy kicsit, s mikor Karesz dühösen vicsorgó, kopasz feje felbukkant az ablakban, elügetett.

Karesz a vizes levelet rázogatva fürkészte az éjszakát, de nem látott senkit. Visszament a szobába, a követ dühösen kihalászta az akváriumból, majd foga közt morogva felöltözött.

Csicsóka az elhagyott örbódében ült, és várta a moszkitókat. Szeplős arcán elégedett mosoly terült szét, felnézett a csillagokra, és így suttogott:

– Eljönnek! Biztosan eljönnek!

Élvezettel szívta be a fűszeres éjszakai levegőt, s hangosan fújta ki, mint egy bálna, amelyik felbukkan a víz alól.

Lépteket hallott, halk, tétovázó lépteket. Majd suttogást:

– Hahó! Van itt valaki?

Felismerte Ricsi hangját. Majd még egy hang:

– Nincs itt senki. Valaki viccelt. Jó vicc! Éjfélkor!

Ez meg Zotyó volt. Csicsóka halkán köhintett, ahogy a moziban látta: köhöm, köhöm, de abbahagyta, mert nagyon hülyén hangzott az éjszakában, inkább kiszólt a bódéból:

– Itt vagyok!

Két pár láb állt meg a bódé előtt, Csicsóka élvezettel figyelte, s észrevette, hogy Zotyó az egyik zokniját elfelejtette felhúzni a nagy kapkodásban. A két pár láb toporgott meg tipródott egy ideig, majd Ricsi szólalt meg:

– Te vagy az, Csicsóka?!

A kérdés dallamában csodálkozás volt, meg kétkedés meg kis bosszankodás meg kíváncsiság. Csicsóka finom füle kiszűrte e dallamokat, majd megállapította, hogy mégis a kíváncsiság a legerősebb. Vidáman válaszolt:

– Én vagyok. Várjuk meg a többi moszkitót. Akkor majd mindent elmesélek.

Nem kellett sokáig várni, Jóska robogott be ásítózva, álmosan dagadt szemmel.

– Sziasztok! Á-á! Mi van?

Majd észrevette Csicsókát.

– Te meg mit keresel itt?

– Ő hívott! – magyarázta Ricsi.

– Ő?! – Jóska szeme kerekre nyílt, mint egy távcső, és teljesen felébredt.

De nem volt idő a magyarázkodásra, Karesz jelent meg komoran, sötét arccal, villogó szemmel. Ropogtatta a szavakat, mint aki száraz kekszet rág:

– Ki volt az az ütődött, aki eltrafálta az akváriumot? Majdnem megdöglöttek a halak!
Fenyegetően állt az őrbódé előtt, s dühösen nézett körül.

De Csicsóka nem törődött a fenyegetéssel. Csicsóka legyintett, és így szólt:

– Többről van itt szó, mint azok a vacak ebihalak! Figyeljete!

Karesz csak most vette észre az őrbódében ülő Csicsókát, és a meglepetéstől nem kapott levegőt, csak hápogott, mint a hal, amiről leeresztik a vizet. Ilyen még nem volt, hogy őt leintsék, hogy a gyönyörű aranyhalait ebihalaknak nevezzék, és hogy mindezt ez a senki, ez a Csicsóka tegye! Nagy levegőt vett, a nyaka kidagadt, de Csicsóka megelőzte:

– Elmondjam, vagy ne mondjam? Óriási hecc! Fantasztikus! – tette hozzá titokzatosan.

És ő győzött! Ricsi mérgesen, de kíváncsian ráripakodott. Karesz már szóhoz se jutott a pergő párbeszédben.

– De ha valami hülyeség miatt ugrasztottal ki az ágyból, megnyúzunk!

– Az semmi, hogy megnyúzunk, de ráadásul még úgy fenékbe rúgunk, hogy kórházba kerülsz! – tette hozzá Zotyó.

– Az ambulanciára! – mondta mély hangon Jóska.

– Vagy a fertőző osztályra! – fokozta tovább Zotyó, de már mosoly bujkált a szája sarkában.

– Nem hülyeség! Hallgassátok meg! – kezdte újra Csicsóka.

Majd Kareszhez fordult.

– Sajnálom, hogy eltrafáltam az akváriumot.

Karesz fűjt még egy utolsót, horkantott, majd legyintett kopasz fejét simogatva.

– Hagyd a fenébe a halakat! Nyögd már ki, mit akarsz!

Csicsóka udvariasan intett, mint egy főpincér az étteremben.

– Üljetek le!

Leültek némán, mint az összeesküvők, a nyári meleg éjszaka úgy borult rájuk, mint egy óriási köpeny. Távol fények villogtak, lámpák hunyorogtak, kutyák csaholtak, s halkan zümmögött körülöttük a mező.

Csicsóka mesélt, csillogó szemek figyelték.

– Gyerekrablás! Valódi! Ezzel a két fülemmel hallottam! És nem vett észre senki! Úgy kezdődött, hogy elaludtam egy teherautóban.

Megállt egy pillanatra, de most nem nevetett senki azon, hogy elaludt. Ezt jó jelnek tartotta, s bátrabban folytatta:

– De aztán rögtön felébredtem. Három ember volt a sofőrfülkében, egy kövér, ezt Pancának hívják, egy sovány, ezt Kórónak, és egy fekete, ezt Riminyáknak. Ők akarnak elrabolni egy gyereket. Mégpedig ifjabb Zombereky Tivadart! Azt még nem tudom, hogy miért, de ez most nem is érdekes. Eddig világos?

Ricsi tért először magához.

– Óriási! Fantasztikus! – nyögte elragadtatva.

– És mit csináljunk? Szóljunk az apjának? Vagy a rendőrségnek? – kérdezte izgatottan Jóska.

Karesz a fejét simogatta.

– Á! Akkor elpuskázunk az egészet. Mondd tovább!

Csicsóka hálásan nézett Kareszra.

– Mondom. Nem szólunk senkinek, hanem szép csendben beszállunk az ügybe. Először úgy gondoltam, hogy csak én egyedül, de ez nem jó, társakra van szükségem. És ezért üzentem. Hívhattam volna másokat is. És ha vállaljátok, engedelmeskedni is kell! Mert ez komoly dolog! Aki akar, még visszaléphet.

A moszkítók egymásra néztek, némán szavaztak a szemükkel, majd Karesz foglalta össze az eredményt:

– Rendben van, segítünk. Számíthatsz ránk. Mi a terv?

Csicsóka intett, hogy hajoljanak közelebb, bár senki se volt a környéken, aki kihallgatta volna őket, mégis közelebb hajoltak.

– Magunkhoz ragadjuk a kezdeményezést. Az igazi gyerek helyett egy másik gyereket fognak elrabolni!

– De kit? – kérdezte Jóska rekedten.

Csicsóka mosolyogva nézett az izgatott arcokba, kiélvezte a nagy pillanatot, mint egy színész, várt egy kicsit, mielőtt kimondja a nagy szót.

– Engem!

Álmélkodó, dicsérő, elismerő mormogás meg nyögés hangzott fel, a moszkítókat megadták magukat, tisztelettel néztek a kipirult szeplős arcba. Csicsóka learatta a tisztelgő pillantásokat, majd magyarázólag hozzátette:

– Én vagyok a legalkalmasabb. Először, mert én fedeztem fel az egészet. Másodszor, mert engem nem keres senki.

Ezt is elismerték egyhangúan. Majd Karesz szólalt meg a hajhagymáit masszírozva:

– És nekünk mi lesz a dolgunk?

– Ti lesztek a segédszereplők. Holnap reggel kezdődik az akció. A helyszínen majd mindent elmagyarázok. Most mindenki menjen haza aludni! És teljes titoktartást kérek! Senkinek egy szót se! Sziasztok!

A moszkítókat sorra elköszöntek, majd eltűntek az éjszakában.

Csicsóka üldögélt még egy kicsit, felnézett a csillagokra.

– Sikert! – suttogta. – Holnap kezdődik!

HETEDIK FEJEZET

Elrabolják Csicsókát

Gyönyörű reggel köszöntött a világra, legalábbis a világnak arra a sarkára, ahová Alsó-Kukucs esik. A fénysugarak rézsútosan pásztázták az utcát, megcsillantak az ablakokon, s megvilágították a telepíngált tűzfalat, mint egy mozivásznat.

A moszkitók egy saroknál gyülekeztek, s fél szemmel a Napsugár tábort lesték, fél szemmel meg a távolabb ténfergő Csicsókát. Az arcukon izgalom ült, a szívükben öröm dobogott.

Csicsóka is izgatott volt, bár igyekezett közönyös arcot vágni, úgy tett, mint aki éppen csak erre sétál, és élvezzi a friss levegőt. De a szeme sarkából ő is élesen figyelt. Észrevette a moszkitókat a saroknál, de nem nézett rájuk, sőt tüntetőén háttal fordított nekik. A táborba vezető utcát leste, hogy el ne szalassza a gyerekrablókat. S hogy ne legyen feltűnő a leselkedés meg a ténfergés, néha nagyot ásított, hogy majd kiugrott az állkapcsa, majd szórakozottságot mímelve rugdosott egy kavicsot a járda mellett.

A táborba már szállingóztak a gyerekek, megmosdatva, megfésülve, vizes hajukon csillogott a napfény.

És ekkor meglátta a kis teherautót! A leponyvázott teherautó lassan begurult az utcába, s leparkolt egy nagy fa mögött.

Csicsóka a zsebébe nyúlt, elővette a zsebkendőjét, és megtörölte a homlokát. Ez volt a jel, hogy kezdődik az akció.

A moszkitók egyenként előjöttek a sarok mögül, s Csicsóka körül cirkáltak óvatosan, megtartva a távolságot.

Csicsóka most sem nézett rájuk, a leponyvázott teherautót figyelte, nehogy elszalasszon valamit. A teherautó csendben állt, nem volt semmi mozgás. Majd óvatosan kinyílt az ajtaja, és kiszállt valaki. Csicsóka majdnem felkiáltott meglepetésében, de aztán erőt vett magán, és elismerően nyugtázta, hogy a gyerekrablók nagyszerűen álcázták magukat. Ha nem várta volna őket, nem is ismerne fel egyiket se. Elsőnek a kis kövér Panca szállt ki, nőnek öltözve, bő nyári ruháján óriási virágok virítottak, a feje könnyű kendővel volt bekötve. Utána Kóro mászott ki a sofőrfülkéből, torzonborz szakállt viselt, teljesen beborította az arcát. Végül hátulról, a ponyva alól két mankó bújt ki, tapogatva támaszkodott a földön, majd Riminyák hintázott le, mint egy hatalmas baba, jobb lábán nagy gipszcsizmát viselt, majdnem elrántotta. Végre megtalálta az egyensúlyát, hóna alá szorítva a mankókat.

Rendbe szedték magukat, majd lassan araszoltak a tábor felé, közrefogva a mankóval botorkáló Riminyákat. Szemük fürgén járt jobbra-balra, Panca édeskésen mosolygott a kendő alól, Kóro is mosolyoghatott, de ez nem látszott a szőr miatt. Riminyák komoran lógatta a fejét, mint egy fuvarosló. Még bólogatott is a bicegés ütemére.

Csicsóka titokban intett a moszkitóknak: „Most!” Majd egy kicsit arrébb sétált lustán, közönyt tette, de a gyomra remegett az izgalomtól.

A moszkitók akcióba léptek. Egyenként, feltűnés nélkül az álcázottak útjába keveredtek. Először Ricsi indult, füttyörészve elsétált előttük. De neki nem sikerült, továbbsétált hát füttyörészve.

Másodiknak Zotyó indult, kicsit oldalról, s mikor a közelükbe ért, lehajolt, és lassan fűzte a cipőjét. De neki se sikerült, a bicegő menet túlment rajta.

Harmadiknak Jóska indult, Riminyákat vette célba, elébe állt és megkérdezte:

– Bácsi, kérem, nem tetszik tudni, hány óra van?

De Riminyák komoran lógatta a fejét, búsan himbálta, s csak ennyit mondott:

– Nem.

Jóska mit tehetett, továbbsétált.

Végül Karesz következett. Jól látta, hogy nincs több dobás, és hogy egy kicsit erőszakosabbnak kell lenni, mert füstbe megy az akció. Vidám képet vágva trappolt feléjük, könnyű ügetésben, s mikor odaért, megbotlott egy képzeletbeli kőben, s a nőnek öltözött Panca karjai között kötött ki. Ott is maradt, kicsit ránehézkedve a méltatlankodó kövérré.

– Ejnye, na! Nem látsz a szemedtől! Letéped a ruhámat! – dohogott Panca.

De Karesz nem tágított. Előszedte a legédesebb mosolyát, amit csak az arcára tudott erőltetni, s így szólt mézes hangon:

– Ne tessék haragudni, néni! Nem tehetek róla, olyan ügyetlen vagyok!

S feküdt tovább Panca karjában.

Panca tartotta, majd tétova mosollyal bekapta a horgot. Mézesmázos hangra váltott:

– Jól van, jól van, semmi baj! Izé, te olyan okosnak látszol!

S az egyik kezével tétován megsimogatta Karesz kopasz fejét. Karesz tudta, hogy sikerült az akció, levált Pancáról, s szégyellősen elmosolyodott.

– Köszönöm, néni!

Kóró is megsimogatta Karesz kopasz fejét, mintha nem tudna ellenállni egy ingernek, s krákogva ezt mondta:

– Khm, khm, izé...

De Karesz nagyon készséges volt, rögtön rácsapott Kóróra:

– Tessék, bácsi! Én bármire felelek!

Panca a krákogó, szakállát vakaró Kóró segítségére sietett:

– A férjem azt kérdezi, hogy nem ismered-e véletlenül ifjabb Zombereky Tivadart. Ugyanis egy kis barátja, izé, üzent neki.

Kóró lelkesen motyogott a szőr mögül:

– Azt, azt! Azt kérdezem!

Karesz lelkesen bólogatott, és úgy mosolygott, mint egy fogpasztareklám.

– De ismerem. Egy padban ülünk.

– És nem tudod, hogy hol van? – sürgette Panca.

Karesz túlzott mozdulatokkal nézett körül, a fejét forgatta, mint egy hajósinas az árbockosárban, a szemét meresztette, majd kinyújtott karral a távolabb sétáló Csicsókára mutatott.

– Ott van! Ő az!

Panca idegesen lekapta a levegőből Karesz karját, és ellökdöste a vigyorgó gyereket.

– Jól van, jól van, ne mutogass! Köszönjük! Majd kapsz egy fagyaltot. Eredj!

Karesz nem erőltette a fagyaltot, diadalmasan vigyorogva továbbbűgetett.

A sarok mögött csatlakozott a moszkítókhöz, és együtt figyelték szélesen mosolyogva Pancáék manővereit.

Panca és Kóró Csicsóka után eredt, Riminyák lemaradva követte őket, nagyokat dobbantva gipszlábjával a kövezeten.

Csicsóka lustán sétált előttük, késleltető mozdulatokat tett, lehajolva befűzte a cipőjét, majd egy rigófészket bámulgatott elmerülve.

Pancáék utol is érték hamar, csak Riminyák maradt le, mivel a mankója beszorult egy repedésbe, s azt rángatta dühösen.

A nőnek öltözött Panca nagyon-nagyon ravasz képet vágott, s a legédesebb, legmézesmázosabb hangján megszólította Csicsókát. Közben ravaszul bökölte könyökével a torzonborz Kórót. Kóró a foga között sziszegve kontrázott neki.

– Hű, de értelmes képű kisfiú! Figyeld csak!

– Szi-szi! – mondta Kóró.

– De fogadom, hogy még nem látott beszélő kutyát!

– Sssz! – sziszegett Kóró.

– Pedig megérdemelné.

Csicsóka érdeklődő képet vágva nézett egyikről a másikra. Csupa figyelem volt, csupa kíváncsiság. Szemét kerekre nyitotta, száját szolgálatkész mosolyra húzta.

Panca a szemét forgatva tovább fűzte-mételyezte Csicsóka agyát, közben óvatosan terelgette a kis teherautó felé. A nagy igyekezetben észre se vette, hogy milyen engedelmesen megy ez a gyerek!

– Mutassuk meg neki a beszélő kutyát?

– Ssss! – sziszegett helyeslően Kóró. Panca a két ujjá közé fogta Csicsóka állat, s úgy kérdezte:

– Akarod látni?

Csicsóka olyan boldog képet vágott, mint egy macska, ha meglátja a tejesköcsögöt.

– Akarom!

Ekkor bicegett, kopogott oda a mankókon Riminyák. Megállt mellettük, bambán egyensúlyozva. Panca sebtiben bemutatta Csicsókának:

– Ez a bácsi tanította. Bizony!

Riminyák bután nézett rájuk, fogalma se volt, hogy miről van szó, már éppen meg akarta kérdezni, mikor Panca gyorsan közbevágott, hogy mentse a helyzetet:

– Hogy csinál a kiskutya? – kérdezte Riminyáktól. S közben sűrűn kacsintott meg hunyorgott, meg rángatta a szemöldökét.

Riminyák fejében kigyulladt valami, előrefeszítette az állát, s mély, öblös hangon ugatott:

– Vau! Vau-vau!

Kóró a fejéhez kapva sziszegett, de Panca nem hagyta kútba esni az akciót egy ilyen hülye ugatós erőművész miatt. Nagyot nevetett s így szólt Csicsókához:

– Hát nem aranyos? Hahaha! Ez kutyanyelven volt. A kutya beszél, a tanító ugat!

Riminyák abbahagyta az ugatást, megvonta a vállát, Csicsóka együtt nevetett Pancával csengő hangon, talán egy kicsit túlságosan is csengő hangon.

De Pancáék nem figyeltek ilyesmire, idegesen terelgették Csicsókát a leponyvázott teherautó felé.

– Gyerünk, gyerünk! Mindjárt ott leszünk, és a saját szemeddel is láthatod – mondta Panca.

Majd mikor a teherautóhoz értek, felnyitotta a ponyvát.

– Ülj be ide! Egy perc az egész!

Csicsóka bemászott a ponyva alá.

Panca és Kóró előrerohant, beugrottak a sofőrfülkébe. Kóró azonnal indított.

Hátul Riminyák szerencsétlenkedett a mankókkal, nagy nehezen felnyomta magát, de kapaszkodás közben kilépett a gipszcsizmából. Szólni akart, de Kóró már indított, a teherautó megugrott. A gipszcsizma fehéren virított az utcán. Riminyák a mankóval mutogatott kétségbeesetten, majd legyintett.

Csicsóka kilesett mellette, és látta, hogy a saroknál örömtáncot járnak a moszkitók.

NYOLCADIK FEJEZET

Az első zsarolólevél

Egy ismeretlen utcában állt meg a kis teherautó. Panca idegesen nézegetett befelé egy kertes házba, majd mikor meggyőződött róla, hogy tiszta a levegő, kiugrott a sofőrfülkéből, felrántotta virágos szoknyáját, és beszaladt a kapun. eltűnt az alagsori bejáratnál.

Lent az alagsori szobában gyorsan levetkőzött, s az ablakon, már atlétatrikóban, kikiáltott:
– Gyerünk már! Mire vártok?!

Erre Kóró is leugrott, hátrament, lesegítette Csicsókát, és udvariasan, de erősen fogva a karját, beirányította a kapun a kertbe. Riminyák komoran lépegetett utánuk, a földön húzta a mankókat. Nem használta, minek? A gipszcsizma úgymint elveszett.

Panca újra rájuk szólt az ablakból, most már halkabban:

– Mutassátok meg neki! Ott van a fáskamrában.

A kert végében állt a fáskamra, lassan elindultak feléje.

Ekkor kivágódott egy felső ablak, s Gizi néni, a főbérlet hajolt ki rajta kíváncsian. Tőle bérelték az alagsori szobát a volt cirkuszosok hozómra, vagyis hitelbe. De Gizi néni nem érdekelte a pénz. Csak a társaság. Magányos öregasszony volt, az alagsori szoba meg úgymint üresen állt, kiadta hát nekik, hogy legyen körülötte egy kis mozgás. A kíváncsiságon kívül még egy hibája volt, egy kicsit nagyothallott, de mint a nagyothallók, ő sem ismerte el soha. Pedig könnyen észre lehetett venni. Abból, hogy mindig hangosan beszélt. Vagyis kiabált. És elvárta, hogy más is hangosan beszéljen. Mindig dühös volt, ha nem értette, amit mondanak neki. „Motyognak és suttognak! Elfelejtene beszélni! – morgott mindig. – A sok tévé meg a rádió! Az teszi!”

Most is kikiabált az ablakon, hogy zengett tőle az egész utca:

– Nem látták a virágos ruhámat?

Panca gyorsan behúzta a fejét az alagsori ablakban.

Kóró nyájasan rázta a fejét, és visszaordított:

– Nem láttuk, drága Gizi néni!

Gizi néni észrevette Csicsókát, és már el is felejtette a virágos ruháját. Kíváncsisága lánggra kapott, mohón érdeklődött:

– Ki az a kisfiú?

De Kóró erről nem akart bővebb felvilágosítást adni. Eltakarta Csicsókát, és sietve tuszkolta a fáskamra felé. Foghegyről bömbölte vissza Gizi néninek:

– Rokon! Rokon!

De Gizi néni nem lehetett ilyen könnyen elintézni. Tovább kíváncsiskodott:

– És miért viszik a fáskamrába?

Kóró gyorsan belökte Csicsókát, rácsukta az ajtót, nekitámaszkodott kényelmesen, s így válaszolt:

– Az orvos rendelte. Asztmája van. És jót tesz neki a fáskamra!

Gizi néni arca megnyúlt, biztos volt benne, hogy valamit nem értett jól, de ezt sose vallotta be. Most is csak a fejét csóválta, visszavonult az ablakból, de még dohogott egy sort, hogy az övé legyen az utolsó szó.

– De hol lehet a virágos ruhám?

Kóró megkönnyebbülten felsőhajtott. Riminyák a mankókkal babrált. Panca nadrágban, trikóban előjött az alagsorból. Kényelmesen a fáskamrához ballagott, s benézett a résen.

Bent a hűvös félhomályban Csicsóka álldogált nyugodtan, forgatta a fejét, nézelődött.

Panca megnyugtató hangon, kedveskedve szólt be neki:

– Ne félj! Ha csendben maradsz, kapsz mindenfélét.

A zsebében kotorászott, és előhúzott egy marék rágógumit, egy csomagolt nápolyit meg egy meggömbült csokoládét. Benyújtotta a résen.

– Szereted a csokoládét? A nápolyit? A rágógumit?

Csicsóka bólintott, hogy szereti, és elvette az ajándékokat. Bekapott egy rágót, és majszolva megkérdezte:

– Meddig kell itt maradnom?

Panca elismerően nézett Csicsókára, tetszett neki a hidegvér. Meg is dicsérte rögtön:

– Okos fiú! Tetszik nekem ez a hidegvér. Egy-két napig. Semmi az egész!

Csicsóka komolyan bólintott, majd így folytatta:

– Mert akkor könyvet is kérek, hogy ne unatkozzak. Vagy képeslapot.

Panca mindent megígért örömeiben, hogy ilyen simán megy a fogva tartás. Meg hogy ilyen nyugodt és hidegvérű a fogoly. Semmi rumli, semmi bógés, semmi toporzékolás.

Összedörzsölte a tenyerét, és így szólt be a fáskamrába:

– Lesz könyv is. Minden lesz! Meg van ott párna meg lópokróc, hogy ne fázz. És mindennap kapsz csokoládét vagy valami édességet. És ne félj, nem bántunk. Veled semmi bajunk.

Otthagyták Csicsókát, heherészve és vihorászva a nagy diófa alá húzódtak, s leültek a kerti asztalhoz.

Panca Riminyákot beküldte levélpapíráért, tolláért, tintáért. Riminyák a mankókat húzva elindult, mikor Panca rászólt, hogy mankó nem kell. Az már lejátszott.

– Hova tegyem? – kérdezte Riminyák komoran.

– Támaszd a falnak! – javasolta Panca vidáman, s mosolyogva méregette a komor Riminyákot. – Mi is lenne belőletek nélkülem?! Na, igyekezz! Még ma el kell menni a levélnek. És Gizi néninek egy szót se semmiről!

Egymásra nevettek Kóróval, az asztalt csapkodták jókedvükben. A gyerekrablás feszültsége kiszállt belőlük, és minden pompásan ment, minden pompásan! Már csak napok, esetleg órák kérdése, és az engedély is a zsebükben lesz! Az ám!

Kijött Riminyák, egy furcsa tintatartót hozott, egy olyan régimódi kalamárist meg egy vágott hegyű tollat s levélpapírt. Letette Panca elé.

– Tessék. Csak ez volt. A tinta lehet, hogy kiszáradt.

Panca nem törődött most ilyen aprósággal. Kiterítette a levélpapírt, beleköpött a tintatartóba, és belemártotta az acélhegyű tollat. Amíg gondolkozott az első mondaton, szórakozottan kavarta a tintát. Majd a tollat ráhelyezte a papírra, hangosan szótagolva leírta az első mondatot, még a nyelvét is kidugta a nagy igyekezetben.

– Ná-lunk a gye-rek!

Pont helyett egy nagy paca, egy tintafolt csöppent a papírra, de most ezzel sem törődtek. Nem a külalak a fontos, hanem a tartalom! Kóró elragadtatva sziszegett, még Riminyák is megeresztett egy vastag hö-höt, ami nála a kacagást jelentette.

Panca újra ráhelyezte a tollat a papírra, s szótagolva leírta a következő mondatot.

– Ne szól-jon a rend-őr-ség-nek!

– Ssz! – sziszegett Kóró. – Ez jó! Ez nagyon jó! Nix rendőrség! Ő se szólt, amikor elvette az engedélyeket.

– Hö-hö! – kuncogott Riminyák.

Panca belemártotta a tollat a tintába, s így folytatta:

– Mert külön-ben so-se...

Kóró nagyot pissegett, s ez most azt jelentette, hogy állj! Panca felnézett, hogy mi van. Kóró a fáskamra felé intett titokban, ott a gyerek, nehogy meghallja.

Panca bólintott, és suttogva folytatta:

– ...lát-ja!

Majd újra hangosan szótagolt:

– A fel-té-te-le-in-ke-t ké-sőbb kö-zöl-jük!

A felkiáltójel után hatalmas paca cseppent a papírra, a levél úgy nézett ki lassan, mint egy vízfestmény, de ők meg voltak vele elégedve. Nagyon is meg voltak vele elégedve. Úgy érezték, hogy ez egy nagyszerű zsarolólevél! Kóró elragadtatva sziszegett, Riminyák hö-hözve kacagott. Panca nagyot csapott az asztalra, amitől leesett a kalamáris, de most ezzel sem törődtek.

– Meglesz az engedély!

Elégedetten dőlt hátra, kövér arcán mosoly játszadozott, szeme ábrándosán meredt a levegőbe. Vidám gondolatok futkostak az agyában. A vidám gondolatokat Riminyák komor hangja szakította félbe:

– És addig mit eszünk?!

De Panca csak legyintett, nem akart kiesni a vidám hangulatból.

– Mit eszünk, mit eszünk? Dőlni fog a dohány, ha megkezdjük a művészi munkát.

De Riminyákot nem lehetett ilyen könnyen megvigasztalni. Komoran, vádlón morogta:

– Nincs egy fillérünk se. Csokira költötted! Meg nápolyira!

Panca leszállt a levegőből, agya visszatért a valósághoz, szeme kíváncsian fürkészte a sötét Riminyákot.

– Semmi vész! – motyogta. – Előveszünk egy-két trükköt!

S ahogy Riminyákot nézte, eszébe is jutott rögtön valami.

– Már meg is van! Te valamikor mi is voltál? Mielőtt hozzánk kerültél?

Riminyák tagadóan rázta a fejét, arca még sötétebb lett az emlékektől, hangja, ha lehet, még komorabb:

– Állatfodrász. De abból mindig baj lett.

De Panca nem törődött Riminyák emlékeivel meg a sötét arcával, újra mosolygott, könyökével oldalba lökte Kórót, aki engedelmesen vele vihogott. Majd Panca így szólt:

– Most nem lesz időd nagy bajt csinálni. Egy-két nap az egész. Megnyírsz pár blökit, és lesz egy kis aprópénzünk.

Kóró átvette a hangot, móríkálta magát Riminyák előtt, s vékony hangon megkérdezte, mint egy képzeletbeli kutyatulajdonostól:

– Mi a kedvenc színe, asszonyom?

Riminyák dacosan válaszolt, érzékeny ponton érintette a kérdés, és kimondta, nem törődve a tréfálkozással:

– A lila!

De ezzel már Panca nem törődött, borítékba tette a levelet, megnyálazta, leragasztotta. Felvette a földről a kalamárist, és kikotort még annyi tintát, amennyi a címzéshez kell.

Szótagolva megcímezte a borítékot:

– Zom-be-re-ky Ti-va-dar-nak!

Majd Riminyákra nézett, a hangja szigorú volt és parancsoló:

– Vigyázz a gyerekekre! Mi elmegyünk, bedobjuk ezt a levelet. Útközben csinálunk egy kis reklámot a kutya-fodrászatnak is.

Majd intett Kórónak, és kényelmesen kiballagtak a kertből.

Zombereky Tivadar népművelési főelőadó peckes léptekkel ment a tanácsházára. Átvágott a téren dudorászva, ami a lelki egyensúly jele, felnézett a kéklő nyári égre, ami pedig az optimista emberek szokása. Helyeslően biccentett a kéklő nyári égnek, s foga közt mormogott, hogy helyes, helyes!

A falra kifüggesztett Ötletládánál megállt, kis kulcsot vett elő, és kinyitotta. A ládában csak egy levél volt. Neki címezték. Megfordította, feladó nem volt rajta. Bezárta az ötletládát, a kulcsot zsebre vágta.

Fent az irodájában, mielőtt felbontotta volna a levelet, körülnézett. Ez szokása volt, és mindig erőre kapott tőle. Mintha a tükörbe nézne!

Az iroda híven tükrözte gazdája fáradhatatlan és fékezhetetlen agymozgását és ötletbőségét. A falon legszélén ott lógott a legújabb találmány: a moszkító plakát. A moszkító plakát mellett egy hatalmas fénykép volt a Napsugár táborról: özek, rókák, szarvasok és alul a kimosdatott gyerekek. A fénykép alatt felírás: „*Be a higiénikus természetet a falak közé!*” A fénykép után oklevelek, érmek következtek. Majd egy nagy szögön egy csomó tartalék babérkoszorú, sose lehet tudni, hogy mikor lesz rájuk szükség. A sarok után egy sorozat kinagyított művészfotó következett, amelyeken Zombereky Tivadar – mindig a lencsébe nézve – szalagokat vág át, beszédet mond, kezét ráz, koszorúz, érmekeket függeszt a nyakba. A következő falon egy másik, álomi fotósorozat függött, egy hónapig dolgoztak rajta a fotószerzők tagjai, de szép munkát végeztek! Az álomi fotósorozaton Zombereky Tivadar látszott és sorban Chaplin, Lollobrigida, Sophia Loren és Beethoven és Liszt, ahogy összedugják a fejüket Zombereky Tivadarral, fogják egymás kezét, egymásra mosolyognak, vagy büszke tekintettel egymásra néznek. Szép fotók voltak, és Zombereky mindegyiken büszkén viselkedett, egyáltalán nem törpült el a világhírességek mellett, már csak azért sem, mert tapintatosan, de határozottan figyelmeztette a fotószerzők vezetőjét, hogy az ő, Zombereky feje egy picit mindig nagyobb legyen. Beethovennek meg Lisztnek nem árt, de a helyi népművelésnek hasznára válik, ha ilyen tekintélyes harcosa van!

A negyedik falon egy nagy kampósszög állt ki a falból, alatta réztáblán a felirat: *II. világháborús alsó-kukucsi altiszti kard!* A kard még nem volt ott. Zombereky Tivadar egy pillanatra el is komorodott, mikor ránézett. Majd felderülve motyogta:

– De itt lesz!

A kard helye mellett két nagy iratszekrény állott. Az egyikre ez volt felírva: *Jó ötletek.* A másikra meg: *Rossz ötletek.*

Az íróasztalon egy hangosbemondó apparátus csillogott, mikrofonnal. Mellette a telefonok. Zombereky Tivadar befejezte a szemlélődést, elégedetten biccentett, megropogtatta az ujjait, majd felbontotta a levelet.

Elolvasta, de előszörre nem értette. Még mosolygott is a hatalmas tintapacákon.

Majd még egyszer elolvasta, most már értette a tartalmát, de még mindig nem volt világos, hogy miért küldték ezt a levelet neki.

Vállát vonogatva, és csakis a beléje idegződött rendszereténél fogva, amely nem tűrt semmi homályos dolgot vagy ügyet, felvette a telefonkagylót. Tárászott, majd beleszólt:

– Halló, Napsugár tábor? Itt Zombereky Tivadar! Jól van, hagyja! Most, hm, magánügyben telefonálok. Egy információ! Ott van a fiam, ifjabb Zombereky Tivadar?

Egy kicsit eltartotta a fülétől a kagylót, türelmesen várt.

Majd mikor hangokat hallott, újra a füléhez szorította.

– Ott? Nincs semmi baja? Akarom hallani a hangját? Akarom!

A telefonban felhangzott ifjabb Zombereky Tivadar hangja:

– Szia, apu!

– Előre! – mondta Zombereky, és letette a kagylót.

Eltűnődve nézegette a levelet, de nem értett semmit az egészből. Majd rutinos mozdulatokkal iktatta, egy pecsétet ütött rá, aláírkálta a nevét, és a levelet betette a *Rossz ötletek* feliratú szekrénybe.

Ettől megkönnyebbült, megropogtatta az ujjait, végigfuttatta a szemét a falon, a kard helyénél egy kicsit újra elkomorult.

– Hm! A kard! – morogta. – Még nincs itt. De itt lesz!

Majd újra felderült a kedélye, az áprilisi ég tündéri könnyedségével.

– Munkára fel! – rikkantotta, s megnyomott egy gombot az asztalán.

Egy szemüveges, komoly, de lelkes titkárnő jött be, kezében nagy jegyzetömb. Szótlanul megállt, áhítatos pillantásokkal méregette Zombereky Tivadart.

– Diktálok – jelentette ki Zombereky, és elindult a szobában.

Fel-alá sétálva, meg-megállva diktált, a szemüveges titkárnő áhítatosan írta a jegyzetömbbe.

– Feljegyzés megyék közti ügyességi vetélkedő tárgyában. Lekvárevés, zsákban futás és így tovább. Kapják: a népművelési előadók, tanácselnök-helyettesek.

A titkárnő írás közben óvatosan megnézte a karóráját, majd szó nélkül, nehogy megzavarja a gondolatok születését, jelentősen az órára mutatott: itt az idő!

Zombereky megtorpant, bólintott. Az asztalhoz lépett, és kezébe vette a mikrofont. Behunyt szemmel koncentrált, mint a szavalóművészek a pódiumon, megsimogatta a homlokát, a haját, finoman krárogott, majd bekapcsolta a mikrofont. A titkárnő félrehajtott fejjel hallgatta.

– Anyám tyúkja. Petőfi Sándor verse.

Zombereky érces hangja végigzengett a téren, s visszaáramlott felerősítve a nyitott ablakokon a szobába. Egy kicsit erősített még a hangon majd belefogott a szavalásba. Fél szemmel az órájára pislogott, s diadalmasan állapította meg, hogy a harangozás megint elkésett.

Sikerült elmondania az első versszakot:

Ej mi a kő! tyukanyó, kend
A szobában lakik itt bent?
Lám, csak jó az isten, jót ad,
Hogy fölvitte a kend dolgát!

Csak most zúgott lel a harang, zengett-bongott, de Zombereky nem hátrált. Még feljebb erősítette a hangot, és belevágott a második versszakba:

Itt szaladgál föl és alá,
Még a ládára is felszáll,
Eszébe jut, kotkodákol,
S nem verik ki a szobából.

A téren és a közel eső utcákon a járókelők érdeklődve figyelték a különös párbajt, s megállapították, hogy ma nagyon heves a küzdelem. A harangozó is rákapcsolt, akkorákat rántott a harangkötélen, hogy majd kijött a karja. De a technikát nem lehetett legyőzni! Zombereky a legnagyobb hangerőre csavarta a készüléket, s zengett-zúgott Alsó-Kukucs, mint egy óriási hangversenyterem.

A harangozó fáradt el előbb, egy-kettőt még kongatott, majd elhalt a harangszó. Zombereky Tivadar hangja diadalmasan szállt a nyári levegőben.

KILENCEDIK FEJEZET

A kutyafodrászat

Gizi néni rémulten pillantott ki az ablakon, egyszer-kétszer kitátotta a száját, de aztán mégse mondott semmit, dohogva, rémüldözve becsukta az ablakot, majd a függönyt is behúzta.

Nem kell csodálkoznunk, inkább meg kell értenünk, hogy nem akarta látni, mi van az udvaron.

Az udvaron teljes gőzzel beindult a kutyafodrászat! De nemcsak kutyák voltak, hanem mindenféle állat is álldogált, bögött, mekegett, vakkantott, mintha új özvönvíz jönne, és itt gyülekeznének az alsó-kukucsi állatok. A különböző méretű, fajtájú és színű kutyákon kívül voltak ott nyulak, tengerimalacok, macskák, papagájok ketrechen. A fűben aranyhörcsögök surrantak, egy teknőc araszolt apró lábaival. A fához kötve egy kecske mekegett bánatosan. Egy hosszú madzagon egy harcias kakas ugrált, fel-felröppent a levegőbe, ameddig a madzag engedte. A diófa alatt egy szelíd szemű tehén mélézött, jámboran kérődzve mozgatta az állat. Vagyis idehordtak egy csomó elképzelt és elképzeltetlen állatot, amit csak egy kisvárosban tartanak az állatszerető emberek!

Ez Panca ötlete volt. Mikor bedobták a levelet az Ötletládába, tettek egy reklámkörtutát Alsó-Kukucs utcáin. Becsöngettek, bekiabáltak a házakba, gyerekeket béreltek fel, hogy terjesszék szerte a városban, hogy megnyílt a kutyafodrászat. De Pancának még ez se volt elég! Mért csak a kutyákkal foglalkozzanak? Van még itt egy csomó más állat is. Azoknak se árt egy kis csinosítás, fésülés meg mosás meg szőrfestés. S azonnal kiterjesztette a fodrászatot mindenféle állatra. Végigkiabálták az utcákat, hogy: „Óriási árengedmény!” Meg: „Kétéves garancia!”

Majd kölcsönt kértek Gizi nénitől, zálogba otthagyták Kóró trombitáját. Riminyákat elküldték, hogy vegyen festéket, ecsetet, ollót, kefét, mindent, ami kell az állatfodrászathoz.

Riminyák be is vásárolt mindent, kipakolta az udvarra a szerszámait, kihozta a fürdőszobából a nagy lavórt, és egy kis széken ülve várta a kuncsaftokat.

A kutyákat előrevette, a többi állatot megvetően a kert sarkába zavarta, ők ráérnek, ők majd csak később következnek, ha marad még festék.

Panca és Kóró a kapunál szedte az előlegeket, Csicsóka a fűskamrából figyelte vigyorogva az állatfodrászatot.

Egy lila ruhás nő jött, egy kócos korcs kutyát tartott a karjában. Megállt Riminyák előtt.

– Festést is vállal?

Riminyák komoran bólintott, megnézte a korcsot, majd megkérdezte:

– Mi a kedvenc színe, asszonyom?

– Lila – mondta a nő. – Lehetne lila a kutya is?

Riminyák szeme felcsillant, mosoly húzódott át az arcán, a nő ettől egy kicsit megijedt, hátrább lépett és magához ölelte a kutyát.

– Lila! – suttogta Riminyák. – Gyönyörű lilára festem!

– Rátegyem a pórázt? – kérdezte a nő.

– Nem kell! – mondta Riminyák még mindig elrévedve. – Itt szabadon élhetnek, halhatnak...

– Micsoda?! – riadt meg a nő újra. Riminyák felébredt a révületből, szárazon kijavította az előbbi mondást:

– Alhatnak.

– Ja – könnyebbült meg a nő, s letette végre a kutyát Riminyák ölébe. – Mikor lesz kész?

– Holnap – mondta Riminyák. – Még meg is kell száradnia.

S egy lila csíkot húzott a kutya hátára, színmintának, hogy el ne felejtse.

A nő elment, a színmintás kutya elvegyült a többi kutya között.

Majd Riminyák a kapu felé nézett, és megkérdezte komoran az őrt álló Pancától:

– Kezdhetem, vagy jön még valaki? Be kell osztanom a festéket, hogy mindenkinek jusson. Panca kinézett az utcára, s így szólt vissza:

– Várj! Még ott jön valaki!

Riminyák várt, kezében lógatta az ecsetet.

Egy özvegy robogott be a kapun, ölében egy torzonborz kutyát cipelt. Hogy honnan lehetett tudni, hogy özvegy? Onnan, hogy megmondta. Riminyák elé állt, és szúrós szemmel megkérdezte:

– Maga a kutyafodrász?

Riminyák egykedvűen válaszolt az éles hangra:

– Én. Több érmet is nyertem.

Az özvegy lazított egy kicsit a tartásán, s így folytatta:

– Akkor jó. Mert akárkire nem bízom a Rezsőkét. Azért mert özvegy vagyok, és nincs senkim, azért még tudok vigyázni magamra! Meg az én drága Rezsőkémre!

Riminyák kezébe nyomta Rezsőkét, és a nagy táskájában kotorászott. Elővett egy hímzett kutyakabátot, s azt is odaadta.

– Itt a kabátkája. Fürdés után adja rá, nehogy tüsszögjön!

Riminyák a kabátot is átvette. Majd komoran megkérdezte:

– Milyen színűre fessek?

Az özvegynek villogott a szeme, hápogott a méltatlankodástól.

– Még hogy Rezsőkét?! Be ne merje festeni! Hát nem látja, hogy milyen gyönyörű saját szőre van? Maga hóhér! Fürdetés, fésülés!

Riminyák morgott valamit az orra alatt.

De az özvegy nem figyelt rá, Rezsőkétől búcsúzott.

– Pápá, kutyuli! Mamuci Rezsőkéje! Legyél jó kisfiú! Holnap jövök.

És kirobogott az udvarról. Panca és Kóro ijedten ugrott szét a harciasan menetelő özvegy elől. Majd intettek Riminyáknak, hogy hozzáfoghat a fodrászkodáshoz, nem jön már senki. Intettek Csicsókának is a fáskamrába. Panca oda is kiáltott:

– Elme gyünk, hozunk neked csokit meg képeslapot!

S kiballagtak az utcára.

Csicsóka vigyorgott, figyelte a komor Riminyákat a deszkahasadékon.

Riminyák Rezsőke mellé dobta a hímzett kabátot morogva.

– Ez a tied! El ne hagyd! Majd később fürdünk!

Rezsőke a foga köze kapta a kabátkát, és elrohant vele az udvar sarkába.

Riminyák hozzáfogott a festékeveréshez. Kinyitotta a festékes dobozokat, sorban leállította maga elé a földre, és egy pálcával kevergette, színmintát vett belőlük, s meztelen bal karján próbálta ki őket. Olyan volt a bal karja, mintha egy szivárványt tekert volna rá. Vagy mint egy emberevőé, aki a harc előtt kifestette magát.

Közben a kecske addig rángatta a kötelet, míg kioldódott. Szép nagy fehér kecske volt, egy ideig még állt a fa mellett, mint aki nem hiszi el, hogy szabad. Majd körülnézett az udvaron, s fejét leszegve, lábait ügetésre fogva, Riminyák hátának lódult.

Riminyák hasra esett a váratlan rohamtól, beletenyereelt a festékes dobozokba. Lassan felegyenesedett, folyt róla a különböző színű festék. Most már igazán olyan volt, mint egy pápua harcos. Az arca is, az arckifejezése is hasonlított egy emberevő vicsorgására. Csicsóka betapasztotta a száját, és fuldokolva röhögött a fáskamrában.

De Riminyák állatbarát volt. Nagyszerű állatbarát. Letörölte a festéket az arcáról, levetette az ingét, és szelíden szólt a háta mögött terpesztett lábbal álldogáló kecskének:

– Ejnye, te kecske! Menj innen, te kecske!

A kecske a szelíd hangtól teljesen megzavarodott, kilazult a fenyegető harci tartásból, s vidáman mekegve, vagy talán röhögve, elügetett a fáskamrához. Ott megállt, nézte Csicsókát. Csicsóka kisuttogott neki:

– Ejnye, te kecske! Menj innen, te kecske!

De a kecske nem törődött Csicsókával, mekegve legelészett.

Riminyák felállította a festékes dobozokat, visszakupargatta beléjük a festéket.

Makacsul kavargatta, hígította őket, majd mikor kész lett, körülnézett az állatok között.

– Melyikkel kezdjem? – morogta.

Majd Csicsóka felé nézett. Csicsóka komolyságot erőltetett magára, és kiszólt Riminyáknak:

– A tehénnel! Úgy szeretném látni!

Riminyák bólintott, a kezébe fogta a festékes dobozt meg egy nagy ecsetet, és a fához kötött tehénhez ballagott.

Megállt előtte, méregette a szemével, mint egy festőművész a vásznat, majd belemártotta az ecsetet a festékbe, és egy nagy piros kört rajzolt a tehén oldalára. Majd megkerülte a tehenet, és a másik oldalára is rajzolt egy nagy piros kört.

Csicsóka kíváncsian megkérdezte a fáskamrából:

– Mi lesz belőle?

– Virág – mondta komoran Riminyák a tehén mögül.

Majd a nagy kör köré ügyesen szirmokat festett. A tehén két oldalán hatalmas virág virított, pompás szirmokkal. Riminyák zöld festéket vitt oda, és a virágnak szép nagy zöld szarát pingált. A száakra meg szép nagy leveleket.

A tehén jámboran túrta, hogy kifessék. Riminyák meg is dicsérte dűnnyögve:

– Jó tehén vagy! Szelíd tehén vagy! Állj nyugodtan, száradjál szépen! Gyere ide a napra!

Mikor kész lett a tehénnel, visszaült a székérc, és füttyentett a kutyáknak.

– Jöjjön ide, akit ki kell festeni!

Két kiskutya futott oda azonnal, az egyik Rezsőke volt. A többi kutya messziről hegyezte a fülét gyanakodva, és nem mentek oda Riminyákhoz.

Riminyák komoran nézett rájuk, s fenyegetően morgott:

– Nem baj! Ti majd meg lesztek nyírva!

A fülüket hegyező kutyák ösztönösen hátrább léptek, behúzott farokkal.

Riminyák megsimogatta az önként jelentkező két kiskutyát.

– Okos kutyák! Veletek öröm dolgozni.

Térde közé fogta Rezsőkét, s elmerengve nézte.

– Milyenre fesselek?

Rezsőke aprókat vakkantott, s megnyalta Riminyák kezét.

– Jól van, te kis hízelgő!

Belemártotta az ecsetet a festékbe, és szép pöttyösre festette Rezsőkét. Rezsőke olyan volt, mint aki most kapta meg a báránymalacot.

Riminyák megnézte, majd megdicsérte:

– Jól áll neked a pötty. Vigyázz, szét ne kend, míg meg nem szárad!

Rezsőke vakkantgatva rohant a hátul álló kutyák közé. A kutyák rémülten húzódtak félre előle, kivillantották az ínyüket, fenyegetően avagy talán kétségbeesve morogtak.

Riminyák parancsolóan szólt hátra:

– Csend legyen! Ne irigykedjete!

Majd nagy buzgalommal a másik kiskutyát is befestette. Csíkosra. Olyan lett, mint egy vadmalac.

– Menj te is száradni!

Riminyák a kecskét kereste a szemével. A kecske, mintha csak megérezte volna, mi vár rá, a fáskamra mögé bújt mekegve. De a mekegése elárulta. Riminyák nagy léptekkel érte ment, és a kisszékhez húzta.

– Maradj nyugton! Nem fáj! És híres leszel!

De a kecske izgett-mozgott. Riminyák rövidre fogta a kötelet, leszorította a kecske fejét, és rálépett a kötél végére. A kecske megadta magát, lehajtott fejjel, nyugodtan álldogált.

– Mit fessek rád? – töprengett Riminyák hangosan.

Csicsóka is töprengett a fáskamrában, majd eszébe jutott valami. Kikiáltott Riminyáknak:

– Csillagot! Meg napot és a holdat!

Riminyák bólogatott, és megköszönte Csicsókának:

– Köszönöm! Van benned tehetség! Van ötleted!

Ráfestem a Göncölszekeret, a napot és a holdat.

Először a Göncölszekeret festette rá, a kecske hátán kezdte, s a szekér rúdja lenyúlt az oldalára. Szép arany csillagok ragyogtak a fehér bundán. Majd az egyik oldalra a napot festette, szintén aranyból, a másik oldalra meg a holdat, ezüsből.

Elengedte a kecskét. A kecske érezte-e, hogy milyen fantasztikusan gyönyörű lett?

Mindenesetre peckesen sétált fel-alá az udvaron, s diadalmasan mekegett.

Riminyák újabb kutyát vett a térde közé, s a nagy lavórban mosószert oldott lel, és a kutyát beleállítva mosta egy szivaccsal.

Ekkor két gyerek somfordált be az udvarra egy nagy kutyával. Odamentek Riminyákhoz, és illedelmesen köszöntek:

– Csókolom! Itt nyírnak kutyát?

Riminyák fel se nézett, úgy morgott.

– Itt! Tegyétek le!

A gyerekek leoldották a kutya nyakáról a madzagot, de nem mentek el, ácsorogtak, nézelődtek.

Csicsóka halkán pisszegett a fáskamrából. Az egyik gyerek, közönyös képet vágva, odasomfordált.

– Mi van? – kérdezte halkán.

– Ne fordulj meg! – súgta Csicsóka. – Üzenet! Egy levél a moszkitóknak. Mindjárt megírom, és sétálj ide érte!

A gyerek tovább-ballagott az udvaron, megcsodálta a virágos tehenet, a göncölszekeres kecskét.

Csicsóka kitépett egy lapot a füzetből, pár sort írt rá, összehajtotta, és újra kipisszegett a báméskodó gyerekeknek.

A gyerek oldalazva a fáskamrához sétált, kikapta a résből a levelet, zsebre vágta.

Álcázásból még visszament Riminyákhoz, érdeklődve nézte a kutyamosást. De Riminyák nem szerette, ha munka közben bámulják. Rámordult a gyerekekre:

– Menjetek játszani! A kutyáért holnap jöhettek.

A két gyerek kiügetett az udvarról.

TIZEDIK FEJEZET

A második zsarolólevél

Pancáék nyitották a kertkaput, majd gondosan be is csukták, nehogy megszökjön valamelyik állat fizetés nélkül. Vigyorogva végigbámulták Riminyák művészi munkáit, a tehenet, a kecskét, a kutyákat. Csak Kóró eresztett meg egy aggodalmas megjegyzést:

– Te jóisten, ha ezeket meglátja a gazdájuk!

De Panca kedélyesen leintette:

– Nyugi! Legalább egy kis életet visznek az otthonokba. Egy kis színfoltot.

S biztatva kiáltott oda Riminyáknak:

– Csináld csak, ahogy a szíved diktálja!

Riminyák komoran bólintott, s fürdette tovább a kutyát a lavórban.

Panca Csicsókának is odaszólt:

– Jól vagy? Hoztunk csokit. De majd csak később kapod meg, nehogy elrontsd a gyomrod. Még az hiányzik, hogy beteg legyél!

Csicsóka mosolyogva bólogatott, hogy érti, és hogy nem akar beteg lenni.

Pancáék a diófa alá telepedtek, Kóró eloldozta a tehenet, s arrébb zavarta:

– Menj, sétálj egy kicsit! Mutasd meg mindenkinek, hogy milyen szépen ki vagy festve!

– Tollat, tintát! – adta ki a parancsot Panca.

Kóró megindult az alagsori szoba felé, majd megtorpant.

– Nincs is tintánk. Kiszáradt! írnál ceruzával.

– Nem lehet! – morogta Panca. – A zsarolóleveleknek egyformáknak kell lenni! Ez szabály!

Kóró a vállát vonogatta, ha szabály, akkor szabály. Kihozta Gizi néni ósdi kalamárisát, a tollszárat és a levélpapírokat a borítékkal. Letette Panca elé, és ő is leült.

Panca a levegőbe meresztette a szemét, gondolkozott. Kóró is a levegőbe meresztette a szemét, de neki nem jutott eszébe semmi.

– Na! – sürgette Pancát. – Mit találtál ki?

Panca rámosolygott Kóróra, vidám szemmel méregette a hosszú, sovány lóarcot.

– Mi lenne veletek, ha én nem volnék! – mondta fensőségesen. – De ne búsulj, annyi eszem van, hogy jut belőle nektek is. Rengeteg eszem van, alig fér el a koponyámban. Egyszer majd, ha ráérek, ki is számítom, hogy hány embernek való eszem van. Öt, hat vagy lehet hogy tíz? Persze azt is ki kéne számítani, hogy mennyi esze van egy hétköznapi embernek. Például neked.

Panca legyintett, de Kóró nem sértődött meg, megszokták már Panca hengegését, és azt is el kell ismerni, hogy valóban sok esze volt a kerek koponyájában.

– Vajon Zombereky Tivadarnak mennyi esze van? – merengett tovább Panca. – Reméljük, hogy van esze. És reméljük, hogy használni is fogja.

Panca végre a tárgyra tért. Abbahagyta a hengegést, és suttogva mondta Kórónak:

– Figyelj!

Kóró intett, hogy figyel, hogy csupa fül.

– Most megírjuk a második zsarolólevelet. Vagyis lépünk egyet. De még nem fedjük fel teljesen a lapjainkat. De nem ám! Az első levélben tudattuk, hogy nálunk a gyerek. És a másodikban mit tudatunk?

Szónoki kérdés volt, vagyis olyan kérdés, amelyre nem vár feleletet a kérdező. De Kóró nem ismerte a szónoki kérdés fogalmát, vállát vonogatva válaszolt:

– Hogy adja vissza az engedélyt, mi meg visszaadjuk a gyereket.

Panca egy pillanatra csodálkozva nézett Kóróra, majd legyintett:

– Az nem olyan egyszerű. Hohó! Egyáltalán nem olyan egyszerű. Ez itt egy nagyon kényes helyzet! Ez nem olyan, mintha a piacon vennél egy kiló almát. De nem ám! Addig kell puhítanunk, míg önként, érted, önként és a hálától csillogó szemmel adja ide az engedélyt. Vagyis még feszítenünk kell a húrt!

– Feszítsük! – mondta Kóró. Nagyon tetszett neki az eszmefuttatás, főleg az a rész, hogy önként. A hálától csillogó szem nem érdekelte.

Panca beleköpött a tintatartóba, a tollal megkeverte, majd szótagolva, a nyelvét is kidugva írta a levelet:

– Ha haj-lan-dó tel-je-sí-te-ni a ké-ré-sün-ke-t, tegyen ki az ab-lak-ba va-la-mit!

Összehajtogatta a levelet, beledugta a borítékba, leragasztotta.

Majd Kórónak magyarázott suttogva:

– Dobd be az Ötletládába, és várd meg, hogy kitesz-e valamit. De bújj el, nehogy meglásson! Kóró értetlenül nézett vissza.

– Mit tesz ki?

Panca türelmetlenül magyarázott:

– Valamit! Vagy virágot, vagy zászlót, vagy egy hokedlit. Valami olyasmit, ami még nem volt addig az ablakban. Te csak figyelj, és nyisd ki a szemed! És vigyázz, meg ne lássanak!

Kóró az ingébe dugta a borítékot, és kisietett a kapun.

Panca vidáman nézett körül a kertben, szeme csillogott, tele volt reménységgel, örömmel és győzelemmel. Odafütyentett egy pincisíféle kiskutyát, az ölébe vette, és a fésűjével fésülgetni kezdte.

A kutyás gyerek Csicsóka levelével a téren érdeklődött, hogy hol lehetnek a moszkítók. Megkérdezte a focizóktól, a dugóktól, akik bakugrást játszottak, és egy olvasó gyerektől. A focizók a fejüket rázták, a dugók összepréselték a szájukat, az olvasó gyerek fel se nézve a könyvből, a homokozóláda felé mutatott, a bokrok mögé.

A kutyás gyerek a bokrokhoz ügetett s bemászott.

A moszkítók a lánán ültek, s kérdően néztek, még a szemöldöküket is felhúzták.

A kutyás gyerek elővette a levelet.

– Levél.

– Add ide! – mondta Karesz.

Mikor odaadta, Karesz elolvasta a levelet, majd továbbadta Zotyónak.

A kutyás gyerek elindult, mikor Karesz utánaszólt:

– Öcsi! Várj! Még nem mondtam, hogy mehatsz!

A kutyás gyerek megállt, kérdően nézett Kareszra.

– Figyelj! – nézett rá Karesz a fejét simogatva. Majd megeresztett egy barátságos vigyort is.
– Nem tudsz valahol egy elhanyagolt kutyát? Kölcsönbe.

– De tudok – mondta a kutyás gyerek, s közelebb lépett a moszkítókhoz.

– De olyan kell, amelyik piszkos – emelte fel az ujját Karesz, mint egy tanár. – Vagy esetleg poloskás.

Jóska fejcsóválva szólt közbe:

– A kutyának nincs poloskája.

– Hát mije van a kutyának? – hajolt oda Karesz.

– Szopornycája – mondta Jóska komolyan, mint egy nagy kutyatenyésztő.

Karesz legyintett, majd újra a kutyás gyerekhez fordult.

– Szerezz nekünk egy ilyen elhanyagolt, szopornycás kutyát, és hozd ide! Minket itt mindig megtalálsz. És senkinek egy szót se!

– Jó! – mondta a kutyás gyerek, és elügetett.

Mikor már messze járt, a moszkító leszálltak a ládáról. Karesz beletette a ládába Csicsóka levelét, s bezárta a lakatot.

Kóro a tanácsháza előtti téren settenkedett, a nagy gesztenyefák törzse mögé bújva, és nézte az Ötletládát. Nem mert odamenni, túl üres volt a tér, és az ablakok úgy figyeltek, mintha szűrős szemek lennének.

Várt türelmesen, jobbra-balra tekergetve a fejét, hogy hátha jön valami alkalmas személy, akit megkérhet egy kis szívességre. Jött is egy asszony nagy kosárral, de Kóro nem merte megszólítani.

Majd peckes léptekkel, mintha nem hajlana a térde, a hőscincérbajuszú öreg masírozott arra, akinek van egy kardja, de nem adja oda. Kóro elbújt a fa mögé, és nézte a hadonászó öreget vigyorogva, de nem szólította meg.

Végre jött egy fagyaltot nyalogató kislány, Kóro pisszegett neki. A kislány odajött, s megállt Kóro előtt, kíváncsi szemét nagyra nyitva.

Kóro elővette a legszebb mosolyát, a füléig szaladt a szája, mint egy bohócnak. A kislány érdeklődve megnézte a bohócmosolyt is.

– Figyelj! – suttogott Kóro. – Itt ez a levél, légy szíves, dobd be oda a ládába, látod, ami a falon van. S itt van két forint, vegyél rajta fagyaltot.

A kislány először a két forintért nyúlt, zsebre tette, majd a levéllel átszaladt a téren, s bedobta a ládába. Visszanézett kérdően, hogy jó-e. Kóro integetett neki a fa mögül, hogy jó, de most már húzza el a csíkot. A kislány felvonta a vállát a hessegetésre, és elfutott.

Kóro figyelt tovább. Nem kellett sokáig várnia, Zombereky Tivadar vágott át a téren, kinyitotta kis kulcsával az Ötletládát, kivette a levelet, nézegette, majd bezárta a ládát, és bement az épületbe.

Kóro teljesen a gesztenyefához simult, s óvatosan leselkedett kifelé, nézegette az ablakokat. Meg is látta nemsokára Zombereky Tivadart, aki szobája közepén állva felbontotta a levelet, csóválta a fejét, majd valamit firkáit a levélre, és betette egy nagy szekrénybe.

De az ablakba nem tett ki semmit! Sőt, az ablakhoz lépkedett, kinézett rajta szűrős szemmel. Kóro a fa mögé bújt, még a lélegzetét is visszatartotta.

Kis idő múlva újra kipislantott. Zombereky Tivadar éppen csukta befelé az ablakot. És az ablakban nem volt semmi!

Kóro törte a fejét, hogy mit csináljon. De nem kellett sokáig töprengenie, mert Zombereky Tivadar lépkedett ki a kapun, átvágott a téren, és eltűnt az egyik mellékutcában.

Kóro is elvált a gesztenyefától, és hazasompolygott.

Panca összeráncolta a homlokát, mikor Kóro beszámolt neki.

– Nem tett ki semmit – morogta Kóro. – Sőt becsukta az ablakot, pedig nyár van!

– Biztos, hogy megkapta a levelet?

– Biztos. Láttam, amikor kivette a ládából.

Panca tovább ráncolta a homlokát, nézte Kórot, az udvart, majd a fáskamrát s a fáskamrában Csicsókat.

Valami homályos dolog motoszkált a fejében, csak nem tudta, hogy mi az. Törte a fejét, járatta a híres esztét. Hm! Mert az mégiscsak furcsa, hogy ennyire nem érdekli Zombereky Tivadart a saját gyereke! Nagyon furcsa! Mi lehet erre a magyarázat?

Egy gondolat kezdett derengeni az agyában. Panca forgatgatta a gondolatot, majd hangosan így mormogott:

– Hm! Egy kicsit kifaggatjuk a gyereket. Hozd ide a képeslapot!

Kóro a diófához ment, felkapta a képeslapot, amit még az előbb vásároltak. Odaadta Pancának. Panca csodálkozva olvasta a lap címét.

– Méhészek lapja?

Kóró dühösen válaszolt:

– Ez volt a legolcsóbb képeslap.

Panca legyintett, előszedte a zsebéből az összetört csokoládét, s így felfegyverkezve a fáskamrához mentek.

Panca mosolyogva benyújtotta Csicsókának a csokoládét és a Méhészek lapját.

– Itt a finom csokoládé!

Csicsóka csodálkozva forgatta a lapot.

– Méhészek lapja? – kérdezte.

Panca erőltetetten mosolygott, és mókázva zümmögött.

– De nagyon érdekes! A méhek nagyon okos állatok. Zzzz! Zzzz!

Csicsóka mosolyogva nézte, majd megköszönte:

– Köszönöm! Majd elolvasom!

Panca mézesmázos hangra váltott, szinte fuvolázott, mikor megkérdezte:

– Figyelj csak ide, Tivadar! Szereted te az édesapádat?

Csicsóka is mosolyra húzta a száját, és szíve minden melegét beleadva válaszolt:

– Nagyon szeretem!

Csicsóka tudta, hogy ez itt most kihallgatás, nem tévesztette meg a mézesmázos hang.

Sejtette, hogy valami hiba csúszott a gyerekrablásba, illetve hogy Zomberek Tivadar nem úgy viselkedik, ahogy kellene. Persze hogy nem úgy! Csicsóka egy nagyot vigyorgott befelé. Hiszen a kártyák másképpen vannak megkeverve! És a cirkuszosok és főleg Panca nagyon csodálkoznak, és kezdenek gyanakodni. Úgyhogy résen kell lenni! Nagyon résen kell lenni, mert még nincs vége a vallatásnak!

Úgy is lett, Panca még mézesmázosabbra fogta a hangját, és feltette a következő keresztkérdést:

– Jól van, jól van, így is kell, a gyerek szeresse az édesapját. És mondd, kisfiam, ő is szeret téged?

Na, ez volt a keresztkérdés! Csicsóka rájátszott egy kicsit a dologra, komédiázva feszítette Panca idegeit. Vontatva, lassan ejtette a szavakat:

– Hát, ha őszinte akarok lenni... – és megállt.

Panca idegesen sürgette:

– Akkor?!

Csicsóka megint mondott pár szót vontatva:

– Akkor azt kell mondanom... – és megint megállt.

Pancának láthatóan emelkedett a vérnyomása, de türtöztette magát. Mosolyt erőltetett az arcára, és így sürgette Csicsókát:

– Hogy?

– Hogy... imádjuk egymást! – Majd ártatlan képpel hozzátette: – Miért tetszik kérdezni?

Panca idegesen legyintett, de még egy mosolyt kipróbált magából, és hadarva megnyugtatta Csicsókát:

– Semmi, semmi, nagyon helyes, csak így tovább. Edd a csokoládét, és szólj, ha kell még valami.

Dühös léptekkel a diófához vágatott, Kóró utána. Csicsóka kikiáltott csengő hangon a fáskamrából:

– Szólok.

Panca leroskadtt a székre, Kóró a másikra.

Panca várt egy kicsit, míg helyreáll a vérnyomása, s újra kitisztul az agya. Nem sokáig kellett várni, a vérnyomása helyreállt, az esze kereke kitisztulva, vígan kattogva forgott. A szeme csillogott, s vidáman rámosolygott Kóróra. Mert nemcsak az esze volt tökéletes, hanem a lelke

is. Olyan rugalmas volt, mint egy gumilabda. Ha behorpadt is, azonnal kirugódott. Kóró is megnyugodott, s bátorítón visszamosolygott. Panca intett, hogy hajoljon közelebb.

– Nincs semmi baj. Ilyen emberek. Meg kell nyomnunk egy kicsit a dolgot. Lelkileg!

Kóró lelkesen bólogatott.

– Nyomjuk!

TIZENEGYEDIK FEJEZET

Egy kis lelki nyomás

Pancáék lementek az alagsori szobába átöltözni, Panca újra felvette Gizi néni virágos ruháját, kendőt kötött a fejére. Kóró felragasztotta a rozmárbajuszt és a kócszakállt.

Kiálltak az ajtóba, felpislogtak a befüggönyözött ablakokba, de Gizi néni mar nem érdekelte a külvilág, az állatokkal zsúfolt kert, csak sóhajtozott, és olvasgatott a homályos szobában. De biztos, ami biztos, Pancáék nagy ugrásokkal szeltek át a kertet, s gyorsan kislisszoltak a kapun.

Riminyák felnézett egy pillanatra, de nem törődött az álruhásokkal. Csicsóka töprengve nézett utánuk. Vajon miben sántikálnak? De aztán megnyugodott. Majd megtudom időben!

Pancáék beugrottak a tehertaxiba, Kóró indított, ment egy pár métert, majd megállt.

– Mi van? Mi van? – kérdezte idegesen Panca.

Kóró az ujjain számolt.

– Letelt a három nap. Vissza kell vinni az autót. Megjött a Zamek a lakodalomból.

Panca is utána számolt gyorsan, majd legyintett.

– Hát akkor vigyük vissza. Majd gyalog közlekedünk.

Kóró gázt adott, és Zamek tehertaxisofőr háza elé kanyarodtak. A tehertaxisofőr fogadta fel őket alkalmi rakodóknak, illetve csak Riminyákot, de mikor elment a Tiszántúlra lakodalomba, hát egy kicsit kölcsönvették az autót. De most visszavitték becsülettel, Kóró leállította a motort, benne hagyta a slusszkulcsot, s kiszálltak az autóból.

Gyalog bandukoltak tovább. Panca felfogta a virágos szoknya szélét, hogy jobban tudjon lépegetni. Kóró a szakállát vakargatta, mert viszketett a ragasztótól.

Panca suttogva magyarázta Kórónak a lelki nyomás haditervét, Kóró vigyorogva bólogatott.

– Az a lényeg, hogy titokzatos legyen! – foglalta össze Panca a lelki nyomás szabályát.

Már a Főtér fele jártak, Panca leengedte a szoknyáját, nem akarta, hogy a kacérkodás miatt felfigyeljenek rájuk. Illedelmesen lépegetett a torzonborz Kóró mellett, mint egy hűséges feleség.

A Főtéren lesbe álltak, vagyis egy hatalmas gesztenyefa törzse mögül figyelték a tanácsháza bejáratát.

A levegő rezgett a melegtől, Kóró behunyta a szemét, mert az erőltetett figyeltől táncolni kezdett a tanácsháza, mint a pusztá fölött a délibáb.

Panca vigyorogva meglökte a behunyt szemű Kórót.

– Ne aludj! Ott jön! Nyomás!

A fal mellett lopakodtak, a gesztenyefák takarásában. Majd a tér bejáratánál álló nagy bokrot célozták meg, és surranó léptekkel, ide-oda leselkedve beálltak a bokor mögé.

Zombereky Tivadar kilépett a tanácsháza kapuján. Egy összecsavart plakát volt a hóna alatt. Hunyorgott az erős fényben, majd fontoskodva felnézett az égre.

– Süt a nap? – mormogta. – Helyes!

Gyors, peckes léptekkel vágott át a téren, dudorászva, vidám mosollyal az arcán, felfutott kedéllyel, mint mindig.

Elhaladt a nagy bokor előtt. Már túl is ment rajta egypár métert, mikor félhangos, de érthető, tagolt suttogást hallott:

– Hol a gye-rek?!

Zombereky Tivadar megtorpant egy pillanatra, a mosoly lehervadt az arcáról. Óvatosan hátrapislogott, de nem látott senkit. Üres volt a Főtér. Egy kicsit oldalt nézett, de nem feltűnően, a bokor mellé, de ott se látott senkit. Zavartan megrázta a fejét, megsimította a homlokát, erőltetetten felnevetett, majd legyintett.

– A sok munka! – morogta magát vigasztalva.

A mosolyt visszaerőltette az arcára, és peckes léptekkel továbbindult.

A bokor mögül vihogva, egymást lökdösve, mutogatva nézték a peckesen lépegető Zomberekyt. Majd Panca pisszt intett, hogy hagyják abba a vihogást, nem kell feltűnést kelteni. Mikor végre abbahagyták, Panca intett, hogy nyomás, vágjunk elébe!

Elindultak a fal mellett, a gesztenyefák takarásában, óvatosan követték a lépegető Zomberekyt.

A titkos követés nem okozott nehézséget, déli egy óra felé járt az idő, az utcák üresek voltak, az emberek behúzódtak a rekkenő meleg elől a hűvös szobákba.

Zombereky letért jobbra egy mellékutcába.

Pancáék megbújtak egy fatörzs mögött, körülnéztek, majd sietős léptekkel átvágtak az úttesten, és ők is bekanyarodtak a mellékutcába.

De a mellékutcában nem volt senki! Az álrúhások idegesen tekergették a fejüket, szúrósan nézegették a kapukat, hogy melyiket csukták be nemrég, de a kapuk mozdulatlanul álltak, s az utcában nem volt senki!

Észrevette volna őket? Megszökött volna? Kóró kezdett pánikba esni, rángatta Panca ruháját, és azt suttogetta:

– Menjünk haza! Menjünk haza!

De Panca lesöpörte Kóró kezét, tovább fürkészte az utcát, a kapukat s az udvarokat.

Egyszer csak szélesen elmosolyodott, s könyékkel jól oldalba bökte Kórót. Kóró fájdalmasan felsziszegett, de mikor látta Panca diadalmas arcát, a kíváncsisága felülkerekedett.

– Mi van? – kérdezte suttogetva.

– Ott van! – vigyorgott Panca diadalmasan.

Előreintett a szemével egy udvarra. Az udvar egy kocsmá udvara volt, s az udvar végében egy kis házikó állt sok zöld ajtóval, az ajtókon felül kerek kis lyukak voltak. S a ház falára nagy betűkkel fel volt meszelve, hogy W. C.

Némán vihogva, egymást lökdösve, óvatosan beosonkodtak az udvarra, hátra kerültek a kis ház mögé.

Hátul, a nyirkos hűvösségben nézegették a falat. A falon kis ablakok nyíltak hátrafelé. Találgatták, hogy melyik ablakba érdemes beszólni. Négy ablak volt, füleltek, de nem hallottak semmit.

Majd Panca némán mutogatott, hogy mindegyik ablakba szóljanak be, aztán spuri! Kóró a kis ház másik végébe ment, és besuttogetott tragikus hangon a két ablakon:

– Szegény gyerek!

Panca az elülső két ablakon suttogetott be, megtoldva a szöveget:

– Szegény, árva gyerek!

Majd gyors léptekkel kispuriztak az udvarról, végigsiettek a mellékutcán, és az utca végén megálltak egy nagy fa mögött.

Csend volt, nyár volt, fényes bogarak zümmögtek a levegőben, rezegtették a szárnyukat.

Kis idő múlva kivágódott az egyik zöld ajtó, Zombereky Tivadar jelent meg, idegesen gombolkozva. Már nem volt olyan könnyed, már nem mosolygott. Megzavarodva bámulta az udvart, de az udvaron nem volt senki.

Gyors léptekkel megkerülte a kis házat, s értetlenül bámulta a hűvös falat. A ház mögött sem volt senki.

Megrázta a fejét, mint akinek víz ment a fülébe, merev mozdulattal legyintett, idegesen felnevetett.

– Hát persze! A kimerült idegek!

Peckes léptekkel kifelé indult az udvarról, mikor eszébe jutott, hogy a plakátot otthagya. Megtorpant, görcsös mozdulattal megfordult, a kis házhoz masírozott, kivette a plakátot, a hóna alá csapta, s tétova léptekkel kiment az udvarról.

Magát biztatva fel-felnevetett, de ez nagyon erőltetetten hangzott, s nagyon furcsa hangok jöttek ki a torkából, úgyhogy abba is hagyta a nevetgélést.

Megállt egy pillanatra, mint aki erőt gyűjt. A plakátot a másik hóna alá dugta. Majd rögtön ki is vette, és az eredeti helyére tette. A plakátot megviselte a helycsere, összevissza gyűrődött, de Zombereky Tivadar most nem törődött a plakáttal. Kibillent az egyensúlyából, a lelki egyensúlyából, s próbált talpra állni, összeszedni magát. Koncentrált, hogy most hova is indult. Majd szégyenkezve, idegesen, aprókat nevetve motyogott:

– Hát persze! Ebédelni. Gyerünk!

Peckesen megindult, összeszorította a fogát, az orrán vette a levegőt, mereven, szigorúan nézett maga elé. Nagy erőfeszítéssel koncentrált, s lassan visszanyerte a lelki egyensúlyát, az arcába visszatért a vér, újra piros lett, a szeme már nem nézett olyan szigorúan, s egy-egy bátortalan mosoly is megjelent a szája sarkában.

– Eh! – mordult fel. – Csak semmi pánik! Majd a jövő héten elutazom valahová.

Kikapcsolódní.

Aztán ijedten körülnézett, hogy hallotta-e valaki. „Már hangosan beszélek magamban! Szedd össze magad!” – szólt magára némán.

Pancáék a fa mögül nézték a hadonászó Zombereky Tivadart, csendesen vigyorogtak, Panca a kezét dörzsölte.

– Puhul már! – suttopta Kóró fülébe.

Kóró bólogatott, föl-le járt a nagy rozsmárbausz.

Zombereky Tivadar bekanyarodott az üzemi étkezdébe, nyájasan mosolyogva fogadta a köszöntéseket.

Pancáék hátraosontak, a konyha felőli bejárathoz.

A konyhában óriási volt a sürgés-forgás. Panca intett Kórónak, hogy maradjon kívül, majd ő besurran, és elintézi mindent.

A hatalmas tűzhelyen nagy fazekakban, kondérokban gőzölgött az ebéd. Feltúrt ingujjú szakácsnő mérte az adagokat a tányérokba. Álmos, fáradt konyhalányok hordták a teli tányérokat a tálalóablakhoz. Panca gondolt egy merészet, beállt a sorba, s vitte ő is az adagokat. Rámosolygott a szakácsnőre, aki megvonta a vállát. Biztos az új konyhalány lehet. A csuda tudja ebben a nagy kavargásban! Naponként cserélődik itt a személyzet.

Panca kilesett a tálalóablakon, s mikor meglátta, hogy Zombereky Tivadar is beállt a sorba a tálcájával, finoman eltaszigálta az ablaktól az adogató konyhalányt.

– Pihenj egyet! Felváltalak – súgta neki.

A konyhalány boldogan engedte át a terepet, s kiment az ajtó elé egy kicsit levegőzni.

Panca szorgalmasan adogatta az ételt, leves, főzelék, hús, a sorban állók a tálcájukra tették és továbbléptek.

A sor lassan haladt, Panca kilesett, s látta, hogy Zombereky a harmadik.

Mikor odaért, Panca gyorsan három tányér főzeléket tett Zombereky tálcájára, kinyúlva a kis ablakon. Zombereky szórakozottan továbblépett, nem vette észre, hogy nem kapott se levest, se húst. Ekkor Panca fenyegetően utána suttozott:

– Nem kell a gyerek?

Majd visszahúzódott az ablakból, intett egy konyhalánynak, hogy jöjjön oda, és kisetett a konyhából.

Zombereky Tivadar nagyon keserves képet vágott, megtorpant, de a sor konokul lépett egyet, és továbbnyomta. Már más állt az ablaknál, s Zombereky nem látott egyebet, mint egy zsírpecséses kötényt.

Remegő kézzel vitte a tálcat az asztalához, csilingeltek az evőeszközök, mint egy apró harangjáték.

A főzelék hullámozott a remegő tálakban, mint egy viharos zöld tengerszem.

Zombereky Tivadar nagy nehezen az asztalához lötyögtette a főzelékes tányérokat, s reszkető kézzel, mint a nagyon öreg emberek, letette a tálcat, és leroskadt a székére.

Nem mert a tálalóablak felé nézni, a remegését próbálta megállítani. Mikor végre csillapodott egy kicsit, a kezébe vette a kanalat, és megette a három tányér főzeléket anélkül, hogy tudná, mit eszik.

Majd a zsebébe nyúlt, előszedett egy doboz idegnyugtatót, a markába öntötte a tablettákat, és bekapta. Ivott rá gyorsan egy pohár vizet. Nagyokat nyelt, míg végre lementek a tabletták.

Egy kicsit megnyugodott, mosolyt erőltetett az arcára, körülnézett az étteremben, de senki se törődött vele.

Töprengve bámulta a három kiürült főzelékes tálát. Tűnődött, hogy mit is evett.

Megvonta a vállát, felállt, a hóna alá csapta a megnyomorított plakátot, és kisietett az üzemi étkezdéből.

Átvágott a mellékutcán, és egyenesen a tanácsháza felé tartott.

Pancáék távolról követték, mint az árnyék. Mint egy szoknyás árnyék és mint egy torzonborz árnyék.

Zombereky elhaladt az Ötletláda mellett, most nem nyitotta ki, annyira meg volt még zavarodva.

Pancáék a nagy gesztenyefa mögül figyelték a szobájába érkező Zombereky Tivadart.

Zombereky kinyitotta az ablakot, nagy levegőt vett, majd még egyszer. Két karját kitérte, és tornázott szorgalmasan, míg lassan megnyugodott.

A fa mögött izgatottan suttoztak:

– Integet? Nekünk integet? – találgatta Kóró.

– Nyavalyát! – legyintett Panca. – Tornázik! Ennek kötélből vannak az idegei!

Zombereky elment az ablakból. A titkárnő becsukta az ablakot.

– Nem tett ki semmit! – sugdosott Kóró csalódottan.

Panca mormogott, értetlenül bámulta az ablakot. Fejében összevissza száguldottak a gondolatok. Majd félhangosan mormogta, csodálkozva, töprengve:

– Nem kell neki a gyerek?

Komoran ráncolta a homlokát.

– Valami itt bűzlik! – Megrázta magát, s elindult. – Gyerünk, mert még a végén nekem készül ki az idegrendszerem.

TIZENKETTEDIK FEJEZET

El kell rabolni ifjabb Zombereky Tivadart

Idegesség vibrált a levegőben, sűrű idegesség, nyomasztó és baljós volt a hangulat, mint vihar előtt. Még az okatlan állatok is megéreztek, főleg mikor Panca nagyot morgott az egyik kutyára. A kutya szűkülve pucolt a fáskamra mögé. Riminyákra is átragadt az idegesség, s átragadt a selyempincsi is, amelyet éppen egy szivaccsal mosott, s idegességében a kutya szájába tömte a szivacsot. A selyempincsi fuldokolva kiköpte, és apró, túhegyes fogaival nagyot harapott Riminyák kezébe.

– Ne haragudj! – morogta Riminyák.

Csicsóka is megérezte a feszültséget, rá is ráragadt, töprengve, nyugtalanul járt fel-alá a fáskamrában, ki-kilesett a deszkák között, figyelte a cirkuszosokat.

Kóró bajuszban-szakállban a diófa alatt ült, s fejét ide-oda forgatva követte szemével Pancát.

Panca le se vetkőzött, nagy virágos ruhájában sétált az udvaron, most nem törődött Gizi néivel. Séta közben komor pillantásokat vetett a fáskamra felé.

– Nem értem! Egyszerűen nem értem! A füle botját se mozdítja! Más apa már régen a körmét rágná, vagy zokogna, vagy a plafonon lenne a dühtől, vagy kialvatlanul kóvályogna az utcán. De nem tornázna!

Panca megállt az udvar közepén, még egyszer végiggondolta, hogy mit is csinálna egy apa még, s megrázta a fejét.

– Nem, nem! Nem tornázna! Majd szúrósan Kóróra nézett.

– Te tornáznál?

– Én leinnám magam a sárga földig! – mondta Kóró.

Panca Riminyákra mutatott.

– Te mit csinálnál, ha elrabolnák a gyerekedet?

– Én imádkoznék – mondta Riminyák.

Panca egy pillanatig eltűnődött ezen.

– Az is jó. – Legyintett. – Még az is sokkal normálisabb viselkedés lenne, mint a tornázás!

Majd megállt a fáskamra előtt, s töprengve nézett Csicsókára. Csicsóka is megállt, és ő is töprengve nézett Pancára.

„Ha beleláthatnék a gyerek fejébe!” – tűnődött Panca.

De nem látott bele, s ez is a természet egyik nagy ajándéka, hogy nem láthatunk bele egymás fejébe. Micsoda felfordulás és micsoda zűrzavar lenne, ha belelátnánk!

Csicsóka se látott bele Panca fejébe, de erre nem is volt szüksége, enélkül is kezdte kapiskálni a dolgokat, vagyis kezdte összerakni, hogy mi történhetett. „Az történhetett, ami teljesen logikus, hogy Zombereky a füle botját se mozdította. Éspedig azért nem mozdította, mert nem az ő gyerekét rabolták el.” Csicsóka elégedetten elmosolyodott magában, mikor idáig ért a gondolkozásban, de nem mutatta, csak nézte Pancát rezzenéstelen arccal. „Vagyis mi a teendő? Az a teendő, hogy meg kell mozgatni egy kicsit Zombereky Tivadart. Mert különben minden kiderül, és vége a jó mókának!”

Csicsóka rábólintott erre a gondolatra. Panca gyanakodva nézte a bólogató gyereket, de nem látott semmit, csak egy ártatlan, szeplős és kicsit álmos arcot. „Eh – hagyta abba a szemlélődést –, ez még kettőig se tud számolni!”

Visszaballagott a diófához, rátámaszkodott az asztalra, és így szólt Kóróhoz:

– Várunk. Majd csak megtörik ez a kőszívű apa!

Majd mind a ketten lementek az alagsori szobába, mert a kertkapu nyikorogva kinyílt, és négy gyerek nyomakodott be rajta egy hihetetlenül elhanyagolt kutyával.

– Gyerünk! – mondta Panca. – Ne lássanak álruhában!

A kutya nyakára madzag volt kötve, és annál fogva rángatták be az udvarra.

Csicsóka boldog vigyorgással nézte a jelenetet. „A moszkító! De honnan szedték ezt a szörnyű piszkos kutyát?”

Mert a moszkító húzták a kutyát, Karesz húzta, Jóska meg hátulról noszogatta a cipője orrával.

Nagy nehezen Riminyák elé irányították. Karesz köszönt illedelmesen:

– Csókolom! Itt mosdatják a kutyákat?

Riminyák méla undorral nézte a kócos, piszkos kutyát. A kutya kicsit felhúzta az ínyét, mikor meglátta Riminyákot.

– Itt! – vetette oda Riminyák.

Majd a négy gyereket vette szemügyre. De azok komoly képet vágva állták a vizsgálatot.

– És anyukátok pénzt is adott a kutyához? – mormogott Riminyák.

– Adott! – bólogatott Karesz lelkesen.

A moszkító kórusban mosolyogtak. Láthatóan erőltették a társalgást. Zotyó közben elvált a csoporttól, és ténferegve, oldalazva, hogy ne legyen feltűnő, megközelítette a fáskamrát. De még nem ment oda, bámészkodott, mint aki nem akar semmit.

Ricsi mézesmázos hangon, szemérmetlenül hízelgett Riminyáknak:

– Azt mondták, hogy a bácsi egy művész!

– Mrrr... – morgott Riminyák. Most Ricsi ijedten felhúzta a szemöldökét, s hátralépett, mint egy színész, aki szellemet lát.

– És nem tetszik félni a kutyáktól?

Jóska is beszállt a társalgásba, nagyot legyintett Riminyák feje felett.

– Hogy félne! Hiszen biztos be van oltva!

Riminyák félszemmel felpislogott a színjátszókra, de nem vett észre semmit.

Karesz se akart kimaradni a csevegésből, kopasz fejét simogatva mondott ő is egy bölcsességet:

– Vagy pedig teljesen ellenálló a szervezete.

Körülvették Riminyákot, hogy ne lássa Zotyó ténferegését. A kócos kutya beleivott a lavórba.

Riminyák ingerülten kihúzta a kutya fejét a lavórból, s arrébb tolta.

– Csak mosás lesz? – kérdezte a moszkítóktól.

Karesz kapott a szón, készségesen válaszolt:

– Nem. Fésülés is.

Ricsi elmerengett, s álmodozva szólalt meg:

– Ondolálni nem lehetne? Szép hullámosra?

Riminyák morogva válaszolt:

– Lehetne. De úgy drágább!

Karesz leintette az álmodozót, nehogy túlfeszítsék a húrt.

– Ondolálás nem kell!

Zotyó a fáskamrának támaszkodott, s lustán napoztatta az arcát. Csicsóka halkán beszélt a fülébe:

– Meg kell egy kicsit mozgatni Zombereky Tivadart. Megvan még a lakat a ládán?

Zotyó félszájjal visszahümmögött:

– Ühüm!

Csicsóka kilesett a résen, minden rendben volt, nem nézett senki a fáskamra felé.

Vigyorogva megkérdezte:

– Honnan szedtétek ezt a mosdatlan kutyát?

Zotyó egy kicsit félrefordította a fejét, s úgy suttogott befelé:

– Kölcsönbe kaptuk. És már megzabált egy negyed kiló kolbászt. Plusz megette Ricsi uzsonnáját, és lenyelt egy rágót papírostul.

Csicsóka kuncogott.

– Remélem, mentolos volt! Attól majd üde lesz a lehelete!

Zotyó is kuncogott egy sort az üde leheletű kutyán. Mikor kikuncogták magukat, Csicsóka visszaterelte a beszélgetést a ládára:

– A lakathoz megvan a kulcs is?

– Ühüm! – súgta Zotyó.

– Szükség lesz rá! Küldd ide Kareszt!

Zotyó elvált a fáskamra falától, a lavórhoz sétált. Karesz mögé állt közönyös képpel, és elvette a madzagot.

Karesz megértette. Szó nélkül kilépett a körből, s a fáskamra felé somfordált.

Nekitámaszkodott a falnak, s napozott ő is egy kicsit. Félszájjal besuttogott a fáskamrába:

– Jól vagy? Nem kínoznak? Nem éheztenek? Csak szólj, és bosszút állunk!

Csicsóka vigyorogva hallgatta Kareszt. Majd a fejét rázva suttogott:

– Jól vagyok. De azért kösz! Figyelj! A haditerv a következő.

Karesz bólintott, hogy figyel, s félrefordította a fejét, a fülét rátapasztotta a résre. Csicsóka elégedetten nézte a résen Karesz fülét, majd belesuttogta a haditervet:

– El kell rabolni ifjabb Zombereky Tivadart. Egyelőre tartsátok a ládában. Küldd ide Ricsit!

Karesz nem kérdezett semmit, s nem csodálkozott semmin, közönyös képpel, halkan füttyörészve elvált a faltól, visszaballagott a többihez. Ricsi mögé állt, és óvatosan megbökte.

Ricsi helyet cserélt Karesszal, és a fáskamrához slattyogott.

A fáskamránál lehajolt, kifűzte meg befűzte a cipőjét lassú mozdulatokkal.

– Szia! – köszönt be a résen.

– Hallom, hogy a kutya megette az uzsonnádat – suttogott Csicsóka.

– Nem érdekes! Biztos gilisztája van, és attól ilyen éhes.

Csicsóka leguggolt, hogy Ricsi fülével egy magasságban legyen, s kisuttogott a résen:

– Minden két órában sétálj erre! Te leszel az összekötő. Ha beszélni akarok veled, egy rövidet meg egy hosszú füttyülök. Küldd ide Jóskát!

Ricsi bólintott, hogy minden világos. Elrugaskodott a földtől, s a lavórhoz sétálva megbökte Jóskát.

– Csicsóka hív! – sziszegte mozdulatlan szájjal.

Jóska a fáskamrához ment, nekidőlt a meleg deszkáknak.

– Szia! – köszönt be. – Mi van?

– Nem kerestél még a nagyapám? – kérdezte Csicsóka.

– Nem – mondta Jóska. Csicsóka egy aprót sóhajtott.

– Mondd meg neki, ha keresne, hogy nincs semmi baj.

– Megmondom – bólintott Jóska.

Visszabattyogott a moszkitókhoz.

– Mehetünk! – mondta halkan.

A moszkitók elköszöntenek, Ricsi külön elköszönt a kutyától is.

– Csókolom! Szia, pici borzas! Aztán szép legyél!

És a kapu felé ügettek.

Riminyák feleszmélt, s mogorván utánuk szólt:

– És a pénz?

Karesz futtában visszakiáltott:

– Anyukám azt mondta, hogy csak akkor fizessek, ha kész lesz.

Kitódultak a kertkapun, és eltűntek az utcán. Riminyák mérgesen belevágta a szivacsot a lavórba, a víz kifröccsent, a pincsi rémülten szűkülve futott körbe-körbe.

Riminyák csitította a kutyát, kedveskedve cuppogott meg gügyögött neki.
– Gyere vissza, kutyuli! Már nem vagyok mérges. Már jókedvem van. Ne félj, na! Látod?
Riminyák felemelte a lavórt, és a kutyának beszélve a saját fejére öntötte. Komor arcán
csörgött a szappanhab, olyan volt, mint egy vízbefúló, aki most bukkant fel.
A kutya megállt, abbahagyta a szűkölést, és érdeklődve nézte Riminyákot.

TIZENHARMADIK FEJEZET

Ifjabb Zombereky Tivadar, a túszt

A moszkító a homokozóládához ügettek, a térre. Leültek a ládára, és haditanácsot tartottak.

Legelőször is őrséget állítottak fel, hogy nehogy kihallgassa valaki a tanácskozást. Karesz osztotta be az őrséget.

– Sorban őrséget állunk, és tízpercenként váltjuk egymást!

Az első ór Zotyó lett, a bokrok között álldogált, és fél füllel hallgatta a beszélgetést.

Ricsi nyitotta meg a tárgyalást.

– A feladat világos! A részleteket ki kell dolgoznunk.

– Dolgozzuk! – bólintott Jóska komolyan. – Mit javasolsz?

Ricsi hálásan nézett Jóskára, jólesett neki a bizalom.

– Azt javaslom, hogy bontsuk két részre az ügyet. Első rész: kit kell elrabolni? Második rész: hogyan raboljuk el?

Karesz értetlenül nézett Ricsire.

– Hogyhogy kit kell elrabolni? Ifjabb Zombereky Tivadart. Ezen nem kell annyit vacakolni! Ez csak nem probléma?

Ricsi a fejét ingatta.

– De probléma! Hiszen senki se ismeri köztünk ifjabb Zombereky Tivadart. Azt se tudjuk, hogy kicsi vagy nagy, szőke vagy barna, sovány vagy kövér!

– Majd megkérdezzük – szólta oda Zotyó a bokrok közül.

– Nem jó! – rázta a fejét Ricsi. – Nem szabad feltűnést keltenünk. Nem egy fél kiló körtét akarunk elcsórni. Vagy nem egy kölyökmacsát akarunk elrabolni. Hanem egy gyereket! Ha összevissza kérdezősködünk, már le is buktunk. Akkor már egyenesen be is sétálhatunk a dutyiba.

Ezen egy kicsit eltűnődtek, most kezdték csak érteni, hogy mibe vágták a fejszójüket.

Jóska ráncolta a homlokát, valami motoszka a fejében, egy ötlet, egy gondolat. Erőlködött, hogy elcsípje, hogy megfogalmazza, végre sikerült, s azonnal ki is bökte, nehogy kimenjen a fejéből.

– Szerezzünk egy fényképet. Titokban!

Ricsi elismerően nézett rá.

– Ez már jobb! Ez már határozottan jobb ötlet! Csakhogy nincs időnk fénykép után mászkálni. Ez a nagy helyzet.

Zotyó odapisszegett a bokrok közül Karesznak.

– Nem telt még le a tíz perc?

Karesz bólintott, és helyet cserélt Zotyóval, kiállt örködni, Zotyó meg lehuppant a ládára.

– Törd a fejed, Ricsi! Mindnyájan benned bízunk – mondta mosolyogva Zotyó. – Persze mi is segítünk, csak mondd meg, hogy mit csináljunk.

A moszkító Ricsire néztek, szemükből sugárzott a biztatás. Talán ettől a nagy biztatástól, vagy talán attól, hogy Ricsi agya nagyon jól mozgott, egyszer csak derengeni kezdett valami a fejében. A fejét vakargatta elgondolkozva, elől kezdte a homlokánál, s mikor a tarkójához ért, már meg is született az ötlet.

– Figyeljete! – mondta, abbahagyva a fejkavarást.

A moszkító tágra nyitott szemmel, némán figyeltek.

– Mindenki vegyen fel tiszta inget, kössön úttörő-nyakkendőt, mosakodjon meg, fésülködjön meg! A többit majd én megrajzolom. Találkozunk a Napsugár tábor előtt. És egy szót se senkinek! A többit ott helyben mondom el, az akció előtt.

Hát ez nagyon jól hangzott, bár nem sokat értettek belőle, de nem kérdezősködött senki. Szó nélkül, fegyelmezetten felálltak, hazaiüettek, átvágva a téren, mint egy titokzatos harci csoport.

Otthon mindenki átöltözött a parancsnak megfelelően, s félóra múlva gyülekeztek a Napsugár tábor előtt az utcasarkon. Megmosakodva, megfésülve, csillogott a hajuk a víztől.

Ricsi érkezett utoljára, elégedetten nézte a kiöltözött moszkitókat.

– Nem lehet rátok ismerni! – mondta vigyorogva. – De az a jó!

Egy nagy tekercs volt a kezében, a másik kezében egy zászló, a hóna alatt egy trombita. A trombitát odaadta Jóskának.

– Ezt majd te fújod!

Jóska bólintott, átvette a trombitát.

A zászlót odaadta Karesznak.

– Vágj hozzá egy nyelet!

Karesz az egyik bokorról egy vesszőt vágott, rákötözte a háromszögletű zászlót. A zászlóra egy kis vörös kereszt volt festve.

Ricsi felmutatta a szalaggal átkötött papírtekercsset.

– A tekercsset én viszem.

A moszkitók megbámulták a tekercsset, s várakozva néztek Ricsire, hogy mikor mondja el a részletes haditervet.

Ricsi mosolyogva nézett vissza, s intett, hogy jöjjenek közelebb.

– Komolyságot kérek, ez a legfontosabb! El kell hitetnünk, hogy azok vagyunk, akiknek mondjuk magunkat.

– De kik vagyunk? Vagyis kiknek mondjuk magunkat? – kérdezte Zotyó halkán.

– Vöröskeresztes őrs. Hivatalos delegáció. És nyugi, majd én fogok beszélni, ti csak bólogassatok!

– Jó! Nagyon jó! – suttogta Zotyó elragadtatva.

A moszkitók büszkén néztek Ricsire, Ricsi diadalmasan mosolyogva learatta a csodálatot meg a bámulatot, aztán még egyszer megnézte a felszerelést, s halkán vezényelt:

– Mögöttem sorakozó!

A moszkitók felsorakoztak Ricsi mögé, kihúzták magukat.

– Lépés indulj!

Egyszerre lépve elindultak a Napsugár tábor kapujához.

A Napsugár táborban csend volt, rend volt, és mintha a levegő is más lett volna. A gyerekek a hosszú asztalnál ültek, s hallgatták a felolvasást. A három nevelőtanár, fehér köpenyben, a büfépultnak támaszkodva bólogatott.

A felolvasó gyerek hangosan, érthetően beszélt. Egy egészségügyi broszúrából olvasott fel.

– A légy. Az ember egyik legnagyobb ellensége a légy. A légy rászáll a piszokra, ahol trágyadomb van, ott a trágyadombra, és mindenféle fertőzést terjeszt a lábaival. A legyet el lehet pusztítani idegbénító mérgekkel, por alakban vagy folyékony állapotban. De ha nincs más, jó a közönséges légyecsapó is vagy minden más, amivel agyon lehet ütni a legyet!

Ekkor a kapunál trombita harsant, mindnyájan odanéztek. Egy őrs állt ott, vöröskeresztes zászlót lengetve.

A táborvezető a kapuhoz sétált, kinyitotta, s kérdően nézett Ricsire.

Ricsi csengő hangon szólalt meg:

– Versenykihívás! Delegáció!

S felmutatta a papírtekercsset.

A táborvezető bólintott, odaintette a másik nevelőtanárt, aki odajött a fertőtlenítő pumpával, és befújta a moszkitókat.

– Most beléphetek! – mondta a táborvezető. – Majd ércesen elkiáltotta magát: – Vigyázz! Fogadás jobbról!

A gyerekek felálltak az asztalnál, és jobbra néztek.

A moszkitók bemasíroztak, Ricsi is vezényelt:

– Vöröskeresztes őrs, állj! Pihenj!

A táborvezető elégedetten nézte, s nyájas hangon megkérdezte:

– Delegáció? Örvendünk! Milyen ügyben? Ricsi komoly képpel szónokolt, s nagyobb nyomaték kedvéért, fel-felemelte a papírtekeracet.

– A peremkerületi országos egészségügyi raj tisztasági versenyre hívja ki a Napsugár tábort. Légy ma tisztább, mint tegnap! Ha a kihívást elfogadják, kérjük velünk küldeni ifjabb Zombereky Tivadart az elismerő oklevél aláírására!

Ricsi a táborvezető kezébe nyomta a papírtekeracet. A táborvezető komolyan bólintott, átvette a tekeracet és ércesen válaszolt:

– A kihívást elfogadjuk. Ifjabb Zombereky, hozzám!

Ifjabb Zombereky Tivadar odalépkedett az asztaltól, és megállt várakozóan. A moszkitók félszemmel megnézték a kicsit dagadt, rózsás képű gyereket, de nem bámulták sokáig, nehogy feltűnő legyen a dolog.

A táborvezető megkérdezte Ricsitől:

– Mennyi ideig tart az aláírás?

Ricsi könnyed, társalgási hangon válaszolt, hogy megnyugtassa a táborvezetőt:

– Félóra. Tán még annyi se. Itt táborozunk nem messze. Most jöttünk. Mozgó tábor.

A táborvezető bólintott, Ricsi vezényelt:

– Vöröskeresztes őrs, vigyázz!

Majd ifjabb Zombereky Tivadarnak szólt:

– Te állj be a végére! Előre! Lépés indulj!

Ifjabb Zombereky Tivadar beállt a sor végére, és a kis csapat kikanyarodott a táborból.

A táborvezető eltűnődve nézett utánuk, majd vezényelt a tábornak:

– Pihenj! Foglalkozást folytasd!

A gyerek tovább olvasott a brosúrából.

– A légy mindenekfelett nagyon szapora. Millió és millió légy van akár a legkisebb faluban is...

A moszkitók kanyarogva meneteltek az utcákon, de most már óvatosan közrefogták ifjabb Zomberekyt.

Ifjabb Zombereky nem látszott idegesnek, rózsás arcán enyhe mosoly játszadozott.

Barátságosan kérdezte:

– Messze megyünk még?

– Nyugi! Majd időben megtudod! – mondta Karesz, aki szorosan mellette lépkedett.

– Csak azért kérdem, mert én ráérek. Nem kell így rohanni. Merre táboroztok? – csevegett tovább ifjabb Zombereky.

Karesz bizonytalanul mutogatott a levegőbe.

– Arra... meg amarra, nem messze. De ne tojj be! Nagy élmény lesz!

– Nem tojok be! – mondta ifjabb Zombereky nyugodtan.

Csendben meneteltek az utcákon, majd a térre értek. Bementek a bokrok mögé, a homokozóládához.

Körülvették ifjabb Zomberekyt, nehogy megszökjön. De ifjabb Zombereky nyugodtan állt, és rájuk mosolygott.

Erre Ricsi is megeresztett egy mosolyt, és így szólt:

– Látom, nem vagy ideges. Helyes! Nincs is semmi okod rá. Ha szót fogadsz, nem lesz semmi bajod. Világos?

Ifjabb Zombereky bólintott, hogy világos.

Ricsi kinyitotta a lakatot, és rámutatott a ládára.

– Tessék! Egy kicsit ide kell bújnod.

Ifjabb Zombereky kíváncsian nézett Ricsire, majd megvizsgálta a moszkító arcát is.

– Rendben – mondta végül. – De megmondjátok, hogy miért?

– Megmondjuk! – biztatta Ricsi. – Csak bújj bele!

Felnyitotta a láda fedelét, ifjabb Zombereky észrevette a plakátot, örvendezve felkiáltott:

– A moszkító plakát!

Karesz szigorúan rászólt:

– A plakátról egy szót se senkinek!

– Rendben – felelte ifjabb Zombereky nyugodtan. – Csak azt akartam mondani, hogy apukámnál van az eredeti.

Zotyó szigorúan sziszegte.

– Ez az eredeti! Érted?!

Ifjabb Zombereky megvonta a vállát, de nem vitatkozott.

– Bújj már! – sürgette Ricsi.

Ifjabb Zombereky belemászott a ládába, s úgy ült benne, mint egy fürdőkádban. Ricsi fojtott hangon elmagyarázta neki a nagy helyzetet.

– Te most tús vagy! Érted? Voltál már tús?

– Még nem voltam – felelte ifjabb Zombereky.

– Na látod! Most leszel! – biztatta Karesz.

Álltak a láda felett, s lenéztek ifjabb Zombereky Tivadarra. Ifjabb Zombereky Tivadar nyugodtan nézett vissza rájuk, figyelmesen megvizsgálta a kicsit izgatott, a kicsit komolykodó, de nem ellenséges arcokat. Ő nem izgult, nem idegeskedett, inkább kíváncsi volt, hogy mi lesz ebből. Valami izgalmas kalandot sejtett, amiben most ő az egyik szereplő, és ez nagyon is érdekelte, eddig ugyanis egy kicsit unalmas volt az élete, nem sok kalandban volt része.

Zotyó magyarázott hadarva:

– Nekünk most el kell rohannunk. Megnyúznak, ha bepiszkolom az ünneplő ingemet. De mindjárt jövünk. Lezárjuk a ládát, a te érdekedben, hogy biztonságban legyél. Maradj csendben, és ne válaszolj senkinek! Majd hármat kopogunk, és onnan tudod, hogy mi vagyunk.

Ricsi kiegészítette a titkos jelt:

– Meg egyet huhogunk. Így: huhu! És csak akkor válaszolj!

Lecsukták a láda fedelét, rákattintották a lakatot, és óvatosan kikémlelve elindultak.

Alig mentek azonban pár lépést, mikor dörömbölést és kiabálást hallottak.

– Csípnek! Csípnek! Segítség! Csípnek! Segítség!

Dühösen visszaügettek, a ládából fojtott hangok hallatszottak.

Karesz dühösen belerúgott a ládába.

– Ne ordíts! Mit ordítasz?! Mi bajod?

A ládában csend lett. Ifjabb Zombereky nem válaszolt.

Ricsi végre megértette, a homlokára csapott.

– Ja, a jel! Kopogjál hármat!

Zotyó hármat kopogott, Ricsi meg huhogott egyet.

– Most mondd, hogy mi bajod! – szólt be Ricsi a ládába,

– Nyissátok ki! – mondta tompa hangon ifjabb Zombereky.

Kinyitották a ládát, ifjabb Zombereky vakarózva állt fel a ládában.

– Hangyák! Csípnek! Így nem leszek tús!

Kimászott a ládából, seperte magáról a hangyákat, vakarózott, nyögdecselt.

A moszkitók tanácstalanul néztek össze. Kétségtelenül igaza van, testi kíntól nem volt szó. Most mit csináljanak? A láda nem jó hely egy túsznak, aki ráadásul érzékeny bőrű.

Ricsi szólt oda a moszkitóknak:

– Elszaladok Csicsókához. Ti addig vigyázzatok rá!

Kiügetett a bokrok mögül. A moszkitók dühösen nézték a vakarózó ifjabb Zomberekyt.

Karesz nem bírta tovább, rászólt mérgesen:

– Ne vakarózz már annyit! Rám jön a viszketés!

Ifjabb Zombereky abbahagyta a vakarózást. Majd elővette a szépen összehajtogatott zsebkendőjét, leterítette a földre, és ráült.

A moszkitók tátott szájjal nézték, ilyet még nem láttak. Karesz a homlokát bökdölte, hogy ez dilis! Zotyó vigyorogva megkérdezte:

– Nem félsz, hogy odaragadsz a zsebkendődhöz?

Ifjabb Zombereky Tivadar nyugodt hangon válaszolt:

– Nem. Tiszta. És így nem török bele a fű a nadrágomba.

Megvonták a vállukat, Jóska előszedte a szájharmonikáját, kirázta belőle a port, s fújni kezdte. Karesz füttyülve kísért, Zotyó a láda oldalán verte a ritmust. Közben azért szemmel tartották ifjabb Zomberekyt, a túszt! A túszt a zsebkendőjén ülve hangyákra vadászott, benyúlt az ingébe, s mikor Karesz nem nézett oda, óvatosan vakarózott.

Ricsi robogott be lihegve, kifújta magát, és elhadarta az üzenetet:

– Azt üzenté Csicsóka, hogy vigyük be a nagyapjához. Ott úgyis van most egy üresedés.

Majd ifjabb Zomberekyhez fordult.

– Neked meg gratulál, hogy milyen hősiiesen viselkedsz.

Ifjabb Zombereky szerényen elmosolyodott.

– Köszönöm. Megteszem, ami tőlem telik! Ki az a Csicsóka?

– Majd megtudod időben! Gyerünk! – sürgette Ricsi a társaságot.

Felálltak, megvárták, míg ifjabb Zombereky összehajtogatja a zsebkendőjét, és elindultak az éjjeliőrhöz.

Óvatosan mentek be az udvarra, a kapuban Ricsi megállította a csapatot.

– Előremegyek. Kikémelem, mi a helyzet.

Belesett a nyitott ajtón, hallgatózott. A szobából horkolás hallatszott, mintha egy fűrészgép járna akadozva.

Ricsi odakiáltott a kapuhoz:

– Jöhettek! Tiszta a levegő!

Elmagyarázta ifjabb Zomberekynek, mi a teendő.

– Ez itt bent Csicsóka nagyapja. Éjjeliőr, nappal alszik. Lehetőleg ne ébreszd fel! Mi itt leszünk a környéken. Felváltva vigyázunk rád, úgyhogy ne is álmodozz a szökésről!

– Nem álmodozok! – mondta ifjabb Zombereky.

– Helyes! – dicsérte meg Ricsi. A zsebében kotorászott, és egy füttyülőt adott neki. – Ha valami gáz van, füttyülj!

Ifjabb Zombereky udvariasan elhárította a füttyülőt.

– Nekem is van. Köszönöm!

– Te csak ezzel füttyülj! Ennek ismerjük a hangját.

Ifjabb Zombereky átvette a füttyülőt, leterítette a zsebkendőjét a lépcsőre, és leült. A moszkitók a kapunál tanakodtak.

– Ki lesz az első őr? – kérdezte Karesz.

Zotyó legyintett.

– Leszek én. Nekem már úgyis mindegy! Már összekentem az ingemet. Úgyis megnyúznak! De hol kenhettem össze, mikor úgy vigyáztam?

Zotyó kétségbeesett képpel nézegette az összevissza koszolt ingét.

– Mindjárt jövünk! – intett Ricsi, és elügettek. Zotyó fel-alá sétált az utcán, benézett jelentősen a kerítésen, hogy jól lássa a túszt. De a túszt nem idegeskedett, mosolyogva intett Zotyónak, valahányszor csak elment a kapu előtt.

Zotyó ingerülten legyintett, és távolabbra sétált. Körülnézett a környéken, de azért nem ment túl messzire.

A kis házban az éjjeliőr mocorgott, abbahagyta a horkolást, és félhangosan motyogta:

– Kisunokám! Hozzál vizet szomjas nagyapádnak!

Ifjabb Zombereky körülnézett, de nem látott senkit. Még a kapun is kilesett, de nem látta Zotyót.

Bement a konyhába, vizet engedett egy pohárba, és bevitte a sötét szobába. Odatartotta az ágyhoz. Az éjjeliőr félálomban érte nyúlt, megitta, s dűnnyögve megköszönte:

– Köszönöm, kisunokám! – s újra a fal felé fordult, és húzta a lóbórt.

Ifjabb Zombereky elmosta a poharat a csapnál, kiült a lépcsőre, és belefűjt a fűtőlőbe.

Zotyó rohant be a kapun, idegesen körülnézett, de nem látott semmi rendkívülit.

– Mi van? – kérdezte.

Ifjabb Zombereky büszkén válaszolt, befele mutogatva:

– Nem ismert fel! Azt hitte, hogy az unokája vagyok. És adtam neki egy pohár vizet! Jól csináltam?

Zotyó a fejéhez kapott, és összehúzott szemmel vizsgálta a túszt, hogy vajon szórakozik-e vele. De a túszt nagyon komoly képpel nézett vissza. Zotyó legyintett.

– Megáll az eszem! Ezért fűtőlől?!

– Ezért! Nem jól csináltam? – mondta sugárzó képpel a túszt.

– Jól van! Ügyes vagy! De azért legközelebb csak akkor fűtőlőlj, ha komoly dologról van szó.

TIZENNEGYEDIK FEJEZET

Kell a gyerek!

Panca és Kóró a diófa alatt ült, a kerti asztalnál. Komoran ráncolták a homlokukat. Csicsóka a fáskamrából nézte őket vidám szemmel. „Minden nagyszerűen alakul! – gondolta. – És a tús nagyon jól viselkedik!”

Riminyák Rezsőkén végezte az utolsó simításokat. De ez már nem sokat segített Rezsőkén! Rezsőke rémesen nézett ki. Először is a háta teljesen le volt nyírva, lötyögött rajta a kabát. A fején a szőr összevissza állt, olyan volt, mint egy vécékefe. A lábán Riminyák meghagyta a szőrt, s ha ránézett az ember, első pillantásra úgy látszott, mintha nemezcsizma lenne rajta.

Riminyák éppen Rezsőke bajuszát pödörte hegyesre nagy műgonddal, mikor berobogott az özvegy, és megállt előtte.

– Hol van Rezsőke? – kérdezte. – Miért adta más kutyára a kabátkáját?! Még megfertőzi! Riminyák sötét arccal nézett fel.

– Ez a Rezsőke!

Az özvegy a szívéhez kapott, elsápadt, aztán meg olyan vörös lett az arca, mint a cékla. Visítózva kiabált:

– Mit csinált Rezsőkével?! Maga vadember! Maga kontár! Maga hóhér! Maga, maga... Kikapta Riminyák kezéből Rezsőkét, és magához ölelte.

Riminyák makacsul hajtogatta:

– Szerintem szép! Először pöttyös volt, de az nem állt jól neki.

Az özvegy már csak visított, Kóró befogta a fülét az asztalnál.

– Fel fogom jelenteni! Börtönbe fogom juttatni!

– Pedig mindent beleadtam – morgott Riminyák. – Szerintem szép!

Az özvegy már kifele robogott, mikor Panca megjegyezte az asztalnál:

– És nem is fizetett!

Riminyák is utánamorogta:

– És nem is fizetett!

Az özvegy visszafordult, s nagyot visított.

– És nem is fogok!

Kirobogott a kapun, magához ölelve az elcsúfított Rezsőkét.

Riminyák komoran ingatta a fejét, Panca legyintett.

– Csináld a többi! Valaki majd csak fizet.

Kóró lapos pillantást vetett a fáskamrára, és a foga közt morogta:

– Rádásul itt van a nyakunkon ez a kölyök! Etetjük-itatjuk! Csokoládé! Képeslap! És egyfolytában vigyorog rajtunk!

De Panca leintette a káromást.

– Várj, várj, várj! Az nevet, aki utoljára nevet!

A dühös özvegy betartotta a szavát, hazarohant, leírta a panaszát egy levélben. Majd a tanácsházára sietett, ott tétován nézelődött, mikor meglátta a falra akasztott Ötletládát. Beledobta a levelet.

Ettől egy kicsit megnyugodott, megsimogatta a bebugyolált Rezsőkét, és így suttogott neki:

– Most bosszút álltunk! Gyere, mamuci kutyulija!

Alig hagyták el a teret, mikor Zomberek Tivadar léptetett arra peckesen. Megállt a láda előtt, kinyitotta, kivette az özvegy levelét, bezárta a ládát, és felment az irodájába.

Kibontotta a borítékot, és elolvasta a levelet:

Tisztelt hatóság! Magukat állatfodrászoknak nevező egyének szépítés címén teljesen megnyírták Rezsőkét, és bár én csak egy magányos, védtelen özvegy vagyok, de nem hagyom magamat! És nemcsak kutyákat nyírnak, hanem más állatokat is. Láttam! És biztos nem fizetnek adót se! Ideírom a címüket: Só utca 5.!

Zombereky Tivadar eltűnődve forgatgatta a levelet. Egy új ötlet bontakozott ki látható gyorsasággal a fejében. Felragyogott a szeme, kihúzta magát, és félhangosan mormolta maga elé:

– Állatfodrász! Hm! Állatszépségsverseny! Ez az! Igen! Ilyen még nem volt! Megyei szinten! Ez az! Esetleg országos szinten! Plakát is kell: *Alsó-kukucsi állatszépségsverseny!*

Csöngetett a titkárnőnek. A titkárnő bejött, rajongva nézett Zombereky Tivadarra.

– Diktálok! – vetette oda Zombereky és fel-alá sétált a szobában. – Feljegyzés országos, esetleg nemzetközi állatszépségsverseny rendezéséről. Amely eldugott kis városunkat a kultúra fényébe emelné. Kapják: népművelési előadók, tanácselnök-helyettesek.

A lelkesen bólogató titkárnőre nézett. Visszamosolygott.

– Másik levél. Meghívó az állatfodrászoknak. Cím: Só utca 5. Kérem, jelenjenek meg az irodámban fontos megbeszélésre. Aláírás: Zombereky Tivadar népművelési főelőadó.

Az özvegy levelére iktatószámot firkantott, és betette a *Jó ötletek* feliratú szekrénybe.

Tovább diktált:

– Harmadik levél. Megrendelés a helybeli kátészeknek. Kérjük, hogy záros határidőn belül készítsenek egy ketreces kocsit az állatszépségsverseny résztvevőinek. Aláírás, dátum. Kész.

– Zseniális! – suttogta a titkárnő, míg kifele ment, hogy legépelje a leveleket. Zombereky szerényen elmosolyodott, rugózott egy kicsit a lábujjhegyén. Úgy mosolygott, mint egy hadvezér a győztes csata után. Tökéletesen elégedett volt, büszke és bizakodó.

Úgyhogy először nem is fogta fel a rázúduló csapásokat. Megcsörrent a telefon, felvette, és mosolyogva, vidáman beleszólt:

– Halló! Én vagyok!

Még a mosoly az arcán volt, mikor a hangja már megremegett, és az ijedségtől le-föl csúszkált, egyszer mély volt, egyszer meg magas.

– Hogy micsoda?! Hogy eltűnt?! Hogy már több órája nem jött vissza, pedig csak egy félórára ment el? Minek ment el? Aláírni? Mi?!

A zsebkendőjéért kotorászott, megtörölte a homlokát, az agyában egymást kergették a gondolatok. „Ezek csakis a titokzatos gyerekrablók lehetnek. Csak óvatosan! Nem kell tudni róla senkinek!”

Erőltetetten belenevetett a kagylóba.

– Hehe! Semmi baj, semmi baj! Haha! Persze! Persze hogy tudok róla! Mindenről tudok! Arról is! Nem kell szólni senkinek! Hehe! Fontos ügy! Bizalmas ügy! Nagyon bizalmas! Érti, ugye?! Itt van nálam, persze hogy itt van a gyerek. Most nyitott be az ajtón. Akarja hallani a hangját?

Zombereky Tivadar megtörölte a homlokát, és elváltoztatott, vékony gyerekhangon beleszólt a kagylóba:

– Előre, táborvezető pajtás!

Majd újra a saját hangján beszélt tovább:

– Na ugye! Haha! Viszonthallásra!

Lecsapta a kagylót, és meredten nézett a sarokba, a *Rossz ötletek* feliratú szekrényre.

Odarohant, kivette a zsarolóleveleket, és idegesen remegő kézzel kibontotta őket, s elolvasta.

– Ablakba jelet... Ne szóljon a rendőrségnek... Teszem már! Nem szólok!

Körülnézett, hogy mit tegyen ki az ablakba. Meglátott egy serleget.

– Ez az! Ez elég feltűnő – motyogta, s kitette a serleget az ablakba, jól látható helyre.

Majd a homlokára csapott: eszébe jutottak a titokzatos suttogások.

– Válaszolni kell! Megyek már!

Kirobogott az irodából, odavetette a csodálkozó titkárnőnek.

– Mindjárt jövök. Vegye át az üzeneteket! De pszt! Bizalmas!

Mikor leért a térre, visszafogta a lépteit. „Csak semmi feltűnés! Csak semmi pánik! Betartani az utasításokat, és akkor nem lesz semmi baj!”

Felnézett az ablakába, s kicsit megnyugodva látta, hogy a serleg elég feltűnő és észrevehető.

Körülnézett, a téren nem volt senki. Óvatos léptekkel a bokor felé ment, és anélkül hogy megállt volna, besuttogott a levelek közé:

– Kell a gyerek!

A bokor nem válaszolt, de ezzel Zombereky Tivadar nem törődött, meg-megugorva, majd lassítva lépkedett.

Bekanyarodott a mellékutcába, beóvakodott a kocsmaudvarra. Figyelt, de nem látott senkit. Hátrament, a kis házikó mögé, és besuttogott mindegyik ablakon:

– Kint van a jel!

Majd kisietett az udvarról, s eltűnt a mellékutcán.

Kis idő múlva kinyílt az egyik ajtó, és a hőscincérbajszú öreg robogott ki rajta, az öklét rázta és kiabált:

– Nem adom a kardomat! Hiába fenyegettek, hiába ijesztgettek, nem adom!

S ő is kirobogott az udvarról hadonászva és morogva.

Zombereky Tivadar az üzemi étkezdéhez ért, mosolyt erőltetett az arcára, és friss, ruganyos léptekkel bement az étterembe. Sorba állt egy nagy tálcával, a torkát köszörülgetve.

Mikor a kis ablakhoz ért, megvárta, míg a tálcájára löknek egy tányér üres főzeléket, és jelentőségteljesen besuttogott:

– Nem szólok a rendőrségnek!

Mocorgás támadt a kis ablak mögött, majd ideges, kapkodó mozdulatokkal egy csomó sült húst meg süteményt pakoltak a tálcájára. Zombereky Tivadar értetlenül nézte, de már továbbsodorta a sor. Leült az asztalhoz, és szórakozottan rágva megette a sült húsokat meg a süteményeket. Észre se vette az irigy suttogásokat.

– Persze! Ő sült húst eszik! Meg tortát! Mi meg tökfőzeléket!

Udvariasan biccentett az asztaltársainak, mikor befejezte az ebédet, és mosolyogva kiment az étkezdéből.

Kicsit megkönnyebbült a lelke, enyhült a feszültsége, úgy érezte, hogy mindent megtett, amit kértek tőle, és ettől helyrebillent az egyensúlya. Bár továbbra is sötét árnyékként ült a szívében az aggodalom, mert nem lehet mondani, hogy nem szerette a gyerekeit. De igenis szerette, a maga módján! Vagyis mindent megtett érte, ami nem is volt olyan könnyű, mivel egyedül nevelte ifjabb Zombereky Tivadart. A felesége, hm, a felesége már évekként előbb itt hagyta őket. Elvált, elköltözött messzire, kiutazott külföldre, és ott újra férjhez ment. Nagy csapás volt, de Zombereky Tivadar összeszorított foggal ezt is kibírta. És igenis mindent megtett a gyerekéért! Még annál is többet, hiszen ha igazán őszinte akart lenni, az egész Napsugár tábort például ifjabb Zombereky Tivadar kedvéért találta ki. És a tábornak nincs párja a környéken. Egyformán ápolják benne a testet és a lelket.

Az föl se merült benne, hogy esetleg túlápolják. Nem, nem, Zombereky Tivadarnak ebben a kérdésben nem voltak kételyei!

Mikor idáig ért a töprengésben, egy kicsit lelassított, majd megállt.

– Mindenben követni fogom az utasításokat, és nem lesz semmi baj! – nyugtatgatta magát.

Megnézte az eget, a napot, s megtörölte a homlokát. Az ég kék volt, a nap ragyogott. Ott fönt semmi se változott.

A nyári nap ragyogóan sütött le Csicsókaék kertjére is. Ifjabb Zombereky a lépcsőn ült. A moszkító meg az utcán settenkedtek, leselkedtek befele a kerítésen. Nem nagyon tudták, hogy mit csináljanak a tüsszal. A tüsszal hamarabb eszébe jutott valami.

Ifjabb Zombereky is leste a kerítés mögött settenkedőket, majd szélesen vigyorogva ráeszmélt, hogy itt parancsolgatni is lehet. Hogy habár ő a fogoly, de csak addig, amíg önként akarja. És önként csak addig akarja, ameddig teljesítik minden kívánságát!

Szájába vette a füttyülőt, és belefújta.

A moszkító berohantak az udvarra, és mérgesen csitították, intették csendre. Abbahagyta a füttyülést, és rájuk nézett.

– Mi van? – kérdezte Zotyó mérgesen.

Ifjabb Zombereky a szája elé tette az ujját, a másik kezével a hortyogó szoba felé intett.

– Pszt!

Olyan lenyűgözően szemtelen volt, hogy Zotyó akaratlanul is engedelmeskedett, és halkabbra fogta a hangját:

– Mi van?

Zombereky végignézett a moszkítókon.

– Unatkozom – mondta. – Így nem leszek tüsszal!

Kényes helyzet volt, nem vitás. Ahogy mondani szokták, kardélen táncolt a dolog.

Karesz visszafojtott fogcsikorgatással, egy tigris nyájas mosolygásával megkérdezte:

– Mondd meg szépen Karesz bácsinak, hogy mi kéne!

Ifjabb Zombereky nem törődött a tigrismosolygással. Gátlástalanul sorolta a kívánságait:

– Csokoládé, újság, fagyalt, zsebrádió és egy kiskutya. Ja, meg egy vízpisztoly. Most nem jut eszembe más.

– Még szerencse! – sziszegte Jóska. Majd a többihez fordult. – Belerúgjak a nadrágjába?

Csak egyszer! A vízpisztoly helyett!

A moszkító egyetértően bólogattak, a dolog megint kardélen táncolt. Ricsi mentette meg a helyzetet. Szigorúan leintette Jóskát:

– Nem lesz semmi rugdosás! Nem rongáljuk a hadifoglyot!

Majd ifjabb Zomberekyhez fordult.

– Jól van, megkapod. Csak maradj csendben!

Karesz felhördült a könnyelmű ígéretre.

– Micsoda?!

De Ricsi szigorúan, nyomatékos hangon megismételte:

– Azt mondtam, hogy megkapja! Ide ész kell! Itt semmit se ér az erőszak. Akinek nem tetszik, még kiszállhat! Kivéve téged – fordult ifjabb Zomberekyhez. – Te vállaltad, és nem szegheted meg a szavadat!

– Nem szegem meg a szavam – mondta ifjabb Zombereky komolyan. – Engedelmes tüsszal leszek, csak unatkozom.

– Helyes – bólintott Ricsi. – Nyomás, hozzuk el, amit kért!

A moszkító leplezetlen utálattal néztek ifjabb Zomberekyre. De ifjabb Zombereky nem törődött az utálattal. Hátradőlt a lépcsőn, és arcát a ragyogóan sütő nyári napnak tartotta.

A moszkító megnémultak ennyi szemtelenség láttára. Csak Jóska morogta a kapunál:

– Remélem, kijönnek a szeplői. Remélem, olyan lesz, mint a pulykatojás.

Majd közrefogták Ricsit, és aggodalmasan pusmogtak.

– Azért nem hagyhatjuk őrizetlenül – morogta Karesz. – Amilyen hitszegő, még megszökik!

– Nem hagyjuk! – mondta Ricsi. – Ha megszökne, akkor felborítaná az összes tervünket.

Szigorúan őrizni fogjuk továbbra is. De titokban!

Kareszra nézett.

– Te leszel az első őr. Itt bújj el a kerítésnél! És ha szükséges, ne riadj vissza a testi erőszaktól sem!

– Nem riadok! – morogta Karez. – Bízd csak rám!

De Ricsi nem volt nyugodt. Tovább magyarázott:

– A legfontosabb, hogy ne engedd ki a kapun. És ha testi erőszakot kell bevetni, valami eldugott helyen csináld. Ne lássa senki! Vagyis ne legyenek tanúk!

– Bízd csak ide! Nagyon finoman ütlegelem! És tanúk nélkül! Karez bácsinak van már ebben gyakorlata.

A moszkítókat elégedetten vigyorogtak. Karez megfeszítette a bicepszét, és suhintott egyet a levegőbe.

Majd a távozó moszkítókat után kiáltott halkán:

– Össze is kötözhetem?

– Csak a végső esetben – súgta vissza Ricsi.

TIZENÖTÖDIK FEJEZET

Kémkedés tolókcocsiban

Egy nagy bajuszú postás kiabált a kertkapunál, nem mert bemenni a kutyáktól.

– Halló! Postás! Ajánlott levél!

Elborzadva nézte a befestett állatokat, a kivirágzott tehenet, a csillagos-napos-holdas kecskét, a csapzott szőrű, megmosdatott kutyákat. „Micsoda mesterség! Pfuj! – dohogott magában. – Biztosan tévések vagy cirkuszosok!” Látott már ő ilyet a moziban meg a tévében, hogy mindenféle praktikákkal bolondot csinálnak a becsületes állatokból.

Kóró ment a kapuhoz, vigyorogva nézett a postásra. De a postás nem viszonzta a vigyort, komor képpel átnyújtotta a kapu fölött az aláírókönyvet meg egy golyóstollat.

– Itt írja alá!

Kóró aláírta, átvette a levelet. A zsebében kotorászott, de nem talált semmit. Megeresztett egy vigyort a postás felé, majd zavartan így szólt:

– Nincs apróm...

De a postás csak nézett komoran. Kóró hátrakiáltott Pancának.

– Nincs apród?

Panca széttárta a karját, hogy nincs se aprója, se nagy pénze, semmi sincs a zsebében, üres.

Kóró Riminyáknak pissegett, s tőle is megkérdezte.

– Nincs apród?

Riminyák megrázta a fejét, majd mélyen lehajtotta, s komoran mosta tovább a kutyát a lavórban.

Kóró egyre nagyobb zavarban a fáskamra felé pillantott, s meglátta Csicsóka vigyorgó képét a deszkák között. Neki is odakiáltott:

– Nincs apród?

Csicsóka bólintott s intett, hogy jöjjön oda. Kóró odament. Csicsóka kinyújtott a résen egy forintot. Kóró motyogva köszönte meg:

– Csak kölcsön...

Majd visszasietett a kapuhoz, kinyújtotta az egy forintot. A postás gúnyos képpel zebre vágta, és köszönés nélkül elment.

Kóró a kerti asztalhoz vitte a levelet, s átadta Pancának.

Panca megfordította, s elolvasta a feladót. Örvendezve felkiáltott.

– Alsó-Kukucs! Népművelési Osztály! De hiszen ez Zombereky!

Majd Csicsókára sandított, s lehalkította a hangját:

– Megtört a jég!

Kóró izgatottan biztatta:

– Bontsd már ki!

Ekkor kinyílt a fejük fölött az ablak, és Gizi néni bömbölt ki kíváncsian:

– Posta? Nekem?

Kóró visszaordított.

– Nem Gizi néninek! Nekünk!

Gizi néni jámboran csodálkozott, majd változatlan hangerővel megkérdezte:

– Maguknak? Ki írt maguknak?

– Az anyukánk – ordította vissza Kóró dühösen.

Gizi néni megvonta a vállát a barátságatlan hangra, és megsértődve becsukta az ablakot.

Riminyák ide-oda forgatta a fejét, és bután megkérdezte:

– Az enyém is?

– A tiéd is – legyintett Kóró. – Majd te is elolvasod, csak mosd a kutyát!

Leültek a kerti asztalhoz, és összedugva a fejüket, suttogva elolvasták a levelet. Panca olvasta, Kóró meg utána mondta motyogva.

– „Tisztelt állatfodrászok!”

– Ezek mi vagyunk? – kérdezte Kóró.

– Csakis! Itt a címünk: Só utca 5. – nyugtatta meg Panca. Majd olvasta tovább: – „Kérem, hogy fájadjanak be a Népművelési Osztályra, fontos megbeszélésre. Sürgős! Tisztelettel: Zombereky Tivadar népművelési főelőadó.”

– És a gyerek? Arról nem írt? – suttogott Kóró.

Panca megfordította a levelet, de nem volt rajta több írás.

– Nem. Csak azt, hogy fájadjunk be. Meg hogy sürgős.

Kóró savanyú képet vágott, ingatta, rázta a fejét.

– Gyanús! Ssz! És ha csapda? He? És mi csak úgy belesétálunk, he?!

Panca is komoran ráncolta a homlokát.

– Körül kell ezt alaposan szimatolni. Gyerünk a pincébe! Utána meg a padlásra!

Kóró egyetértően bólintott a furcsa szövegre.

– Vagyis álcázzuk magunkat.

Felállták, a levelet az asztalon hagyták.

A pincében megtalálták Gizi néni volt férjének a tolókcocsiját. Leporolták, letörölgették s felhozták.

A padláson, óvatosan lépkedve, hogy Gizi néni meg ne hallja, egy nagy ruháskosárhoz settenkedtek. Turkáltak, válogattak a régi ruhák, kacatok, fáslik, sálak, kendők, kötények között. Majd egy nagy batyuba kötötték, amit kiválogattak, és lesurrantak a padlásról.

Az alagsori szobában átöltöztek. Majd Panca beleült a tolókcocsiba, és Kóró kitolta a kapun.

Riminyáknak kiesett a szivacs a kezéből, úgy bámult utánuk.

Csicsóka is elismerően bólogatott. Álcázásban verhetetlenek! Nem ismerne rájuk a saját anyukájuk sem, az biztos!

Kórón egy fehér köpeny volt, az arcát egy kendő borította, mint a mütösöknek a mütösálarc. Panca feje teljesen be volt fáslizva, csak a szeme meg az orra látszott ki.

A kapunál fojtott hangon még visszaszólt:

– Ha keresne valaki, mindjárt jövünk.

Riminyák ingatta a fejét, és dűnnyögött az orra alatt:

– Festék is kéne, meg új olló meg egy kis kolbász, hogy jobban tűrjék a mosást.

Kóró legyintett.

– Lesz minden.

Majd kifordultak a kapun.

A levél fehérlett a kerti asztalon. Csicsóka kíváncsian nézte. „El kell olvasnom! Fontos lehet!” – gondolta. Majd körülnézett az udvaron, s megakadt a szeme egy nagy komondoron. „Ez jó lesz!” – vigyorgott. Halkan fütyentgetett a komondornak, egyre közelebb csalta, mikor végre a komondor felfogta, hogy mit akarnak tőle, s jámboran odaballagott a fáskamrához. Csicsóka suttogva megdicsérte:

– Okos kutya! Jó kutya!

Majd kilesett Riminyákra. Riminyák komoran lehajtva a fejét, egy kapálódzó kiskutyát nyírt óvatosan.

Csicsóka könnyedén félrehajtott egy deszkát, s kibújít. Már régen kitapasztalta, hogy melyik mozog, s hogy hol lehet vészkijáratot csinálni. Megsimogatta a komondort, majd lehajolva belekapaszkodott a szőrébe. Apró, finom lökésekkel, szőrhúzásokkal irányította a kutyát. A komondor nagyon ügyes volt, lustán az asztalhoz cammogott. Ott megállt. Csicsóka gyorsan lekapta a levelet, és az ingébe dugta. Majd a komondor visszacamogott a fáskamrához.

Csicsóka megsimogatta, s gyorsan bebújt, visszaigazítva a deszkát. Majd kinyúlt, és kicsit meglökve, elküldte a komondort. A komondor visszasétált a diófához, és ott leheveredett.

Riminyák fél szemmel megnézte a sétálgató komondort. Majd érdeklődve mind a két szemével megvizsgálta, s így szólt hozzá:

– És ha kékre festenélek? Gyönyörű nagy kék komondor lennél! Na? Még gondolkozhatasz rajta!

A komondor a nyelvét kinyújtva lihegett. Barátságosan nézett vissza Riminyákra.

Csicsóka csokoládét majszolva elolvasta a levelet. Majd hosszasan eltöprengett az új helyzeten. „Azért fura! – tűnődött. – Válaszolt, de a gyerekről egy szót se írt. Mi történhetett? Mert hogy felvette a kapcsolatot a gyerekrablókkal, ez kétségtelen. Ezt bizonyítja a levél is. Meg az is kétségtelen, hogy ifjabb Zomberekly a moszkítófogságában van. Vagyis a gyerekrablás megtörtént. Az is lehet, hogy ennyire óvatos! Mindenesetre jó jel, hogy elküldte ezt a levelet. És nem szolt a rendőrségnek. Meg kell várni az újabb fejleményeket.”

Kóró a nagy gesztenyefa mögé toltá Pancát a tolókokcsival. Nyakukat nyújtogatva leselkedtek. Panca a kezét rázta, reszkettette, mintha légnyomást kapott volna. Ez is az álcázáshoz tartozott, hadd lássák, hogy komoly beteg.

– Tolj kijjebb! Nem látok semmit! – súgta Kórónak.

Kóró kijjebb toltá az árnyékból, megálltak a napsütésben, és megbűvölve nézték az ablakot.

– Látod? – kérdezte Panca.

– Látom! – suttogta Kóró vigyorogva.

– Kitétte! Mégis kitétte! Megtört a jég! – örvendezett Panca, és még gyorsabban rázta a kezét.

Észre se vették, hogy egy terebélyes asszonyság állt meg mellettük, és szánakozva nézte Pancát. Majd szigorúan összeráncolta a szemöldökét, és ráförmedt Kóróra:

– Nem szégyelli magát! Képzett ápoló léteére kitolja a tűző napra! Nem látja, hogy reszket a keze? Szegénykém! Az én drága uram is így halt meg.

És kitörölt egy könnycseppet a szeme sarkából.

Kóró összeresztett, s nekiiramodott, sebesen, pánikban toltá a tolókokcsit, hogy az csak úgy ugrált-zötyögött a köveken.

A terebélyes asszonyság megfenyegette a menekülő Kórót.

Kóró kezéből egy döccenőnél kiugrott a fogantyú, a tolókokcsi imbolyogva elszabadult, magától futott, gurult a lejtőn. Panca kétségbeesve egyensúlyozott, hogy fel ne boruljon. Végre Kóró feleszmélt a bénultságból, utolérte a tolókokcsit, és keményen megmarkolta a fogantyút. Majd pihegve megtörölte a homlokát.

Panca a fejét tekergette, nem látott jól a félrecsúszott pólyától.

– Elment már az a hadiözvegy? – kérdezgette idegesen.

Kóró még mindig sebesen rohanva, futtában körülnézett.

– El.

– Akkor lassíts! Ne rendezzünk itt futóversenyt!

Kóró lassított, majd megállt egy kicsit, hogy megtörölje a homlokát, és kifújja magát. Panca a saját kezét bámulta.

– Nézd! Magától remeg a kezem! Úgy felidegesített ez a hadiözvegy.

Kóró megnézte Panca magától remegő kezét, s részvevő hangon tanácsolta:

– Gondolj másra! Akkor majd eláll.

Nagy lélegzetet vett, s rendes ütemben toltá tovább a kocsit.

– Menjünk haza! Menjünk haza! – suttogta.

De Panca leintette:

– Nyugi! Előbb még körülnézünk. Toljál szép nyugodtan! Ne mint egy örült!

Odaérték a tér sarkához, mikor csődületet láttak. Emberek álltak sorba, és mindegyiknél volt egy kutya.

– Mi az? – kérdezte Panca.

Kóró a nyakát nyújtogatta, megnézte, mi van a csődület elején.

– Ketreckocsi – közölte Pancával.

– Tolj oda! – adta ki a parancsot Panca.

Óvatosan közelebb mentek, s tágra nyílt szemmel bámészkodtak. A tér sarkában, a fák alatt egy nagy ketrekcocsi állt. Egy-két ketrecben volt lakó is, dühösen csaholt egy-egy kutya. A ketrekcocsi tetején nagy tábla volt:

alsó-kukucsi állatszépségverseny

Kóró meglepetésében nagyot füttyentett.

– Te érted? – szólt le Pancának. Panca vigyorgott a pólya alatt.

– Értem – suttopta. – Óriási! Tolj oda előre!

A ketrekcocsinál a szemüveges titkárnő állt egy jegyzetömbbel a kezében. Sorban felírta az átvett kutyákat, s egy másolatot adott a tulajdonosoknak elismervényképpen. Nagy sor állt a ketrekcocsi előtt, férfiak, nők, gyerekek, öregek. Álltak türelmesen, s pórázon tartották vagy az ölükben fogták a kutyákat. Volt ott mindenféle kutya, kicsi, nagy, fajtiszta és torzonborz korsz. Ugattak, csaholtak, morogtak, vicsorítottak.

Kóró a sor végére tolt a kocsit. Panca remegő hangon érdeklődött.

– Mi van itt?

Egy nyugdíjas válaszolt neki, egy kis kócos kutyát szorongatva a karjában:

– Itt lehet benevezni.

Panca felszólt Kórónak:

– Gyerünk előre!

Kóró lavírozott a kutyák között. Egy harcias asszony rá is kiáltott:

– Álljanak a sor végére!

Kóró udvariasan szólt vissza, de nem állt meg.

– Mi csak érdeklődünk. Helyet a betegnek! Helyet a betegnek!

A kutyák ijedten spricceltek szét a tolókosci elől. A tulajdonosok morogtak, mikor megbökte őket a kocsi, de mikor ránéztek Panca bekötött fejére és remegő kezére, elhallgattak. Utat engedtek a szemmel láthatóan súlyos betegnek.

Végre odaérték a szemüveges titkárnőhöz. Panca megszólította a kocsiból:

– Érdeklődni szeretnénk...

A titkárnő ideges volt, elutasítóan válaszolt, oda se nézve:

– A hangosbemondó majd mindent bemond újra. Félóránként. Tessék meghallgatni!

De Panca nem tágított. Felfüttyentett Kórónak, hogy tolja még közelebb.

Előttük egy öregember állt, egy pulit szorongatott a kezében. A titkárnő felírta az adatokat.

– Neve? A puli neve! Kora? Fajtája?

– Ruzsa Sándor. Kétéves. Fajtiszta! Vagyis puli! – mondta büszkén az öregember.

A titkárnő felírta az adatokat, a másolatot odaadta az öregnek, majd az egyik üres ketrecre mutatott.

– Oda tegye!

– Nem huzatos? – aggodalmaskodott az öreg. Majd a ketrechez tartotta a pulit. – Na ugorj, Sándor! Aztán nyerjél!

Kóró hivatalos hangot ütött meg, szigorúan és egy kicsit tompán szólt az arcát fedő maszk mögül:

– Kérem szépen, mi az esztékától jöttünk! Mit kell csinálni az ebbel, ha idehozzuk?
Fürdetés, mosás?

A titkárnő végre feléjük fordult, megnézte a bepólyált fejű Pancát és az álarcos Kórót.
Nyájásabb lett rögtön.

– Semmit se kell csinálni, csak ide kell hozni. A tanács hivatásos állatfodrászokat kért fel.
Művészeket! Majd azok foglalkoznak az ebekkel. Tessék csak hozni nyugodtan a kutyát!

Kóro megköszönte a felvilágosítást, megfordította a tolókcocsit, és teljesen szétzilálva a sort,
kievickéltek a tömegeből. Eleget hallottak.

Átvágtak a téren, a tűző napon nagyon melege volt Pancának, csörgött róla a verejték.
Cibálta, tekerte lefele a fejéről a pólyát, mikor a terebélyes hadiözvegy rajtuk ütött. Kiugrott
egy fa mögül, és keményen szidalmazta Kórót:

– Nem látja, hogy mit csinál az a szegény hadirokkant?!

Kóro tétován széttárta a karját,

A hadiözvegy a tolókcocsihoz robogott, biztos kézzel újra befáslizta Panca fejét, jó szorosra
húzta a pólyát.

– Így ni! Szegénykém, biztos rohama volt! Azért akarta levenni a pólyát. Az én uram is így
csinált.

Majd hátba vágta a vállát vonogató Kórót.

– Azonnal tolja haza a beteget! Indulás!

Kóro megmarkolta a fogantyút, s hatalmas léptekkel nekiiramodott. Ugrált, zötyögött a
tolókcocsi, míg végre egy csendes mellékutcában megálltak, kifújták magukat.

– Átkozott özvegy! – dühöngött Panca, s letépte a fejéről a pólyát. Remegett a keze, nem
akart elmúlni a remegés. Megmutatta Kórónak. – Nézd, megint magától remeg a kezem!

– Ne gondold rá, majd elmúlik! – motyogta Kóro.

Panca dühösen kimászott a tolókcocsiból, s gyalog mentek hazáig. Zsebre vágta a kezét, hogy
ne lássa senki a remegést. A foga között mormogott:

– Én hozom itt a legnagyobb áldozatot!

Kóro is leoldotta az arcáról a maszkot, s vállát vonogatva követte Pancát a tolókcocsival.

TIZENHATODIK FEJEZET

Csicsóka megint eltűnik

A tolokocsi az udvar közepén virított, bele volt dobálva a pólya, a fehér köpeny és a gézdarab.

Panca és Kóró a diófa alatt, a hűvösben sugdolóztak. Panca megnyugodva törölgette a homlokát egy nagy kockás zsebkendővel.

Fent meglebbent a függöny, kinyílt az ablak, Gizi néni nézett ki kerek szemmel, s nagy hangon megkérdezte:

– Minek hozták elő az uram tolokocsiját?

Kóró válaszolt kapásból, nagyot ordítva:

– Hadd süsse a nap. Így nem esik bele a moly.

Gizi néni sértődötten becsukta az ablakot, behúzta a függönyt.

Pancáék folytatták a pusmogást:

– Láttad, nem?! Kint volt a jel!

Kóró elragadtatva sziszegett.

– Láttam! Ezzel a két szememmel! Ssz!

Panca felemelte kövér mutatóujját, mint egy professzor.

– Vagyis?

Kóró megbűvölve nézte a kövér mutatóujját. Nagyokat nyelve bólintott, hogy folytassa.

Panca oktató hangon folytatta:

– Vagyis hajlandó tárgyalni az ismeretlen gyerekrablókkal!

– Hajlandó! Ssz! – sziszegett Kóró.

Panca a mutatóujjával a homlokát dörzsölte.

– Ugyanakkor meghívott minket mint állatfodrászokat.

Kóró bizonytalanul Riminyákra mutatott.

– Ő az állatfodrász.

Panca legyintett.

– Az mindegy! Együtt sírunk, együtt nevetünk. Vagyis választhatunk! – És újra felemelte a mutatóujját.

Kóró nézte az orra előtt táncoló kövér ujját.

– És mit választhatunk? – kérdezte.

Panca ravaszul elmosolyodott. Apró malacszeméi összehúzódtak.

– Hát ez az! Azt választhatjuk, hogy mint ismeretlen gyerekrablók vagy mint ismert állatfodrászok jelenünk meg.

– Hol? – kérdezte Kóró.

– Az engedélyért! Zombereky Tivadarnál, te féleszű!

Kóró nem sértődött meg, egy nagyot sziszegett, hogy érti, minden világos.

– És mit választunk?

Panca újra a homlokát masszírozta.

– Ez a második nagy kérdés! Az apa szívére hassunk, vagy a hivatalnok eszére? Háború vagy béke? Bár Zombereky kitette a fehér zászlót...

– Serleget – kotyogott közbe Kóró.

Panca legyintett.

– Persze. Vagyis megadja magát! Ez a lényeg! De mi a jobb nekünk? He?

Kóró a fejét rázta, hogy ő nem tudja.

– Mondd meg te!

Panca összeráncolta a homlokát, ravaszul összehúzta apró malacszemét.

– Valami azt súgja, hogy jobb, ha az állatfodrászbuliba szállunk be. Összemelegszünk, összehaverkodunk Zomberekével, és itt az engedély! A másik tervet szépen elejtjük. Hipp-hopp! Nem is hallottunk róla. Kóró a fáskamra felé nézett.

– És mi lesz a gyerekekkel?

Panca hátradőlt, az állat vakargatta, s közönyös hangon mondta, mint aki egy kiló krumpliról beszél a piacon:

– Ja, a gyerekekkel? Hát visszaadjuk az apukájának. Minél gyorsabban! Volt, nincs, nem is láttuk!

Csicsóka a homlokát ráncolta erre a megjegyzésre. Végig hallgatózott a fáskamrából. S hallott is minden szót, a cirkuszosok nem nagyon törődtek vele. „Vissza akarnak adni? – morfondírozott Csicsóka. – Nem jó! Akkor minden kiderül!”

Tovább törte a fejét, hogy mit csináljon. Majd halványan elmosolyodott. „Hát akkor egy kicsit most én tűnök el. Csicsóka, a kámfor!”

Halkan odafütyentette a komondort, félrehúzta a deszkát, kimászott a fáskamrából, és a komondor takarásában, négykézláb kiaraszolt az udvarról.

Senki se vette észre, csak Riminyák bámult eltűnődve a komondor után. Majd kicsit bánatosan motyogta a lavórban álló kutyának:

– Meggondolta. Nem akar kék lenni. Hát ha nem akar, nem akar. Pedig milyen szép lett volna, kék komondor!

Panca egy hatalmasat ásított, majd odavetette Kórónak.

– Hozd elő a gyereket! Keféld le a ruháját, fésüld meg, kicsit kiokítjuk, hogy csak vice volt az egész, és mehet.

Kóró sziszegett egyet, majd heherészve elindult a fáskamra felé.

Kerülgette, félrerugdosta a heverésző kutyákat. Egy pillanatra megállt a lavór előtt, amelyben Riminyák mosott egy kutyát. Elfintorította az orrát.

– Pfuj, de büdös!

Levette a fáskamra eresze alól a kulcsot, beleillesztette a zárba, kinyitotta, és mézesmázos hangon beszólt:

– Kisfiú, gyere ki! Vége a nyaralásnak! Hazamész az apukádhoz! És ne felejtsd el, hogy mi jól bántunk veled. Vice volt az egész, hehe, ugye, milyen vicces? Te elvesztél, és mi megtaláltunk. Ezt ne felejtsd el megmondani az apucikádnak! Na gyere, megfésüllek szépen...

A fáskamrában csend volt, Kóró benézett a félhomályba, erőltette a szemét, pislogott.

– Na gyere elő szépen! Elég a bújócskából!

Most sem válaszolt senki. Kóró bement, kicsit bambán megállt, körülnézett. Még nem esett le neki a húszfilléres, még nem hitt a szemének. Arcán még ott volt a mosoly, szemével végigpásztázta a sarkokat. Senki. A mosoly lehervadt, dühödten turkált, kutatózott, felforgatott mindent, ládát, vödröt, kosarat. Végigtapogatta a falat, nem találta meg a nyílást. Majd teljesen hülyén belebámult egy befőttesüvegbe, s belemorogta.

– Itt sincs!

A fáskamra ajtajába állt, kezében a befőttesüveggel.

– Eltűnt! – suttogta. Megköszörülte a torkát, és végre hangosan is kimondta: – Eltűnt!

Panca felhúzott szemöldökkel nézte Kórót meg a befőttesüveget.

– Hogyhogy eltűnt?

– Eltűnt – ismételte Kóró bambán.

Panca is a fáskamrához rohant, bement, körbejárta a kamrát, kijött.

Kóró az ajtóban suttogta.

– Én már mindent megnéztem.

– Tedd már le azt a hülye befőttesüveget! – mordult rá Panca.

Kóró bedobta a fáskamrába a befőttesüveget, az üveg halkán csilingelve összetört.

Panca Riminyákra ripakodott.

– Nem láttál semmit? Nem láttál kimenni senkit?

Riminyák komoran lógatta a fejét.

– De – morogta a lavórba. – A komondort.

Kóró hirtelen megugrott, a kapuba rohant, és füttyült eszeveszetten. A komondor szolgálatkészen visszacammogott, és megállt várakozóan az udvaron.

Kóró nézte megzavarodva a komondort, majd idegesen legyintett.

– Hm! Jól van. Semmi, semmi...

Riminyák örvendezve, kedveskedve üdvözölte a visszatért kutyát. Cuppogott neki, ciccegett, füttyögött.

– Hát visszajöttél? Mégiscsak szeretnéd, ha kékre festenélek?

Panca teljesen kiborult a jelenetre, felemelte a lábát, és nekifutásból bele akart rúgni a komondorba. De az utolsó pillanatban lefékezett, megszólalt benne az életösztön, hogy túl nagy ez a kutya.

Panca tájékozva rázta az öklét a kutyák felé, s dühösen kiabált:

– Se gyerek, se engedély! Csak egy csomó rohadt kutya!

Majd megállt, és komoran nézett a társaira.

– Hogy állunk most Zomberek Tivadar színe elé?!

Ám a társak nem válaszoltak, ijedten pislogva nézték a dühöngő Pancát. Panca kitérte a nagy kaput sarkig, a fáskamrához rohant, felkapott egy lécet, és ordítózva kergette ki az állatokat:

– Ki innen! Kifelé! Véget ért a fodrászat. Ki innen, ronda dögök! Nincs több mosás! Nincs több festés! Kifelé mind! Menjetek haza!

Kóró is felkapott egy lécet, és körbefutkosva az udvaron, segített Pancának kizavarni az állatokat.

Riminyák komoran lógatta a fejét, teljesen összeroskadva ült a lavór mellett. A szappanos vízbe motyogta:

– Én megmondtam, én megmondtam! Az állatfodrászattól mindig baj lett.

Az állatok mekegve, bölgve, ugatva zúdultak ki a kapun, végigrohantak az utcán kavargó, színes csapatban, mint egy megáradt folyó. Majd letértek, szétszórtak a mellékutcákon, ment ki-ki haza a gazdájához. Csak a felvert por remegett még puha fátyolként az utcában.

Panca becsukta a kaput. Hátát nekitámasztotta belülről, nagyokat lélegzett, lassan lecsillapodott. Dacosan kiáltotta a kiürült udvarnak:

– A harcot nem adjuk fel! A küzdelem folytatódik!

Csicsóka slattyogott az utcán, szeplős képe ragyogott, vigyorogva nézett körül, mint egy frissen szabadult fogoly vagy egy utazó, aki most tért haza a távoli földrésről. Megbámulta a százszor látott kerítéseket, házakat, kókadtt lombú fákat. Más volt, hiába, más volt minden! Vagy ő változott meg? Vigyorogva eltűnődött ezen. Hát tény, hogy egy csomó minden megváltozott, még a napsütés is más, a nyár is más, és a vakáció is más!

És oly hirtelen történt az egész, mintha gyorsvonatként robogna az idő. Vigyorogva eltűnődött a rohanó időn is.

Majd letért a villamosvakvágány felé, végiglépkedett a kátrányillatú talpfákon. Mikor az örbódéhoz ért, körülnézett, de nem látott senkit. Csend volt, nyár volt, a fák között remegett a meleg levegő. Beült a bódéba, és összeráncolt homlokkal végiggondolta az eseményeket.

Félhangosan motyogta bele a nyári levegőbe:

– Ez az! Most jól össze van keverve minden. De majd Csicsóka szépen kibogozza!

A poros lombú fák bólogattak, s mintha suttogtak volna: „Bogozd, Csicsóka!”

De Csicsóka nem figyelt most semmiféle suttogásra, a saját gondolataival volt elfoglalva. „Először is, nézzük, mi a nagy helyzet? Az a nagy helyzet, hogy eddig simán és olajozottan

ment minden! A cirkuszosok bekapták a horgot, elrabolták őt, Csicsókát. Igen ám, de itt rögtön meg is állt a dolog, mert Zombereky Tivadar a füle botját se mozgatta. Vagyis el kellett rabolni az igazi gyereket is. Ez is simán ment. Vagyis meg kellett mozgatni Zombereky Tivadart. Ez is sikerült, vagyis Zombereky Tivadar is bekapta a horgot és hajlandó volt tárgyalni a gyerekrablókkal. Ekkor azonban közbejött valami!”

Csicsóka megnézte a poros lombú fákat, felnézett a kéklő nyári égre. A lombok lassan remegtek, az ég tündöklően kéklött. De nem válaszoltak.

Csicsóka visszamerült a gondolataiba.

„Mégpedig az jött közbe, hogy Zombereky nem a gyerekről akart tárgyalni. Hanem az állatfodrászatról. És a cirkuszosok irányt változtattak. Átnyergeltek az állatfodrászatra. És vissza akarták adni a gyereket.”

Csicsóka töprengve bólogatott. Mint aki pontot tesz egy mondat után. „Világos, hogy engem nem adhattak vissza, mert akkor minden kiderül. Vagyis le kellett lépni. Ez eddig rendben van. És most jön a gubanc. Se gyerek, se engedély!”

Csicsóka újra megnézte a fákat, az eget, nézte, de nem látta. Erősen törte a fejét.

„Mi a következő lépés? Vissza kell adni a valódi gyereket, vagyis ifjabb Zombereky Tivadart.”

Előszedte a füzetét, és a térdére fektetve egy levelet írt a moszkítóknak: „Vissza kell vinni ifjabb Zombereky Tivadart!”

Összehajtogatta a kitépelt füzetlapot, megcímezte: A moszkítóknak.

Egy pillanatig még eltűnődött. „Én mindenesetre a háttérben maradok, így jobban tudom irányítani az eseményeket.”

Kilépett az őrbódéból, elsétált a sínek mentén. Meglátta a múltkori kis dugót, a távolban nagy buzgón vakarta a sínről a rozsdát, és egy zacskóba gyűjtötte.

Csicsóka füttyentett neki. A kis dugó felnézett, és azonnal odarobogott. Csuda lelkes volt, és ez nagyon jól esett Csicsókának. Ez is a változáshoz tartozott. A tér, a gyerekek egy pillanat alatt tudomásul vették az új helyzetet, azt, hogy Csicsóka valaki lett, és szolgálatkészen és örömmel alkalmazkodtak hozzá.

A dugó lefékezett előtte. Lelkendezve köszönt:

– Szia, Csicsóka! Parancsolj, Csicsóka! Hozzak valamit? Vigyek valamit?

Csicsóka egy röpke vigyorral nyugtázta a lelkesedést. Majd komolyan ezt mondta:

– Egy levél a moszkítóknak. A nagyapámnál vannak. De senkinek egy szót se! Azt se, hogy engem itt láttál!

A dugó átvette a levelet, nagy komolyan bólintott.

– Rohanok!

S apró lábán elhúzta a csíkot.

TIZENHETEDIK FEJEZET

Visszaviszik ifjabb Zombereky Tivadart

A dugó lefékezett a nagypapa házánál. Befütyölt a moszkítóknak. Mutogatta a levelet.

Karesz ballagott oda a kerítéshez, átvette a levelet.

– Ki küldte?

– Titok! – mondta a dugó.

– És hol tartózkodik most az a titkos feladó? – eresztett meg egy keresztkérdést ravaszul

Karesz.

De a kis dugó összeszorította a száját, megrázta a fejét.

– Az is titok! – mondta végül, és elrohant.

Karesz megvonta a vállát, és elolvasta a levelet. Halkan sziszegett a többinek. A moszkitók odamentek.

– Mi van? – kérdezte Ricsi.

– Levél – suttogta Karesz, félszempemmel a kiskutyával játszadozó ifjabb Zomberekyre pislogott. – Vissza kell vinnünk ezt a nyavalyás túszt!

Ifjabb Zombereky Tivadar barátságosan visszamosolygott a moszkitókra, s nyalogatta a fagyaltot. Mert igen, kapott fagyaltot, vízipisztolyt, táskarádiót és kiskutyát. És nagyon élvezte a fogságot.

– Mi újság? – kiáltott oda vidáman a kerítés mellett álldogálóknak.

Karesz a fogát csikorgatta. Mindig felment a vérnyomása, ha a túsza nézett. De most megerőltette magát, és egy tigrismosolyt préselt az arcára.

– Visszaviszünk, te túsza! Vége az ingyenfagynak!

Ifjabb Zomberekyt nem lehetett kihozni a sodrából, nyugodtan mosolyogva végignézte a moszkitókat.

– Már százszor is megszökhettem volna! – jegyezte meg.

Majd a torzan mosolygó Kareszra nézett, s apró, gúnyos fények villogtak a szemében.

– De ilyen piszkos ingben nem mehetek vissza. Ki kell mosni, ki kell vasalni.

Ez szabályos horogütés volt, és jól is ült. Karesz meggörnyedt, a fejéhez kapott, és kétségbeesve dörzsölgette.

– Megőrülök!

Ricsi azonban eltűnődve nézte a túsza, majd így szólt:

– Igaza van. Így nem vihetjük vissza.

Karesz felnyögött, két kezével a kopasz fejét fogva ugrált a kerítés mellett.

– Hát itt már mindenki megőrült?!

De Ricsi leintette:

– Hagyd abba a táncolást!

Majd a moszkitókhoz fordult, halkán kiadta az utasításokat:

– Jóska, hozz mosóport, nálatok nem veszik észre, úgyis annyit mossák a pelenkát.

Jóska bólintott, és kiügetett az udvarról.

– Zotyó, hozzá vasalót!

Zotyó is kiügetett az udvarról.

Ricsi Kareszra nézett komolyan, szigorúan.

– Te vigyázol addig rá. De semmi túlkapás! Semmi ütlegetés! De azért az utolsó pillanatban meg ne szökjön!

Karesz komoran nézett a földre.

– Ne félj, nem szökik meg!

Ricsi suttogva folytatta, hogy ne hallja a túsza:

– Én addig elugrok Csicsókához a fáskamrába. Mindjárt jövök.

Karesz bólintott, a lépcsőhöz ballagott, leült ifjabb Zombereky mellé, átölelte a vállát, finoman, de erősen.

– Na, te túszt! Hallgassuk együtt a rádiót!

Majd Ricsire nézett, hogy így jó? Ricsi elnevette magát, legyintett, és kivágatott az udvarról.

Ricsi lelassított Gizi néni kertjénél, leguggolt, és belesett a kerítésen.

A kertben csönd volt, baljós nagy csönd.

Ricsi ámulva nézegetett befelé. Nem látta az állatokat, a kert üres volt. Meresztgette a szemét tovább, de nem látta a cirkuszosokat sem. Felállt, a kertkapuhoz somfordált, s megnyomta a kilincset. A kapu kinyílt, Ricsi dobogó szívvel bement a kertbe, felnézett az ablakokra, de az ablakok csukva voltak, és vastag függöny fedte őket.

A fáskamrához osont s bepisszegett. Fülelt, nem jött semmi válasz. Kinyitotta az ajtót, s besuttogott:

– Csicsóka! Én vagyok itt, Ricsi!

Majd belépett a félhomályos kamrába, és döbbsen megállt. Csicsóka nem volt sehol!

Hirtelen megfordult, kivágatott a fáskamrából, a kertből, s futott a moszkítókhöz. Fejében egymást kergették a gondolatok. „Mi lehet Csicsókával? Hova tűntek az állatok? Hova mentek a cirkuszosok? Csak nincs valami baj?!” Erre a gondolatra megtorpant és megállt. Majd eszébe jutott a levél. „Nem lehet baj, hiszen most kaptuk a levelet. S abban csak az volt, hogy vissza kell vinni a túszt.”

Lassú léptekkel újra elindult, nyugtatgatta magát. „Nyugi! Csak semmi pánik! Csicsóka él és egészséges, és tudja, hogy mit csinál! Végre kell hajtani az utasítást, és majd jelentkezik, ha van valami.”

Azután megint eszébe jutott valami. „Elnézek a ládához!” Újra átcsapott ügetésbe, és elfutott a térére. Átvágott a játszó gyerekek között, és a bokrokhoz ment.

A bokrok mögött csönd volt. A ládán ott lógott a lakat. Karesznál volt a kulcs, Ricsi körbejárta a ládát, bekopogott, majd halkán beszólt:

– Csicsóka, itt vagy?

A láda nem felelt, Ricsi hallgatózott még egy kicsit, majd ki vágatott a térről.

Mikor visszaért a kertbe, már nagy sürgés-forgást talált. Egy pillanatra megállt, és vigyorogva nézte a kerti jelenetet.

Ifjabb Zombereky Tivadar félmeztelenül ült a lépcsőn, hallgatta a rádiót, simogatta a kiskutyát. Jóska egy lavórban mosta, lötykölte az inget, Karesz egy kancsóból öntötte a vizet hozzá. Zotyó egy faszenes vasalót lóbált, nagy füstcsíkokat húzott a levegőbe, mint egy szuperszonikus repülőgép.

– Mi van? – nézett rá Karesz.

– Semmi különös! Minden rendben! – felelte Ricsi. Nem akarta felbolygatni a moszkitók lelkivilágát.

Jóskához fordult.

– Ez milyen vasaló?

Zotyó a vállát vonogatta.

– Faszenes! A nagymamámé. Csak ezt tudtam elhozni. Még szerencse, hogy volt hozzá faszen.

Ifjabb Zombereky aggódva szólt oda, kicsit fölemelte a hangját, mint aki tisztában van vele, hogy most ő a helyzet ura:

– Ne lóbáld annyira, mert túl forró lesz a vasaló! És megpörköli az inget.

Zotyó úgy nézett rá, mint egy frissen kihalászott ebihalra. De azért lassabban lóbálta a vasalót.

– Jó. Majd lehelem!

Ifjabb Zombereky most az ingmosókat vette célba. Szigorúan szólt rájuk. Határozottan elszemtelenedett; ahhoz képest, hogy fogoly volt, nagyon is elszemtelenedett.

– A nyakára vigyázz! Óvatosan dörzsöld, mert kirojtosodik!

Jóska fölnézett a lavórból, megmarkolta az inget, s egy forró pillanatig az volt a vágya, hogy hozzávágja. Majd elmúlt a forró pillanat, s visszacsapta az inget a lavórba. Szétfröccsent a víz, Karesz fogcsikorgatva törölgette a képét.

Jóska dühösen mormogott:

– Jól van, vigyázok, te tús! Ha akarod, tisztába is teszek. Aztán megtörlöm az orrodat.

Majd az ingre nézett leplezetlen undorral.

– Hol lett ez ilyen koszos?

Ifjabb Zombereky nem törődött a fogcsikorgással meg a gúnyos megjegyzésekkel, tárgyilagosan válaszolt:

– Biztos aládában. Ahová bezártatok. Ahol kínoztatok. Ahol szenvedtem. Most csak mossátok ki szépen!

– Mossuk, te szenvedő! Nehogy sírva fakadjak! – morgott Jóska. – Ráncos lesz a kezem a sok mosástól. Mi vagyok én, mosónő?!

Ifjabb Zombereky legyintett, s Ricsire nézett.

– Beszéljess velem! Unatkozom!

De Ricsi letorkolta az elszemtelenedett túszt:

– Most nem ér rá Ricsi bácsi. Hallgasd a rádiót! De halkan! És viselkedj bátran, férfiasán, ahogy egy túsához illik! Használj ki minden percet, már nem sokáig leszel tús. És figyelj jól, hogy majd el tudd mesélni az unokáidnak!

Ifjabb Zombereky vigyorogva hallgatta Ricsit, majd hátradőlt a lépcsőn, és tüntetően napozott.

Jóska felmutatta az inget Ricsinek.

– Gyere, nézd meg! Szerintem már tiszta. Nincs több mosópor.

Ricsi odament, megnézte az inget.

– Tiszta. Ennél már úgysem lesz tisztább. Rázzuk ki belőle a vizet, aztán lehet vasalni!

Megfogták az ing két végét, és kirázták belőle a vizet.

Karesz felemelte a lavórt, vitte hátra a kerítéshez. Odaszólt a napozó túsához:

– Nem akarsz lábat mosni? Itt a finom mosóvíz!

A tús kinyitotta a félszemét, és megvetően szólt vissza:

– Reggel már mostam lábat. Én minden reggel és minden este megmosom a lábam. Nálunk ez a szokás!

Karesz felhördült, mint egy megsebzett tigris.

– És azt hiszed, más nem szokott lábat mosni? Én például délben is szoktam, meg délután is! Az én lábam olyan tiszta, hogy enni lehet vele!

Dühödten a kerítésre öntötte a mosóporos vizet. A lécek között a víz hártványosan megfeszült, mint mikor szappanbuborékot fújunk, s színesen csillogott, ahogy a fény átvilágította. Karesz gyönyörködve nézte, elszállt a mérge. A hártványk elpattantak, Karesz kimosta a lavórt a kútnál.

A vizes inget egy ágra terítették, Ricsi és Jóska kihozta a konyhaasztalt, letörölték. A tús rendületlenül napozott a lépcsőn, lehúzta kicsit a fejét, mikor kihozták a konyhaasztalt.

Zotyó lóbálta a vasalót, felemelte, bele-belefúj. Ilyenkor apró szikrák táncoltak ki a lukakon.

– Jöhet az ing! – mutatott az asztalra.

Leterítették az inget, Zotyó ráhelyezte próbaképpen a vasalót. Gőz csapott fel, a vizes ing sistergett. A moszkitók körülállták az asztalt, és izgatott hangon tanácsokat osztogattak Zotyónak.

– Először a nyakát – mondta Jóska.

– Nyugi! – felelte Zotyó. – Először átmegegyek az egészen a forró vassal, és megszáritom.

Azzal ráhelyezte a vasalót az ing hátuljára. Gőz csapott fel, a vizes anyag sistergett. Ricsi fintorogva szimatolt.

– Valami ég!

A többiek is szaglászta, szimatoltak. Zotyó ijedten a levegőbe emelte a vasalót.

A fehér ing hátán egy nagy barnás vasalóforma keletkezett.

Ifjabb Zombereky hisztérikusan visított a lépcsőről:

– Elégettétek az ingemet! Elégettétek az ingemet!

– Nyugi! – intette le Ricsi. – Majd szorosan mögéd állunk, és akkor nem látszik. Vasald tovább, de néha emeld fel!

Nem messze a Főtértől az egyik utcasarkon lopakodott, leselkedett Panca. Rongyos koldusruha volt rajta, kajla, szakadt karimájú kalapját mélyen a homlokába húzta.

Megállt a sarkon, körülnézett. Majd a nadrágjából kihúzott egy fehér botot. Feltett egy vakszemüveget. A fehér botot a karjára akasztotta, a kalapját szemérmesen a kezében fogva előrenyújtotta. A fejét egy kicsit hátravetette, mintha az eget nézné. Pontosan úgy nézett ki, mint egy vak koldus. A nagyobb hatás kedvéért egy kicsit remegtette a kalapot tartó kezét, és tartott egy-két hangpróbát.

– Adjatok szerencsétlen világtalannak! – rezgettette a hangját.

Nagyszerű álcázás volt! Senki emberfia nem ismert volna rá!

Kis idő telt el, a nyári levegő rezgett az üres utcában, mikor arra szerencsétlenkedett, somfordált Kóró és Riminyák is. Hát az ő álcájuk is elég érdekes volt! Kórón rövid tiroli bőrnadrág feszült, világított csupasz lába szára. Hetyke, pödört bajusz virított az orra alatt. Olyan volt, mint egy osztrák turista, akinek ellopták a poggyászát, és csak a nadrágja maradt meg. Meg persze a cipője! Mert zoknijá és inge nem volt. A nadrág fölött atlétatrikót viselt, a cipőben meg semmit.

Riminyák álcája is érdekesnek nevezhető volt, bár nem sok fantáziára vallott. A képe be volt kenve korommal, olajjal. S a homlokán egy madzagra erősített régimódi, zöld celluloid napellenzőt viselt. Olajos-kormos képe zöld fényben derengett az ellenzőtől, mint egy mélytengeri halnak.

A kifosztott osztrák turista és a mélytengeri hal túlment a vak kolduson. Panca dühösen sziszegett utánuk.

– Gyertek vissza!

Kóróék visszahátráltak, és megálltak a vak koldus előtt. A vak koldus az égnek tartotta a fejét, remegtette a kalapját, és félszájjal suttogva kiadta a parancsokat:

– Szóródjatok szét! Mászkáljatok! Figyeljete és hallgatózzatok! Nyomás, ti tyúktolvajok!

De a két cirkuszos nem mozdult, bambán álltak Panca előtt.

– Mire figyeljünk? – kérdezte Kóró bután. Panca idegesen förmedt rájuk.

– Dobjatok valamit a kalapomba! Hogy ne legyen feltűnő, hogy beszélgetünk!

Kóró a zsebében turkált, de nem talált semmit. Majd az egyik gombot leszakította a tiroli bőrnadrágról, és feltűnő mozdulattal beledobta Panca kalapjába.

Panca hajbókolva megköszönte a nadrággombot, és tovább suttogott félszájjal.

– Zomberekyre figyeljete! Meg a gyerekre, hátha itt kószál valahol! Meg a hangulatra! És külön menjete!

Majd Riminyákra mordult, odatartva a kalapot:

– Te is dobjál bele valamit! – és égnek emelte a fejét.

Riminyák bambán a kidagadó nadrágzsebébe nyúlt, kivett egy kis súlyzógömböt, s beledobta a kalapba.

A kalap azonnal kilyukadt, és a súlyzó Panca tyúkszemére pottyant.

Panca felszisszent fájdalomában, és fél lábon táncolt, sajtó tyúkszemét a másik lábához dörzsölgetve.

– Te istenbarma! Tűnj el innen!

Majd a súlyzóért lehajoló mélytengeri halat teljes erőből fenékbe rúgta.

Riminyák komoran egyenesedett ki, zsebre vágta a súlyzót, és sértődötten morgott Kórónak:

– Ő mondta, hogy dobjak bele valamit.

Panca abbahagyta a balettozást, az égre emelte a fejét, és a vakszemüveg alól dühösen bámult a ténferegve távozó társak után.

Parancsolóan sziszegett rájuk:

– Azt mondtam, hogy külön menjetek!

Kóró felcaplatott a járdára, Riminyák az út közepén ballagott, fejét komoran lógatva. Majd eltűntek a keresztutcában.

Panca nyugalmat erőltetett magára, remegtetta a kalapot, és figyelt a vakszemüveg alól.

Zombereky Tivadar loholt az utcákon. Szokásos napi körútját végezte, mert az volt a szilárd meggyőződése, hogy nem elég az irodában csücsülni, ki kell menni az életbe. Megvolt a szokásos útvonala és célpontja is. Ilyen célpont volt a Napsugár tábor ellenőrzése, az altiszti kard megszerzése a makacs öregtől és most legújabbán az állatszépségszűrés.

De most ideges volt, nagyon ideges, érthetetlen dolgok történnek vele és körülötte, homályos ügyekbe keveredett, és Zombereky Tivadar nem szerette a homályos ügyeket! Az idegessége meglátszott azon is, hogy a szokásosnál gyorsabban loholt, szinte száguldott az utcákon. S a megzavart lelkiállapotra utalt az is, hogy messze elkerülte a Napsugár tábort és a makacs öreget. Csak ügetett fel-alá az utcákon, azzal a halvány reménnyel, hogy hátha találkozik a titokzatos gyerekrablókkal.

Zavart lelkiállapotának tudható be, hogy nem volt elég óvatos, és figyelmetlenül beleszaladt a helybeli tűzoltó-zenekar karjába.

Régen dúlt már a harc közte és a tűzoltó-zenekar között. Zombereky Tivadar nem szerette a helybeli tűzoltó-zenekart, mégpedig annál az egyszerű oknál fogva, hogy nem ő találta ki, nem ő hozta létre, nem ő szervezte meg, hanem örökölte. Ugyanis a tűzoltó-zenekar már akkor is megvolt Alsó-Kukucson, amikor ő még az iskolapadot koptatta. Természetesen a helybeli tűzoltó-zenekar sem szerette Zombereky Tivadart, mégpedig azért nem, mert kitúrta őket a művelődési otthonból, ravaszul megnyirbálta a költségvetésüket, vagyis nem kaptak egy fillért sem, és úton-útfélen gúnyt űzött belőlük.

A zenekar mostohagyerekként kóválygott, lézengett Alsó-Kukucson, foghíjas telken próbáltak, muzsikáltak, ha nem esett az eső. Kotta nélkül, támogatás nélkül, kiteve az elemek dühének, esőnek, hónapok és az alsó-kukucsiak csöndes röhögésének.

Most is a fűvön ültek, szakadt-kopott tűzoltó-egyenruhában, s próbáltak.

A bombardonos vette észre az arra kóválygó Zombereky Tivadart. Abbahagyta egy pillanatra a trottyozást, és félszájjal odafütyentett a karmesternek.

A karmester szigorúan nézett vissza a fütyögésre, hogy mi az, megbolondult a kolléga? Mit fütyörészik itt? De a bombardonos izgatottan integetett a fejével, hogy nézzen csak hátra.

A karmester hátranézett, és azonnal kiugrott a járdára, s elállta a holdkórosan közeledő Zombereky Tivadar útját.

Zombereky Tivadar fölébredt, s reflexszerűen ki akart térni a karmester útjából. Ám a karmester résen volt, s újra elébe ugrott.

Zombereky Tivadar végigsimított a homlokán, és kedélyességet erőltetve megszólalt:

– Hehe! Próbálunk, próbálunk? Nagyon helyes, nagyon helyes! Itt a jó levegőn könnyebb a trombitát fújni!

A zenekar szúrós pillantásokkal nézett vissza rá a fűből. A karmester hangja komoran kongott. Felizgult állapotában megragadt egy-egy szónál, és kétszer-háromszor is elismételte:

– A kotta! A kotta! A kotta!

Úgy kattogott, mint egy megakadt daráló. Majd rántott egyet a fején, és folytatta:

– Hol a kotta? Megígérte, megígérte! Hol a kotta?

Zombereky ki akarta használni a karmester izgatottságát, és egy testcsellel jobbra ugrott. Ám a karmester résen volt, és rögtön elébe állt. Jobbra-balra ugráltak, hajlongtak. A karmester felemelte a hangját, és mindjárt folyamatosan beszélt, abbahagyta a dadogást:

– Szeretnénk egy hangversenydarabot megtanulni. És ahhoz kotta kell!

Zombereky Tivadar hirtelen megállt, elmosolyodott nyájasan, s ezzel teljesen megzavarta a karmestert, aki szintén megállt, és gyanakodva nézte a nyájasan mosolygó főelőadót.

Ennyi elég is volt Zomberekynek, egy pillanat alatt kicselezte a karmestert, s elrohant. Még visszakiáltott diadalmasan:

– Majd, majd, majd! Addig játsszanak hallás után! Lalalala!

A karmester csüggedten leengedte a karját, s a távozó, gúnyosan lalázó Zombereky után kiabálta a másik nagy szívfájdalmukat:

– És mikor játszhatunk a Hangos Hírmondóban? Mindig csak szavalat?!

Zombereky Tivadar megtorpant, mérges nyílként fúródott beléje a szavalás kifogásolása. De ő se maradt adós, gúnyosan visszakiáltott:

– Majd ha lesz kotta!

A karmester a földhöz csapta a pálcáját, s mérgében toporzékolva eljárt rajta egy csárdást.

Zombereky Tivadart felébresztette a párviadal, magához tért, lelki egyensúlya helyreállt, léptei lelassultak, peckessé váltak. Újra mozgott az agya, száguldoztak benne a gondolatok.

Hangos Hírmondó? Nem is rossz ötlet. Hallja az egész város. Ott kell bemondani! Ott kell üzenni! Ez az! Világos! Tettre fel!

A Főtér felé kanyarodott csillogó szemmel, zakatoló gondolatokkal, s futtában automatikus mozdulattal pénzt dobott a vak koldus kalapjába.

Majd továbbsetett, de öt lépés után megtorpant. Csengett az agyában egy csengő, hogy valami nem stimmel.

De mégis Panca eszmélt hamarabb, hiszen már messziről felismerte Zombereky Tivadart. Egy pillanat alatt befordult a sarkon, és eltűnt. Úgyhogy mikor a tétovázó, csengető agyú Zombereky visszafordult, már nem látott senkit.

– Koldus?! Alsó-Kukucson?! – motyogta fordulás közben.

De mikor nem látott senkit, kétségbeesve megrázta a fejét, s gyorsan bekapott egy idegnyugtató tablettát.

Sokkal lassabb léptekkel haladt, a tablettát rágcsálva tűnődött, rászakadt a homály és a zűrzavar. Keserű lett a szája a tablettától, s csak egy gondolat kattogott az agyában:

„Bemondani a Hírmondóban.” Fáradtan ismételte, nehogy kimenjen a fejéből.

TIZENNYOLCADIK FEJEZET

Két elrabolt gyerek a helyszínen

A bőrnadrágos Kóró egy fának támaszkodott, unottan rágcsált egy falevelet. Mikor összegyűlt a nyál a szájában, nagyot sercintett, és érdeklődve nézte, hogy zöldet köpött. Néha lustán körbepislogott, de nem látott semmi rendkívülit, az emberek mászkáltak az utcán, a macskák sompolyogtak, a kutyák lihegve, kinyújtott nyelvvel ügettek. Felbámult a fára is, meglátta a lombok közé rejtett hangszórót, de már nem csodálkozott rajta, megszokta ő is, mint az alsókukucsiak.

Tovább bámészkodott. De azért mégis összerezsent, mikor recsegve, susogva begerjedt a feje fölött a hangszóró, és bömbölve megszólalt:

– Virágos kert a költő szíve... Írta Petőfi Sándor.

Kóró megvonta a vállát, újra a fának támaszkodott, és hallgatta a szavalást. Zombereky Tivadar hangja ércesen zengett, így annál feltűnőbb volt, hogy néha egészen lehalkult, és suttogva egészen más szöveg hangzott el a verssorok között.

Kóró felfigyelt, mert azért ezt ő is megértette.

Így szólt a vers:

Virágoskert a költő szíve,
De másnak termi a virágokat...

S így szólt a suttogás:

– Kell a gyerek!

Majd tovább a vers zengő hangon:

És pillangó a költő lelke;
Szegény pillangó!...

És újra a suttogás:

– Nem szóltam a zsandároknak!

Majd újra a vers:

S a puszta kert s tépett pillangó
Eszébe sem jut senkinek talán,
Midőn élvezettel mereng a
Szegény költő martirkoszoruján.

Majd újra a suttogás:

– Várom a feltételeket!

Kóró föleszmélt, elvált a fatörzstől, s ügetve nekiindult, hogy megkeresse a társakat, és elmondja nekik a jó hírt.

De nemcsak Kóró eszmélt fel. A harangozó békésen fröccsözött az italboltban, mikor meghallotta a szavalást. Előkapta az óráját, megnézte, megrázta dühösen.

– Biztos megállt. A nyavalya törje ki!

Majd felpattant, kirohant az italboltból, felmászott a toronyba, és rángatni kezdte a harangkötelet. Éktelen harangzúgás töltötte be a levegőt. Az emberek megtorpantak, és csodálkozva nézték az órájukat, majd a tornyot, és idegesen csóválták a fejüket. Soha nincs egy perc nyugalom! Pedig amúgy milyen csendes kis város lenne!

Egyszer csak váratlanul abbamaradt a szavalás. A harangozó kifülett a toronyablakon, és diadalmasan nevetett.

– Én győztem! Végre egyszer én győztem!

Rántott még egyet-kettőt a harangkötélen, majd abbahagyta.

Kóró trappolt az utcákon, s Riminyákot találta meg elsőnek. Riminyák két nagy kosarat vitt, és egy kofa kinézetű asszony mögött baktatott. Kóró vigyorogva állapította meg, hogy a mélytengeri hal alkalmi fuvarát vállalt. Odapisszegett neki, Riminyák kérdően nézett vissza, de nem állt meg. Kóró dühösen integetett, hogy tegye le a kosarakat, és nyomás! Riminyák ingadozott, még tett egypár lépést, mikor Kóró melléje surrant, és a fülébe súgta az ingadozónak.

– Gyere! Megkapjuk az engedélyt!

Riminyák azonnal lerakta a két kosarat a földre, és elhúzták a csíkot. A kofa gyanútlanul battyogott tovább, de valaki utána szólt:

– Asszonyság! Nem a magáé a kosár?

Erre dühösen megfordult, és átkozódva rázta az öklét a megpuolt teherhordó után.

De ezzel egy cseppet se törődtek a cirkuszművészek, a fejüket tekergetve loholtak az utcán, keresték a vak koldust.

Egy vastag fatörzs mögül rájuk pisszegett Panca:

– Ne rohangáljatok, tökkelütöttek! Ide gyertek!

Beugrottak hát a fatörzs mögé, s Kóró izgatottan suttopta:

– Hallottad? A hangszóróban! Kell a gyerek! Bemondta.

Panca savanyú képpel lehűtötte a lelkendezőt.

– Hallottam. Jó vicc! De hol a gyerek?!

Erre nem tudtak mit mondani, zavarodottan bámulták a vak koldus rongyos kalapját, fekete szemüvegét.

– És az engedély? – mondta komoran Riminyák. Majd Kóróhoz fordult szemrehányóan. – Azt mondtad, hogy megkapjuk az engedélyt. Egy jó állást hagytam ott miatta. A kofa megígérte, hogy felfogad állandóra, ha beválok. Vihettem volna mindennap a kosarakat. És enni is adott volna!

Riminyák hangja keserű volt, nagyon keserű. Kóró a vállát vonogatta, Panca meg csendesen kuncogott a károgó erőművészen.

– Jól van, ne károgj, te kofák kedvence! Felejtsd el a zöldségeskosarat! Vár a porond. Vár a világhír. Nyomás! Majd előkerítjük azt a kölyköt, és becseréljük az engedélyre. Érzem, hogy közel vagyunk a célhoz. Csak óvatosan utánam! És nyissátok ki a szemeteket!

Elindult a fura csapat, osonkodtak a kerítéshez lapulva. Elöl ment egy vak koldus, fehér botjával tapogatva, utána egy tiroli bőrnadrágos, hátul meg egy olajos képű, zöld napellenzős ballagott a fejét lógatva.

Az egyik léckerítés mögül örült, vad ugatás hangzott fel: egy borzalmasan megnyírt, befestett kutya ugatott habzó szájjal, harapdálta a lécet, neki-nekilódulva próbált kiszabadulni. Egyike volt az állatfodrások áldozatainak, felismerte őket, és nem vitás, hogy bosszút akart állni.

Kóró rémulten megugrott, majd felborította a vak koldust, aki nem látott jól a sötét szemüvegben. Riminyák cuppogva csillapította a kutyát, aki a cuppogásra teljesen begerjedt, és az őrjöngés felső fokára hágott.

Kóró hátrasziszzegett.

– Ne uszítsd!

Riminyák a válla közé húzta a fejét, és a többiek után eredt.

De úgy látszik, ebben az utcában több megnyírt és befestett eb is lakhatott, mert a következő kerítésnél is felhangzott az örült, kerítésrapdáló ugatás. Majd a következőnél is. Így terjedt

kerítésről kerítésre, sőt a másik oldalon is felébredtek, szagot fogtak az áldozatok, s fülsiketítő kutyazenebona támadt a kis utcában.

Az állatfodrászok kerítéstől kerítésig ugráltak, menekültek. Kóró értetlenül kiáltotta oda az őrjöngő ebeknek.

– Pedig én ártatlan vagyok!

De a befestett, megnyírt kutyák nem tettek különbséget, egyformán vicsorítottak mind a hármukra. Panca nem látott jól a vakszemüvegtől, de nem merte levenni, nehogy lebukjon, mint vak koldus. Dühösen sziszegte a társaknak:

– Karoljatok belém! Karoljatok belém!

A bőrnadrágos tiroli és a napellenzős mélytengeri hal kétfelől belekarolt a vak koldusba, és kicsit felemelve a levegőbe, menekültek végig az utcán. A vak koldus reflexszerűen még így is kopogtatott a fehér botjával a földön, ami nagyon akadályozta a futást.

Vad, kerítés harapó csaholás kísérte őket végig.

Pancának még futás közben is járt az agya, kiadta a parancsot, túlordítva a kutyaugatást:

– Forduljatok már be!

Lihegve befordultak egy mellékutcába, de azonnal vissza is fordultak. Rémulten toporogtak, majd a kapálózó vak koldust cipelve az eredeti utcán futottak tovább.

Panca nem látott semmit a szemüvegtől, s nem értette, miért nem kanyarodtak be a mellékutcába. Dühösen szidta, átkozta a két menekülőt. De azok nem feleltek neki, csak futottak, és néha Kóró feljajdult:

– Jaj, anyucikám! Én ártatlan vagyok!

A mellékutcában ugyanis, ahová be akartak fordulni, különös menet vonult. Elöl ballagott a margarétás tehén, mellette ugrált a napos-holdas kecske, körülötte a kiondolált, oroszlánsörényű vagy éppen tökkopasz kutyák köröztek. A feldühödött tulajdonosok hosszú botokat ráztak, fenyegetőzve kiabáltak.

Az özvegy volt a vezérük és a hangadójuk, karjában tartotta a kipödrött bajuszú Rezsőkét.

Nem csoda, ha az állatfodrászok pánikba estek, s fejvesztve menekültek egy csendesebb utca felé, ahol lehetőleg nincsen semmilyen befestett vagy kiondolált állat.

A Főtér sarkában Zomberek Tivadar állt a ketreckocsi előtt, s elégedetten nézte a megtelt ketreceket. Zomberek Tivadar lelki egyensúlya újra helyreállt, bízott benne, hogy üzenete eljutott az érdekeltekhez. A többi már az ő dolguk. Ujját bedugva a dróthálón, becézgette a kutyákat.

– Pompás! Pompás! Kutyuli! Minden pompásan megy. Legalább ezzel a szépségversennyel nincs baj. Hehe! Ne nézz ilyen csúnyán! Na! Ez az! Mosolyogj! Te is! Te is!

Heherészve ugrált a ketrecek előtt, s biztatta a kutyákat. Már majdnem minden ketreceben tartózkodott egy-egy szépségversenyjelölt, morogtak, vakkantottak, vagy lustán elfeküdve lihegték. A ketrecek tágasak voltak, kényelmesek és tiszták. A helybeli kátéesz jó munkát végzett. „Majd meg kell dicsérni őket – futott át Zomberek Tivadar fején a gondolat. – Milyen pompás ketreckocsi! Országos körútra is lehet vele menni!”

A ketreckocsi valóban pompás volt. Egy teherautó platójára szerelték, csavarozták a ketreceket, a ketrecekre szép kis tetőt csináltak, hogy ne ázzon be. Zomberek Tivadar megnézte a másik oldalról is, majd bekukkantott a sofőrfülkébe, még az indítókulcs is a helyén volt. Elégedetten csettintgetett, s újra visszament a ketrecekhez.

Csicsóka leselkedett egy fa mögül, nézte a csettintgető Zomberekyt. Hóna alatt egy kis korcs kutyát szorongatott, nemrég édesgette magához, álcázás céljából.

Körülnézett, nem látott semmi gyanúsat. Komoly képet vágott, és odaballagott a ketreckocsihoz.

– Előre! Itt lesz a szépségverseny?

Zombereky megfordult, megnézte Csicsóka komoly arcát, majd leplezetlen utálkozással bámulta a korcsot. Foghegyről vetette oda, elutasítóan, s vissza is fordult rögtön a ketrecekhez:

– Úttörőknek csak őrsi felajánlás keretében lehet! Vidd már arrébb ezt a korcsot! Nem látod, hogy felidegesíti őket?!

Csicsókának nem volt több kérdeznivalója Zombereky Tivadartól, kicsámborgott a Főtérről. A sarkon elengedte a korcsot, letette a földre, és így szólt hozzá:

– Menj haza!

De a korcs megszerette Csicsókát, nem mozdult, rajongó szemmel nézett fel rá. Csicsóka egyszer-kétszer hessegette, de mikor látta, hogy a korcs nem moccan mellőle, megvonta a vállát.

– Ahogy gondolod. De meg ne bánd!

Sétált az utcán, nyomában a korccsal, jobbra-balra nézegetett óvatosan, hogy nem látja-e a moszkítókat vagy a gyerekrablókat. A háttérben akart maradni, éppen ezért nagyon ügyelt, figyelt, hogy idejében be tudjon ugrani egy fa mögé, vagy el tudjon tűnni egy mellékutcában.

A Napsugár tábor felé lépkedtek a moszkitók, gyűrött, bepizskolt ingben. Köztük lépkedett ifjabb Zombereky Tivadar frissen vasalt, tiszta ingben, kimosdott, rózsásra dörzsölt arccal, szépen megfésülve. A moszkitók szorosan közrefogták, különösen Karesz zárkózott fel hozzá egész közel hátulról. Ugyanis a frissen vasalt ing hátulján egy nagy vasalónyom feketedett, s ezt igyekezett eltakarni.

A Napsugár tábortól nem messze megállt a kis csapat. Utoljára még eligazították a túszt:

– Innen menj egyedül! – magyarázta Ricsi. – És lehetőleg ne fordulj meg, hogy ne lássák az inged hátulját. És senkinek egy szót se, mert megnyúzunk! Nem ismersz senkit, minket sose láttál! Eltévedtél és kész! És ha az inget fölfedeznék, mondd, hogy nekitámaszkodtál egy villanyoszlopnak, és belement a kátrány. Na indulj!

Ifjabb Zombereky Tivadar komoly képpel bólogatott az utasításokra, majd a Napsugár táborhoz ment, és becsöngetett a kapun.

A moszkitók elbújtak a sarkon, és a biztonság kedvéért szemmel tartották a hazatérési akciót.

A csöngetésre odajött a táborvezető, egy fertőtlenítő pumpát tartott a kezében. De nem nyitotta ki a kaput.

Ifjabb Zombereky Tivadar köszönt illedelmesen, s röviden közölte:

– Előre! Visszajöttem!

A táborvezető szigorúan nézett rá.

– Előre! Hogy képzeled?! Csak úgy ki-be sétálunk?! És behordjuk a bacilusokat?! Itt rend van, rend volt, és rend lesz! Nem tehetek kivételt! Sajnálom, még veled se. Majd holnap jelentkezz tábornyitáskor.

Ifjabb Zombereky értelmes arccal végighallgatta a táborvezetőt, majd elköszönt:

– Előre!

A táborvezető fogadta a köszönést, és visszaballagott a pumpával.

Ifjabb Zombereky vágott egy fintort, és ő is visszaballagott a moszkitókhoz a sarokra.

A moszkitók nem értették a dolgot, látták, hogy a táborvezető nem engedte be a túszt, de nem értették, hogy miért. Izgatottan faggatták a sarok mögött.

– Mi van? Mi van? Mi a nyavalya van?! – kérdezte Ricsi.

Ifjabb Zombereky derűsen nézett rájuk, nem vette a szívére a dolgot, megvonta a vállát.

– Félnek a bacilusoktól!

Jóskában egy világ omlott össze, panaszos és sértődött hangon jajdult fel:

– De hiszen kimostuk az ingedet!

Zotyó a foga közt morogta:

– És ki is vasaltuk! Nem lehet benne bacilus!

Ifjabb Zombereky legyintett a panaszkodásra meg a morgásra.

– Kár volt kimosni. Meg vasalni.

Majd Ricsihez fordult, s udvariasan megkérdezte:

– Most hova menjek? A táborba nem fogadnak vissza, otthon nincs senki. Ti vagytok a felelősök értem! Ti raboltatok el!

Ricsi idegesen bólogatott. Mennyi baj van ezzel a nyavalyás tússzal! Fél szemmel ifjabb Zombereky arcára pillantott, hogy nem ugratja-e őket. De a tús arc komoly volt, és udvarias.

Ricsi felsóhajtott.

– Gyerünk, keressük meg Csicsókát!

Karesz keményen karon fogta a túszt.

– Nyomás a fáskamrába!

De Ricsi leállította:

– Nem a fáskamrába. Csicsóka már nincs ott. Eltűnt.

A moszkítók tétován néztek Ricsire. Ricsi széttárta a karját.

– Valahol itt kell neki lenni! Itt keressük!

A moszkítók elindultak, de most már egyáltalán nem fogták közre ifjabb Zomberekyt, azt se tudták pontosan, hogy tús-e még, vagy már nem tús. Bizonytalanok voltak, és tétovák.

Ifjabb Zombereky lelkesen követte a moszkítókat, most már ő igyekezett felzárkózni hozzájuk, rájuk akaszkodott, mint egy bogáncs.

A vak koldus és két kísérője kimerültén támaszkodott egy hirdetőoszlopnak, fújtak, lihegtek, a ruhájukat igazgatták. Panca elhagyta a kalapját a nagy futásban, Riminyák zöld szemellenzője meg lecsúszott a nyakába, úgy nézett ki, mint egy csecsemő állkendőben. Morogva felhúzta a homlokára, s újra megkötötte a madzagot.

– Átkozott kutyák! – nyögte Panca kimerülve. – Kilihegem a tüdőmet! Jaj, az oldalam!

Kórónak leszakadt egy gombja, s a nadrágtartó egyik szára szabadon leffegett. Próbálta csomóra kötni, de nem sikerült.

Kóro vette észre először Csicsókát. Izgatottan pisszegett.

– Ott megy! Pssz! Pssz!

Panca idegesen erőlködve nézett ki a vakszemüveg fölött.

– Hol? Kicsoda?

Végre meglátta Csicsókát ő is. Füttyentett neki.

Csicsóka visszanezett a füttyentésre, egy pillanat alatt megállapította, hogy a vak koldus, a tiroli bőrnadrágos és a zöld szemellenzős ki lehet! Megeresztett egy elismerő vigyort a remek álcák láttára, majd könnyű üetésbe kezdett. A korcs vidáman csaholva követte.

Pancák is nekilódultak. Pisszegtek, füttyögtek, kiabáltak. Óvatosan persze, hogy ne keltsenek túl nagy feltűnést. Ha valaki jött, lelassítottak, majd újra nekilódulva követték Csicsókát.

– Várj meg! Ne félj! Csak azt akarjuk mondani... – kiabált a vak koldus.

Kanyarodtak egyet, Panca levegőt vett, és folytatta mézesmázos, hízelgő hangon, már amennyire a loholástól képes volt:

– Csak azt akarjuk, hogy mondd meg az apukádnak, mi jól bántunk veled. Csak tréfa volt. Hehe!

Kóro is megszólalt hízelegve:

– Vicc!

Majd oldalba bökte Riminyákot, hogy ő is szólaljon meg.

– Viccecske! – mondta Riminyák.

De Csicsóka nem állt meg, könnyű lábbal ügetett, igyekezett lerázni az üldözőket. Így kanyarogtak, futottak utcáról utcára.

A moszkitók ráérősen kóvályogtak meg tekeregtek, ide-oda nézegettek, keresték Csicsókát. Ifjabb Zombereky Tivadar szorosan mellettük lépkedett, nem akart lemaradni. Már alig-alig tűnt ki a moszkitók közül, inge összegyűrődött, haja csapzottan lógott, az egyik zoknija lecsúszott, de ifjabb Zombereky nem törődött ilyen apróságokkal. Ő is ide-oda tekergette a fejét, hogy hátha meglátja az ismeretlen Csicsókát. Eleinte még kérdezgette, hogy miről lehet megismerni, de mikor többször is leintették, nem erősködött tovább.

Csicsókát nem látta, de meglátott valakit, ijedten felkiáltott:

– Futás! Az apukám!

S nekiiramodott. A moszkitókra is átragadt az izgalom, s mintha összebeszéltek volna, együtt futottak ifjabb Zomberekyvel.

Zombereky Tivadar is megpillantotta a fiát. Boldogan hadonászott, és vidámakat rikkantott messziről:

– Állj! Végre! Tivadar, kisfiam! Drága kisfiam! Hogy nézel ki?!

Tudniillik ifjabb Zombereky már elkanyarodott, és az apja észrevette az ing hátán sötétlő vasalónyomot.

Nem értette, hogy miért szalad előle a fia. Egy pillanatig csodálkozva bámult utána. Hova szalad? És kik azok a gyerekek?

De nem csodálkozott sokáig. Nekilódult, és futott a fia után. Zsebében vígan csilingeltek az idegnyugtató tabletták.

Ekkor kanyarodott ki az egyik mellékutcából a hőscincérbajszos öreg, az altiszti kard tulajdonosa. Megtorpant, felfülelt, s mikor meglátta a kiabáló, rohanó Zombereky Tivadart, ő is futásnak eredt, s harciasán rikkantgatta:

– Nem adom a kardom! Nem adom a kardom!

Így futottak utcáról utcára, elől a moszkitók a tússzal, közbül a nagyokat rikkantgató öreg s leghátul Zombereky Tivadar.

A hőscincérbajszú öreg kezdett kifulladásra, lassított, bár kétségbeesve erőlködött, de már nem bírták a vén talpak. Kifulladásra megállt, de a bajuszát harciasán előremeresztette. Nem adja magát olcsón! Ezt elhatározta.

Éppen ezért borzasztóan elcsodálkozott, mikor Zombereky Tivadar elrohant mellette anélkül, hogy egy szót is szólt volna.

Értetlenül kiáltott fel, hangja hosszan szállt a nyári levegőben:

– Nem kell a kard?!

Senki se válaszolt neki, és a hőscincérbajszú öreg semmit se értett, csak azt, hogy már nem kell a kardja! Láthatóan megroskadt, a válla megroggyant, még a bajusza is lekonyult, hiszen ez a dac, ez az ellenállás tartotta benne a lelket, hogy nem adta a kardját. Lassú, csoszogó léptekkel hazaindult.

A moszkitók a foghíjas telek mellett futottak el, ahol a fűben ülve próbált a tűzoltó-zenekar. A bombardonos megint abbahagyta a trottyozást, és figyelt.

Nem kellett sokáig várnia, meglátta az arra rohanó Zombereky Tivadart, félszájjal füttyögött a karmesternek, s intett, hogy nézzen csak hátra. A karmester abbahagyta a vezénylest, és kitárt karokkal a járdára ugrott.

De Zombereky Tivadar most nem mélyázott, most lendületben volt, és egy pillanat alatt kicselezte a kitárt karú karmestert.

A karmester megint a földhöz vágta a pálcáját, majd gyorsan felkapta, és beintett a zenekarnak, hogy felállni! Mikor a zenekar feltápáskodott, a pálcával, mint egy hadvezér, a trappoló Zombereky eltűnő hátára mutatott, s elordította magát:

– Utána!

A zenekar lihegve, csörögve, zörögve vágatott, akkora zajjal, mint egy nehéztüzérség. Elöl haladtak könnyű ügetésben a fuvolások, hátul caplattak a tubások és bombardonosok, leghátul a nagydobos masírozott döngő léptekkel.

TIZENKILENCEDIK FEJEZET

Menekülés a ketreckocsiban

Csicsóka ért először a ketreckocsihoz. Nagy kört írt le a városban, de nem tudta lerázni a cirkuszosokat. Állandóan a nyomában voltak, szívósan, elszántan, láthatóan nem akarták elveszíteni még egyszer a nagy zsákmányt.

Csicsóka egy pillanatra megtorpant, de már fel is hangzott a tér bejáratánál Panca hangja:

– Mondd meg az apukádnak!

Egész úton ezt hajtogatta, mint valami örült dervis.

Csicsóka gyorsan felkapta a korcsot, s beugrott az egyik ketrec mélyére, magához ölelve a kiskutyát.

A cirkuszosok is a térre értek, bambán megálltak, néztek jobbra-balra, de nem látták Csicsókát. Panca még egyszer elkiáltotta magát:

– Mondd meg az apukádnak!

Kóró hirtelen oldalba bökte a kiabáló vak koldust, s odasziszegte:

– Meneküljünk!

Meglátta ugyanis a tér felé robogó moszkitókat, de ez még egyáltalán nem okozott neki szívdobogást, hanem a moszkitók mögött meglátta a kivörösödött képpel futó Zombereky Tivadart! Zombereky kezdett kifulladásra, léptei akadoztak, de dühe már az égig ért.

Hörgésszerű hangon kiabált:

– Összetöröm a csontodat! Lesz itt haddelhadd!

A cirkuszosok odanéztek, és elkezdtek remegni. Panca kapott leghamarabb észbe, elkiáltotta magát:

– Utánam!

S a menekülő vadak biztos ösztönével megtalálta a bűvőhelyet is: a sofőrfülkét. Bemászott a fülkébe, a kormány mögé. Lihegve, remegve nyomakodott be a két tettestárs is, gyorsan becsukták az ajtót.

A moszkitók a ketreceknél jártak, mikor Csicsóka kipisszegett nekik:

– Ide, ide!

Egy pillanat alatt beugrottak egy-egy üres ketrecbe. Ifjabb Zombereky elnézte a ketrecet, már volt bent egy félelemtől remegő lakótárs, egy puli, akit becsületes nevén Ruzsa Sándornak hívtak. De nem bántották egymást, ifjabb Zombereky rámosolygott Ruzsa Sándorra, és megnyugtatóan suttogott neki:

– Ne félj! Elférünk.

A puli nem suttogott, de nem is ugatott, körülszimatolta ifjabb Zomberekyt, majd szelíden belenyalt az arcába.

Mikor Zombereky Tivadar a térre ért, a tér üres volt, csendes, a nagy lombú fák álmosan bólogtak a nyári melegben.

Értetlenül állt, idegesen forgatta a fejét, de nem látott senkit. Benézett a mellékutcákba, de pillanatnyilag ott se volt senki. Elkiáltotta magát, de a dühe már alábbszállt, átadta a helyét az aggodásnak.

– Hol vagy, hol vagy? Esküszöm, nem bántalak!

De az aggodást hamar elfújta a düh, amely újra elöntötte, céklapiros fejjel toporzékolt, az öklét rázta fenyegetően.

– Összetöröm a csontodat, ha nem jössz elő! Mindenkinek összetöröm a csontját!

A sofőrfülkében összerezzenek a fenyegetésre. Kóró idegesen lökdöste Pancát.

– Gyerünk már! Mire vársz?

Panca remegő kézzel begyújtotta a motort, a másik kezével a kormányt fogta. Vékony hangon jajveszékelt:

– Nem látok!

Kóró már aprókat ugrált az ülésen a rettegéstől.

– Nem baj! Csak indíts!

Panca lenyomta a gázt, a ketrekcocsi megugrott nagy sebességgel.

Először körbe tekergett a virágágyásokon, legázolta az összes tulipánt. Majd nagy lendülettel felszaladt a járdára, de Kóró az utolsó pillanatban elkapta a kormányt. Riminyák behunyta a szemét, és nem is nyitotta ki.

Végre megtalálták a térről kivezető mellékutcát, és nagy sebességgel, böggő motorral, ide-oda kanyarogva elzúgtak. Majdnem elgázolták a roskadtan battyogó hőscincérbajszút, aki utolsó erejével a járdára ugrott, és végleg összetörve lelkileg, ott is maradt, a falhoz lapulva araszolt haza.

Zombereky Tivadarban bennakadt a szó, a szája tátva maradt, úgy bámult az elrobogó ketrekcocsi után.

Nem értett egy kukkot se az egészből. Megrázta a fejét, állat megfeszítve lassan becsukta a száját.

Ebben a pillanatban megszólalt a magasban a hangszóró: vad kutyaugatás és egy éles női sikoly töltötte be a teret!

Zombereky villámgyorsan megpördült a sarkán, de nem volt ideje felnézni az iroda ablakába, mert egy egészen más látvány nyűgözte le a tekintetét. Állt, és megkövülve bámult az egyik mellékutca.

A mellékutcaból különös menet közeledett. Elöl jött az özvegy, magasra tartva a kipödört bajszú Rezsőkét. Utána egy kecske jött, akinek a hátára a nap és a hold volt festve, és egy csomó csillag. Mellettük a járdán egy tehén ballagott, hatalmas margarétákkal az oldalán. Mögöttük, köröttük fantasztikusan megnyírt és befestett kutyák poroszkáltak. Dühös szitkok, átkozódások, fenyegetőzések hallatszottak, keveredve vad csaholással, mekegéssel, tehénböggéssel.

Zombereky Tivadar görcsösen behunyta a szemét, és rémülten suttozta:

– Látomásom van!

Behunyt szemmel, remegő kézzel a zsebébe nyúlt, s bekapott egy marék tablettát.

Újra kinyitotta a szemét. S erőlködve, mint a rossz álomban, nagy nehezen félrefordította a fejét.

Ekkor a másik mellékutcaban az eszeveszetten, csörömpölve rohanó tűzoltó-zenekart látta meg. Legelől rohant az örült arckifejezésű karmester, a szájával trombitáit, a pálcáját előrenyújtotta, mint egy kardot.

– Előre, tűzoltók! Ratata-ta! Ratata-ta!

Utána könnyű ügetésben jöttek a fuvolások, hátul, mint nagy ágyúcsövek, meredeztek a tubák és a bombardonok.

Zombereky Tivadar érezte, hogy itt a vég. Vagy a világ bolondult meg, vagy ő, mindegy, menekülni kell! Összeszedte utolsó erejét, izmait görcsösen megfeszítve átfutott a téren, s berohant a tanácsházába.

A térre a tűzoltók értek először, nem is tudták lefékezni a lendületet, ratatázva, csörömpölve beleszaladtak a festett állatokba.

Nagy kavarodás támadt azonnal, az állatok megijedve a félelmetes arckifejezésű karmestertől és a csörömpölő zenekartól, fejvesztve szétszaladtak. Legtovább még a napos-holdas kecske tartotta magát, leszegte a fejét, és rohamra indult. A zenekar szétvált előtte, ijedten ugráltak jobbra-balra a fuvolások és a rézfúvósok, de a sor végén a dobos már nem tudott elugrani, utolsó pillanatban a cintányért tartotta a kecske elé. A kecske belerohant a cintányérba. A

cintányér nagyot zengett, a kecske félelmében a hátsó lábára rogyott, majd oldalt kiugorva elmenekült, rémülten mekegve.

Az özvegy a karmester orra alá tartotta Rezsőkét, aki apró, túhegyes fogával beleharapott a karmester borvirágos orrába.

– Jaj! – mondta a karmester, és pálcájával nagyot ütött Rezsőke fejére.

Ezzel véget is ért a nagy összecsapás, az özvegy a hóna alá kapta Rezsőkét, és szabad kezével belekapaszkodott a karmester hajába.

– Jaj! – mondta még egyszer a karmester, és gyáván elfutott.

A zenekar vezér nélkül maradva, csörömpölve szétszéledt.

A tér kiürült, csak egy-két festett kutya tisztelte meg ráérősen a fák tövét, majd ők is elügettek.

Zombereky Tivadar lihegve benyitott az irodájába, és visszahőkölt. Az ajtóból nézte megdöbbenve, hogy az iroda zsúfolásig tele van csaholó, vinnyogó kutyával.

A titkárnő az asztal tetején állt és visított.

A mikrofon be volt kapcsolva, és az egyik kutya felágaskodva ugatott bele, mintha verset szavalna.

Valahogy ilyesformán hangzott a kutyaszaválás:

– Vau, vau, vakk, vakk...

Zombereky Tivadar fáradtan megsimította a homlokát, hogy elhessegesse a látványt. Majd lemondóan legyintett: ez is befuccsolt! Az állatszépségverseny is összeomlott.

Egy hervadt mosolyt küldött az asztal tetején visító titkárnőnek, bólintott a szavaló kutyának, és kihátrált, kívülről lassan becsukta az ajtót.

Leballagott a térre, nekidőlt az Ötletládának, és elmerengve hallgatta a hangszóróból áradó kutyaugatást és sikoltozást.

Ebben a pillanatban megszólalt a toronyban a harang is, a harangozó nyilván félreértette a dolgot.

Zombereky Tivadar halványan mosolyogva felnézett a toronyra.

Zengett-bongott a harang, kutyaugatással és sikollyal keveredve.

A szél felkapta és megforgatta Alsó-Kukucs fölött az örült zenebonát, hadd hallja mindenki!

Az országúton robogott, dülöngélt a ketreckocsi. Panca végre levette a vakszemüveget, most már jól látott, de az idegességtől változatlanul ide-oda rángatta a kormányt.

Szerencsére az országút üres volt, egyáltalán nem volt forgalom, minden következmény nélkül cikázhattak ide-oda, az út egyik szélétől a másikig.

A ketreceken ide-oda dőltek a moszkító, ijedten fogózkodtak, de nem történt semmi baj, mert a nagy rázkódástól a ketreczáró kallantyúk lecsapódtak, az ajtók nem nyílhattak ki.

Ifjabb Zombereky az ölébe vette Ruzsa Sándort, és motyogva simogatta:

– Ne félj, puli! Én se félek!

Csicsóka töprengve támaszkodott, kinyújtotta a falnak a kezét kétfelől. „Hova mehetünk? Tömeges gyerekablás? Kik rabolhatták el a ketreckocsit?”

Sejtette persze, hogy a cirkuszosok lehetnek. Elismerően mosolygott erre a felfedezésre, el kellett ismerni, hogy a nagy kavarodásban is a jó kormányt ragadták meg!

De azért a kétely is felbukkant a fejében. „Vajon tudják-e, hogy mi is itt vagyunk? És hogy az igazi gyerek is köztünk van? Vagy csak vakszerencse az egész?!”

Ezen is eltöprengett egy kicsit, erősen támaszkodva, hogy be ne verje a fejét. „Mindegy! – gondolta. – Össze vagyunk zárva életre-halálra!”

Majd füttyögetett meg suttogott a moszkítóknak, hogy jól vannak-e. De a nagy zajban, robogásban nem lehetett érteni semmit.

Nem baj. Biztos megvannak ők is. Meg a tús is.

Vidáman nézte az elsuhanó tájat, úgy érezte magát, mintha repülőgépben ülne, mikor az autó ide-oda dőlt, a horizont fölemelkedett, lesüllyedt.

Egyszer csak nagyot zötytyent az autó, és egy hatalmas durranás hallatszott. Pár métert még tovább-bicegett a kocsi, majd egymás után három gyors durranás hallatszott megint.

Kipukkadt mind a négy gumi, nem bírta az eszeveszett száguldozást meg cikcakkozást.

Az autó, mint egy elfáradt teve, leült a négy kerékre.

„Defekt! – állapította meg Csicsóka, mikor visszanyerte az egyensúlyát. – Kipukkadtak a gumik!”

Majd egy aprót sóhajtott. „Ezt megúsztuk!”

Rugdosta, rángatta a ketrecajtót, s hamar rájött, hogy lecsúsztak a kallantyúk, és nem tud kimenni.

Fél szemmel kilesett a dróthálón, és látta, hogy a cirkuszosok sorban leugrálnak a sofőrfülkéből. Az út melletti árokba rohantak, és lebújtak a töltés mögé.

A szomszéd ketrecekből is hallotta az ajtórángatást. Átszólt nyugodt hangon:

– Nyugi! Be vagyunk zárva! Nem kell betojni!

– Nem tojok be! – hangzott ifjabb Zombereky hangja.

– Itt vagyunk! – kiáltottak innen is, onnan is a moszkitók.

Csicsóka vigyorogva hallgatta őket. Majd biztatva kiszólt:

– Várjunk. Majd csak kiszabadít valaki.

A többi ketrecben a kutyák is némán a falhoz lapultak, nem mertek ugatni.

Nyár volt, csönd és béke.

HUSZADIK FEJEZET

Csicsóka mindent megmagyaráz

Autózúgás hallatszott a távolból, mintha szúnyog zümmögne, majd ahogy közeledett, mélyült a hang, olyan lett, mint a darázsbugás. Pöfögve megállt egy rozoga személykocsi, s egy bajuszos, oldalszakállas, bozontos szemöldökű férfi szállt ki belőle.

Körbejárta a ketrecekocsi, összevonta a bozontos szemöldökét, s fejszóvalva morgott. Indulatosan lökte ki magából a szavakat, felemelte a hangját, és minden mondat után toppantott egy nagyot a lábával.

– Ketrecek! Mindig csak ketrecek! Meg korbács! Ó, ti drágák! Ti megaláztok és megszomorítottok! De ne féljete, itt vagyok én!

Most a változatosság kedvéért egy nagyot csapott a mellére, és előhúzott egy kemény fedelű igazolványt. Meglengette a kutyák felé.

– És itt van az igazolványom! Én vagyok a legrégebbi tag az Állatvédő Egyesületben. És ez nem véletlen.

A kabátzsebébe dugta az igazolványt. Sorban kinyitotta a ketrecek, s szózkodott tovább:

– És ne higgyéte, hogy ez mindig így lesz! Bízotok az Állatvédő Egyesületben! Mi az utolsó lehetünkig harcolunk a ketrecek ellen!

A moszkitók ketrecét nem nyitotta ki, sőt leplezetlen utálattal nézett a gyerekekre.

– Ti csak maradjatok ott! Biztos ti zártátok be!

A moszkitók nem válaszoltak a villogó szemű állatvédőnek. Lapultak a ketrecekben. Csak ifjabb Zombereky csinált egy cselet, maga mögé dugta a pulit, s jámbor képpel bámult kifelé.

A kiengedett kutyák először óvatosan kiszagláztak a kinyitott ketrecajtókon, majd csaholva, ugatva kizúdultak, s egy szempillantás alatt szétfutottak a mezőn. Egy-két kutya az árokban lapuló cirkuszosokhoz lopakodott felhúzott ínnyel, morogva, de Panca elrugdosta őket némán.

Az állatvédő a kutyák után kiáltott:

– Éljen a szabadság!

Majd visszaült a rozoga autóba, és pöfögve, zümmögve elhúzta a csíkot.

A moszkitók füleltek, majd mikor elhalt a szúnyogzümmögés, suttogva megkérdezték Csicsókát:

– Ki volt ez?

– Hallottátok! – kiabált vissza Csicsóka. – A legrégebbi tag!

– És minket miért nem engedett ki? – dohogott Karesz.

– Mert mi nem vagyunk benne az Állatvédő Egyesületben – válaszolt Ricsi rötyögve. – Sem mint tagok, sem mint állatok!

Csicsóka fülelt, újra autózúgást hallott.

– Pszt! – piszegett. – Megint jön valami.

A cirkuszosok is meghallották az újabb autózúgást, kilestek az árokból, majd gyorsan visszahúzták a fejüket, s lapultak némán.

Zombereky Tivadar jött az autóján, fékezett, kiugrott a kocsiból, és a ketrecekhez rohant.

Sorban kinyitotta a kallantyúkat, boldogan motyogva:

– Végre, végre, végre!

A moszkitók kimásztak a ketrecekből, kinyújtóztatták elgémberedett tagjaikat. Ifjabb Zombereky kivette a pulit is, óvatosan lerakta a földre.

– Menj te is, ha akarsz!

De a puli ott maradt, szagolgatta ifjabb Zombereky cipőjét.

A cirkuszosok félszeggel néztek az árokból, hogy most mi lesz. Ámulva, értetlenkedve látták, hogy Zombereky Tivadar egy idegen gyereket ölelget, paskolgatja a hátát, dörzsölgeti a kezét. Nem értették.

– Te érted? – kérdezte Kóro suttogva Pancától. – Ki ez a gyerek?

Panca megvonta a vállát.

– Nem értem. Biztos rokon.

S leselkedtek tovább az árokból.

Ifjabb Zombereky kibontakozott az apja öleléséből, és bemutatta a moszkitókat.

– A barátaim. És ez itt Csicsóka.

Zombereky Tivadar sorban kezét fogott mindannyiukkal, majd a homlokát dörzsölgetve megkérdezte:

– De hát mi történt itt tulajdonképpen?

Mindnyájan Csicsókára néztek. Csicsóka megköszönte a torkát, és közelebb lépett.

– Mindent megmagyarázok. Ott kell kezdenem, hogy engem bizonyos személyek elraboltak!

– Téged is? – nézett rá megütközve Zombereky Tivadar. – De hát az én fiamat rabolták el.

– Őt csak később rabolták el – magyarázta türelmesen Csicsóka.

– De hát kik rabolták el? – tekergette a fejét Zombereky.

– Mi raboltuk el. Illetve a moszkitók!

Zombereky Tivadar tanácstalanul nézett körbe.

– Nem magyaráznád el? – kérte Csicsókát. Csicsóka szelíden mosolygott, majd bólintott.

– Éppen azt csinálom. Csak ne veszítsük el a fonalat! Tehát, az első rablás volt az igazi. És én feláldoztam magamat!

Zombereky Tivadar nézte a szeplős arcot, egy kukkot se értett az egészből, de ezt az utolsó mondatot értette. A könnyekig meghatódott.

– Feláldoztad? Kérj tőlem, amit akarsz! A többit meg majd útközben elmagyarázod.

Csicsóka ravasz képet vágott. Mégiscsak rendes tag ez a Zombereky! Itt az ideje, hogy feltegye a koronát a művére! Nagy levegőt vett.

– Egy engedélyt kérek! Aláírás, pecsét.

– Milyen engedélyt?!

– Vándorcirkusz-engedélyt, utcai előadásokra. Nem nekem lesz, de ők is megérdemlik. Nem akartak ők semmi rosszat, de hát sose sikerült nekik semmi.

Zombereky Tivadar sóhajtott, egyre kuszább lett előtte minden.

– Kiknek nem sikerült? Hogy jönnek ők ide?

Majd legyintett.

– Különben nem fontos. Tessék, itt az engedély!

Belenyúlt a belső zsebébe, és kihúzott egy nyomtatványt. Ilyen nyomtatvánnyal tele volt a zsebe, mindig magánál hordta őket. Aláfirkantotta a nevét, ráírta a dátumot, és átnyújtotta Csicsókának.

– Tessék! Érvényes. Rajta a pecsét, a dátum és az aláírásom.

Csicsóka vigyorogva olvasta a nyomtatványt, némán mozgatva a száját:

ENGEDÉLY

Az Alsó-Kukucsi Tanács Művelődési Osztálya ezennel engedélyezi: a) nyilvános szavalás, b) színjátás, c) tánccsoport, d) térszene, e) zsákban futás, g) egyéb kulturális rendezvény megtartását. (Nem kívánt rész törlendő.) Az engedély visszavonásig érvényes. A tűzrendészeti szabályok betartásáért mindenki maga felelős. Zombereky Tivadar főelőadó s. k. Dátum, pecsét

Csicsóka kitépett egy lapot a füzetéből, és a teherautó sárhányójának támaszkodva a tiszta felére írt egy levelet. Majd összehajtogatta, s feltűzte az egyik ketrecajóra, s mellétűzte az engedélyt.

Zombereky Tivadar vidám hangon sürgette a gyerekeket:

– Gyerünk, gyerünk, szálljatok be! Indulás haza! Már alig várom, hogy mindent elmeséljete!

Majd Csicsókára nézett.

– Mit csinálsz?

Csicsóka mosolyogva válaszolt:

– Az utolsó ecsetvonások! És kész a mű! Minden ki van bogozva, minden a helyére került, és mindenki megkapja a magáét.

Zombereky Tivadar értetlenül megrázta a fejét. Hiába, a zsúfolt, a hajszott élet! A fáradtság! Biztos ez teszi. Mert ebből se értett egy szót se.

Majd a ketrecksíra nézett, a leengedett gumikra. Legyintett. Ez is befuccsolt! A gumik lyukasak. Az állatfodrászok nem jelentkeztek. A kutyák megszöktek. Na nem baj, megvan a gyerek! És majd lesz más ötlet!

Újra mosolygott, betessékelt Csicsókát az autóba, beült ő is, és elrobogtak.

Nyár volt, béke és csönd.

A cirkuszosok végre megmoccantak, kimásztak az árokból, és a ketrecksírhoz lopakodtak.

Kóró leszedte a levelet, nézegette.

– Olvasd! – sürgette Panca.

– A ló. Dolgozat. – olvasta Kóró.

– A másik oldalon olvasd! – ripakodott rá Panca.

Kóró megfordította a füzetlapot, és felolvasta a levelet:

Itt a váltságdíj a gyerekért! Az engedély érvényes! A nem kívánt részt törölni! Minden meg van bocsátva! A legközelebbi előadásra kérek hat ingyenyjegyet.

Csicsóka

Kóró gyorsan leszedte az engedélyt is, belenézett, felkiáltott:

– Éljen! Győztünk! Győztünk!

Panca elvette tőle az engedélyt, elolvasta ravaszul hunyorgó szemmel. Majd így szólt:

– Nem húzunk ki semmit. Ki tudja, mit hoz még az élet!

Riminyák is örvendezett, olajos képe ragyogott. Majd újra elkomorult, és bután morgott maga elé:

– Ki az a Csicsóka?

Kóró a vállát vonogatta. Panca szépen összehajtotta az engedélyt, betette a belső zsebébe. Majd nagyot rikkantott:

– Cirkuszművészek, utánam! Vár a porond! Vár a világhír!

Nekivágtak gyalog az országútnak, egymást lökdösték, nagyokat kurjongattak örömükben.

Az alsó-kukucsi Főtéren fékezett a személyautó. Zombereky kinyitotta az ajtókat, majd mikor kiszálltak a gyerekek, sietősen az órájára nézett, s gyorsan kezét rázott mindegyikkel, a fiával is.

– Rohanok! Majd legközelebb meséltek!

S már el is tűnt a tanácsháza kapujában. A moszkitók hátba vágják ifjabb Zombereky Tivadart, elbúcsúztak tőle.

– Na szia, te tús! Aztán jó legyél!

S otthagyták.

Ifjabb Zombereky elhagyatottan állt a tér közepén, tétován nézett a moszkitók után.

Ebben a pillanatban megszólalt a magasban a hangszóró, az apa érces, parancsoló hangja szólt a fiához. Ugyanis most, fent az irodában jutott eszébe, hogy otthagya a fiát a téren.

– Ifjabb Zombereky Tivadar fürdés és átöltözés után jelentkezzen a Napsugár táborban! Aki hallja, adja át!

Ifjabb Zombereky összerezett, befogta a fülét, és panaszosán felkiáltott:

– Jaj! Nem!

A moszkitók után rohant, s mikor utolérte őket könyörögve szólt nekik:

– Hadd mehessek veletek! Hadd mehessek veletek! Ha akarjátok, leszek továbbra is tús! Önként! Csak hadd mehessek veletek!

A moszkitók nem álltak meg, nem lassítottak, menet közben hallgatták a könyörgést. Majd Ricsi, aki leghátul ment, előreküldte ifjabb Zomberekyt.

– Menj előre! Kérdezd meg Csicsókát! Ő a főnök!

A moszkitók nem tiltakoztak, arcuk se rezdült, Ricsi csak azt mondta ki, ami teljesen világos volt, hogy nem lehet más a főnök, csakis Csicsóka!

Csicsóka szeplős arcán úgy áradt szét az öröm, mint a napfény a tavon. Kicsorduló boldogságában rámosolygott a könyörgő ifjabb Zomberekyre, s csengő hangon kiadta élete első parancsát:

– Nem bánom. Velünk jöhetsz. Jó tús voltál, megérdemled. Állj be hátra!

Ifjabb Zombereky boldogan beállt hátul a sorba, s a vigyorgó csapat elkanyarodott a nyári utcán.